СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 16 ВЕРЕСНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 37 VOL. CXII FRIDAY, SEPTEMBER 16, 2005 No. 37

Чи в Україні завжди буде „два українці - три гетьмани?"

У попередньому числі „Свободи" (ч. 36) була вміщена заява Президента України В. Ющенка про відставку уряду на чолі з Ю. Тимошенко і секретаря Ради національної безпеки та оборони П. Порошенка. Ця новина викликала зливу здогадок, коментарів, чуток щодо подій у Києві, де команда В. Ющенка після упевненої перемоги у Помаранчевій революції, здавалося б, успішно починала працю з виведення України на шлях демократичного розвитку, шлях поступу. В цілому, відставка уряду не є чимось надзвичайним у практиці державного життя ряду країн світу, але в Україні вона викликала прикрі враження, тому що сталася у часі, коли люди ще жили настроями Майдану. Нижче подаємо хроніку подій тижня, відгуки політиків і коментарі оглядачів, щоб наші читачі могли скласти уявлення про події в Україні.

8 вересня - Президент України В. Ющенко оголосив про відставку уряду Юлії Тимошенко у повному складі, а також секретаря Ради національної безпеки та оборони Петра Порошенка. Президент усунув від виконання обов'язків свого помічника Олександра Третьякова - одного з чільних посадовців, щодо яких пролунали звинувачення у зловживаннях. Виконувачем обов'язків прем'єр-міністра України призначено Юрія Єханурова, який дотепер був головою Дніпропетровської обласної державної адміністрації.

В. Ющенко наказав Службі безпеки ретельно перевірити усі звинувачення у корупції, що пролунали на адресу високопосадових осіб з його команди, і попередив, що це доручення є справою офіцерської честі працівників спецслужб. Він наголосив, що протягом 10-ти днів чекає на відповідь СБУ і Генеральної прокуратури на звинувачення Олександра Зінченка. Керівником СБУ В. Ющенко призначив Ігоря Дрижчаного, який до цього часу працював заступником голови СБУ Олександра Турчинова. І. Дрижчаному – 44 роки, він закінчив з відзнакою Київський державний університет ім. Т.Шевченка, з 1983 по 2003 рік працював в органах прокуратури.

8 вересня - Еврокомісія ЄС висловила довіру Президентові В. Ющенку, однак заявила, що остерігається подальшої дестабілізації в Україні.

(Продовження на стор. 3)

Гураґан „Катріна" - завдання уряду

ПАРСИПАНІ, Н. Дж., – 13 вересня виступаючи у Вашінґтоні Президент Джордж Буш заявив, що він несе відповідальність за будь-які неуспіхи федерального уряду щодо нещасть заподіяних гураґаном „Катріна". Крім того, він натякнув про свою непевність в тому, чи країна достатньо готова до сприйняття іншого катастрофічного гураґану чи терористичного нападу. Дж. Буш підкреслив, що „гураґан „Катріна" показав поважні проблеми з відгуку, але на лихо на всіх урядових рівнях до тієї міри, що федеральний уряд не був спроможним належно діяти і за це я беру відповідальність". Впродовж свого п'ятирічного керівництва державою Президент Дж. Буш завжди опирався від публічного визнання помилок, одначе в цьому випадку збагнув як сильно політично захитаний його уряд через недостатній відгук на нещастя, заподіяні гураґаном „Катріною", зазначає „Нью-Йорк Таймс" від 14 вересня.

Одначе 20 днів після гураґану на узбережжі США та незважаючи на три поїздки Дж. Буша та одну віцепрезидента Ричарда Чейні у реґіони потерпілі від гураґану „Катріна", й цілий ряд інших акцій допомоги потерпілим від гураґану, відправлення війська і національної ґвардії, доставу води і харчів, евакуювання критика на адресу Президента та його уряду не припиняється. З усіх усюдів несуться закиди про неготовність державної влади та відповідальних відомств до охорони та безпеки громадян.

Найпершими критиками стали потерпілі від гураґану „Катріна" громадяни, зокрема ті, що днями чекали на порятунок, хворі, немічні, діти, далі ішли ті евакуйовані, які в незахищених збірних пунктах без харчів, води та відповідних санітарних умов чекали на незнане. Тим часом наспіли критичні слова громадян, котрі оглядали всі ті людські страждання на телевізійних екранах і в подробицях читали про них на сторінках преси. Громадяни ніяк не розуміли того, що США на порятунок потерпілих від Цунамі в іншому кінці світу доставили допомогу негайно, а потерпілі від гураґану „Катріна" на першу допомогу мусіли чекати кілька днів. Дві третини американців, згідно з опитуванням, вважають, що Президент Дж. Буш міг зробити більше для ліквідації наслідків гураґану „Катріна".

Представники американського Конґресу заявили, що початкові поря-

(Закінчення на стор. 27)

Україна: криза влади, довіри, ідеалів?

Точка зору політпсихолога Віктора Рибаченка

Віктор Рибаченко, 54 роки, - відомий київський політолог-психолог. Він – віце-президент Асоціації політичних психологів України, член координаційної ради Міжнародної асоціації іміджмейкерів, радник Патріярха Філарета, консультант Верховної Ради і її фракції „Центр", заступник голови партії „Третя сила", помічник народного депутата та голови цієї партії Василя Гаврилюка. Політичною психологією став захоплюватись на початку 90-их років. Тричі успішно керував виборчими компаніями кандидатів у депутати Верховної Ради. Лідія Коваленко попросила його прокоментувати для „Свободи" сьогоднішні події в Україні.

– Вікторе Федоровичу, ви в гостях у „Свободи" вперше. Можливо, хочете для знайомства звернутись до наших читачів ?

– Із задоволенням. Ситуація сьогодні в Україні нелегка і дуже плюралістична. Багато різних думок, підходів. Більшість демократично настроєних вчених, експертів, до яких я себе відношу, підтримує реформаторський курс Ющенка, але не підтримує його сліпо. Що маємо в Україні напевне, і це наслідок Майдану, що вже ніхто не мовчить: ні політики, ні експерти, ні прості громадяни. А це є на користь демократії.

– Може почнемо з того, як назвати ситуацію, що склалась в країні через відставку уряду. Що це – криза влади, системи, відношень?

– Логіка вимагає почати все ж з хронології подій. Друге вересня – день, коли державний секретар Олександер Зінченко подав у відставку і пообіцяв на понеділок – 5 вересня дати прес-конференцію, став вибуховою сенсацією для політикуму і суспільства. Як це так? Колишній керівник виборчого штабу Президента Ющенка, людина ч. 4 в державі, – і добровільна відставка? Ще більше наелектризувало атмосферу, коли Президент прийняв відставку пізньої суботи 3 вересня. Вся медія гадала: чому Президент не захотів зберегти на посаді свого близького соратника, чому не досягли компромісу? Що за цим стоїть?

І ось прес-конференція О. Зінченка 5 вересня. Ваш читач знає про зміст заяви Олександра Зінченка (він звинуватив головних осіб держави в корупції). Я розкажу лише про атмосферу цієї вибухової події, оскільки був там, сидів у першому ряді за півтора метра від основних діючих осіб, що провели конференцію: наперед оголошену О. Зінченком і несподівану, самозванну – секретарем Ради національної безпеки Петром Порошенком. Народу набилось вдвічі більше можливого – до ста осіб. Коли появився Зінченко, він пробирався крізь натовп, як у вагоні нашої підземки. Коли він почав виступ, в залі запанувала напружена тиша, всі журналісти гадали: назве конкретні прізвища корупціонерів з оточення Президента, чи ні? І тут він їх називає, прямо звинувативши у корупційних діяннях та намаганні узурпувати владні повноваження секретаря РНБОУ Петра Порошенка, першого помічника президента Олександра Третьякова, голову парляментської фракції НСНУ Миколу Мартиненка... І в цей момент чую якийсь рух в залі. Повертаюсь і не вірю очам: крізь натовп пробирається Петро Порошенко. Рослий, крупний, в елеґантному чорному костюмі, став на рівні першого ряду, схрестив руки і став дивитись на Зінченка гіпнотизуючим поглядом. Коли той підняв на нього очі, Порошенко кинув зверхньо, презирливо: „Читайте, читайте!"

Зінченко не схибив і продовжував читати в енергійному, наступальному, звинувачувальному тоні те, що він читав, а не говорив, я пояснюю тим, що не хотів помилитись, щоб ні одним словом не звинуватити Президента. Порошенко всім своїм виглядом продовжував і далі демонструвати впевненість і зверхність. Але все частіше і частіше пітніло його чоло. Пізніше він, витираючись, відвертався до стіни. А Зінченка, по закінченні промови і відповідей на запитання, журналісти нагородили такими довгими бурхливими оплесками, яких я не чув з часів Помаранчевої революції. Це є вельми красномовним, адже журналісти у більшости – скептики, на слово просто так не вірять, і якщо вже влаштували овацію, то це вартує багато.

Коли Зінченко піднявся з крісла, щоб іти, Порошенко почав рухатись, щоб його зайняти. В момент, коли зійшлися, черкнувши один одного із-за тісноти, то пронизали один одного такими поглядами! Умовно – смертельними.

Важливий момент: ще до того, коли почав свій виступ Порошенко, в якому, як відомо вашим читачам, відкидав звинувачення із-за відсутности

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рада розпочала чергову сесію

КИЇВ – Останню перед виборами восьму сесію 5 версня урочисто розпочала Верховна Рада. Проспівав ши державний гимн, парляментарі привітали свого найстаршого колеґу – Героя України Ігоря Юхновського та прийняли поповнення до депутатських лав – „нашоукраїнця“ Володимира Цибулька і соціяліста Євгена Філіндаша. У вступній промові голова Верховної Ради Володимир Литвин скритикував спроби створити у Раді, перед самими виборами, парляментську більшість. Проте основною темою, яку обговорювали в кулуарах у перший день праці ВР, була скандальна прес-конференція Олександра Зінченка, що відбулася напередодні. Президентська партія зреклася О. Зінченка. Народний Союз „Наша Україна" у своїй заяві назвав дії екс-держсекретаря „системною та цілеспрямованою провокацією".

Виведено половину токсинів з організму В. Ющенка

КИЇВ. – Президент Віктор Ющенко заявляє, що його здоров'я поліпшується. „З моїм здоров'ям найбільш приємна новина: за 11 місяців виведено більше половини токсинів, які були в моєму організмі, це фантастичні темпи", - сказав 11 вересня В. Ющенко.

М. Ґонгадзе вимагає від В. Литвина пояснень

КИЇВ. – Вдова журналіста Георгія Ґонгадзе Мирослава зажадала 9 вересня від голови Верховної Ради України Володимира Литвина пояснити свою ролю у справі про вбивство журналіста. Вона представила голові парляменту низку звинувачень. Зокрема за її словами, „В. Литвин не допускав слухання (у Верховній Раді), які хотіла прочитати слідча комісія зі справи Г. Ґонгадзе". Вона нагадала, що людина з голосом голови ВР на плівках М. Мельниченка „намагається пояснити Л. Кучмі, яким чином приглушити цей скандал (у зв'язку зі зникненням Г. Ґонгадзе)". Зокрема він нібито запропонував екс-президентові подзвонити на УТ-1 і замовити в політичній програмі сюжет про те, що „в Україні щодня зникає велика кількість осіб. Це конкретне замовлення", - заявила М. Ґонґадзе. „Таких дій, я думаю, була не одна", припустила вона. Крім того, за її словами, два роки тому В. Литвин пообіцяв „пізніше поговорити" з нею про його ролю у справі вбивств Г. Ґонгадзе, однак „жодних зустрічей після цього не було".

Відкрито пам'ятник жертвам терору

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко 11 вересня взяв участь у відкритті пам'ятника жертвам терору. У церемонії відкриття також взяли участь посли чужоземних держав, народні депутати, представники громадських організацій. Пам'ятник було споруджено з ініціятиви президента Всеукраїнського єврейського конгресу Вадима Рабиновича, Посольства США в Україні, а також столичної міської ради. Кошти на спорудження пам'ятника були зібрані міжконфесійною організацією „Крок до єднання". Виступаючи на вічу з нагоди відкриття пам'ятника, Президент України наголосив, що після подій 11 вересня 2001 року у Ню-Йорку в світі не залишилося людей, байдужих до проблем тероризму. При цьому В. Ющенко наголосив, що заповідь „Не убий" є спільною для представників всіх світових релігій. Він також згадав, що у трагедії 11 вересня у Ню-Йорку загинули і українці, та наголосив, що українському народові властиве неприйняття насильства. Зазначивши, що паростки ненависти проростають в умовах, де панують злидні, безробіття та беззаконня, В.Ющенко наголосив, що у просторі свободи, в суспільстві, де панує справедливість, демократія і верховенство права, не залишається місця нетерпимості і ненависті. Президент наголосив, що Україна й надалі залишатиметься активним членом антитерористичної світової коаліції.

Україна в оцінці ООН щодо людського розвитку

НЮ-ЙОРК. – Організація Об'єднаних Націй 8 вересня оприлюднила свою щорічну оцінку людського розвитку, за якою Україна посіла 78-ме місце. Щорічний звіт ООН про розвиток країн стверджує, що більшість держав, які складали Радянський Союз, досі потерпають від результатів майже 20 років занепаду, тоді як деякі країни постали перед новими проблемами. Україну виокремлено як місце, де найшвидшими темпами у світі поширюється ВІЛ-СНІД. Звіт виявив, що доходи в Україні, Росії та Киргизстані приблизно на 10 відсотків нижчі, ніж на початку 90-их років, а найбіднішою постраждянською країною названо Таджикистан. Сара Берд-Шарп, заступник директора аґенства ООН з людського розвитку, сказала, що Україна, як і Росія, досі не наздогнала за рівнем свої ж показники 15 річної давнини.

Французи хочуть, щоб Львів був чистішим

ЛЬВІВ. – Французи збудують на Львівщині новий сміттєпереробний завод. 12 вересня в кабінеті Львівського міського голови угоду про такий намір підписали обидві сторони – керівник чужоземної компанії з однойменною назвою Франсуа Пізорно та посадник Львова Любомир Буняк. Згідно з угодою, французи відразу візьмуться вивчати ситуацію з львівським сміттям і вже через місяць запропонують міській владі економічні, фінансові та технічні параметри підприємства. А впродовж трьох наступних місяців новий завод можуть збудувати або на території міської електростанції або на Яворівському полігоні. Чому французи обрали саме Львів? Власник фірми пояснює це тим, що це місто належить до списку ЮНЕСКО і він, мовляв, хоче зробити його ще кращим.

В. Путін збирається в гості до В. Ющенка

КИЇВ. – Президент Росії В. Путін має намір у другій половині жовтня відвідати Україну, заявив 12 вересня посол РФ в Україні Віктор Чорномирдін. Він нагадав, що запрошення відвідати Україну В. Путін прийняв від Президента України Віктора Ющенка в серпні на зустрічі держав-учасниць СНД у Казані. На сьогоднішній день на рівні Міністерств закордонних справ йде переговорний процес з підготування візити. На думку посла, ця візита „сприятиме поглибленню економічних і політичних взаємин між двома країнами".

Продовжуються російські зазіхання на Крим

СЕВАСТОПОЛЬ. – У Севастополі незареєстрована організація „Народний фронт Севастополь – Крим – Росія" пікетувала штаб військово-морських сил України, вимагаючи вивести українську флоту з півострова. Представник організації Олександер Круглов заявив журналістам, що українські ВМС окупували російську землю Севастополя у результаті „незаконного заколоту, який підняв адмірал Ігор Кожин у 1991 році". Активісти „Фронту..." заявили, що внесли прізвище І. Кожина у „Список зрадників Росії".

НБУ ухвалив основи грошово-кредитної політики на 2006 рік

КИЇВ. – Національний банк України на засіданні 9 вересня прийняв основи грошово-кредитної політики на 2006 рік, в яких середньорічний курс становить 5.0-5.2 гривні за доляр, повідомив заступник голови Ради НБУ Валерій Альошин. „Ми прийняли орієнтир валютного курсу, який дозволить НБУ проводити досить гнучку валютну політику", – зазначив він. Він також повідомив, що на цьому ж засіданні основною темою були ризики, пов'язані зі загальною макроекономічною ситуацією. Зокрема інфляційні ризики, пов'язані з подальшою соціялізацією бюджету, значним зменшенням темпів економічного зростання, а також „вхідною інфляцією", пов'язаною з імпортом енерґоносіїв і ймовірною зміною їх вартости.

В Україні побудують автотрасу „Львів-Краковець"

КИЇВ. – Кабінет міністрів вирішив побудувати автомобільну трасу „Львів-Краковець" (Краковець – на кордоні з Польщею) у 2007-2010 роках, зазначено в постанові від 3 серпня. Відповідно до цього документу, на будівництво траси буде витрачено 983.5 млн. гривень. Будівництво буде здійснено за рахунок коштів концесіонерів. Ділянка „Львів-Краковець" є частиною міжнародного транспортного коридору „Берлін-Київ". Міністерство транспорту і зв'язку розробило 5-річний плян облаштування і розвитку українських доріг у межах України і міждержавного значення. Міністерство розраховує одержати 4.5-5 млрд. бюджетних коштів на ремонт і будівництво доріг у 2006 році. Раніше Кабінет міністрів вирішив побудувати до 2011 року швидкісну автомобільну трасу „Київ-Вінниця", будівництво якої оцінюється у 2 млрд. гривень. До нього плянується залучити на умовах концесії українських і закордонних інвесторів.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Народ, а не одна Юлія, отримав нагороду

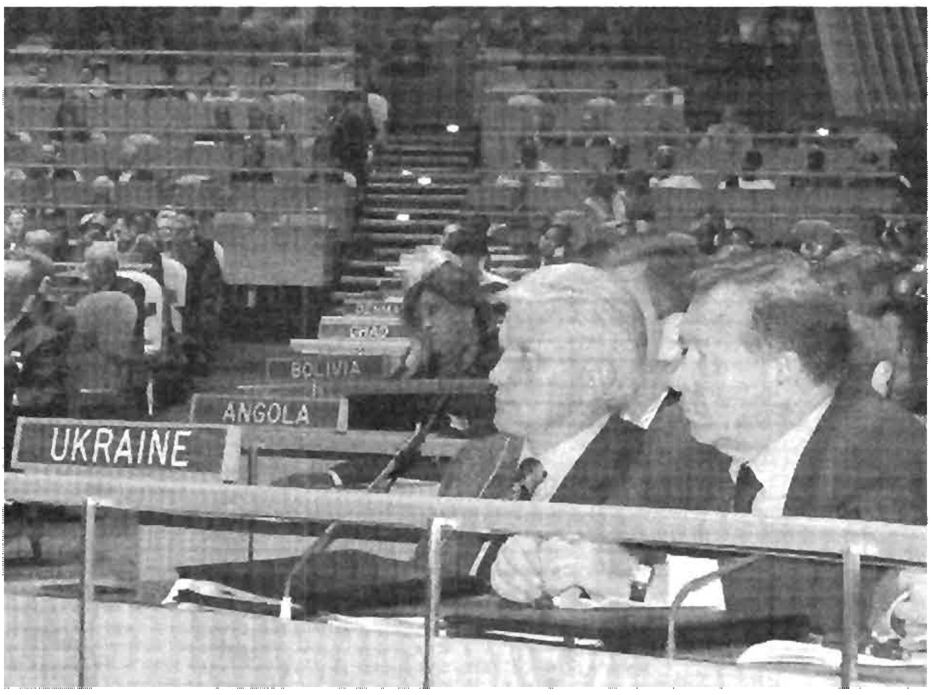
ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Пресслужба уряду України 8 вересня заявила, що Юлія Тимошенко визнана „Людиною року Центральної і Східньої Европи". Таке рішення було оголошено на XV Міжнародному економічному форумі в польському місті Криниця Гурська. Звання було присуджено „за видатний і найбільш значимий позитивний внесок у політичний і соціяльно-економічний розвиток реґіону і за досягнення у своїй країні в 2004-2005 роках", відзначає повідомлення. Саме 8 вересня Президент України В. Ющенко звільнив весь уряд, разом з прем'єром Ю. Тимошенко.

9 вересня, під час виступу на телебаченні, тепер екс-прем'єр сказала таке: „Знаєте, мені на Економічному форумі в Польщі присвоїли звання „Людина року" саме за реформування економіки та державних систем. Але сьогодні я відкриваю інтернет — уявіть, в якому стані я до вас приїхала, — й там з Польщі надходять повідомлення, що за приватним проханням Президента України в мене відібрали цю нагороду". За її словами, нагороду відмінили на прохання Президента В. Ющенка. Заява Ю. Тимошенко викликала обурення проти Президента чималої частини населення. Водночас сам Президент спростував це звинувачення, зазначивши, що не дзвонив Президентові Польщі А. Кваснєвському з цього приводу.

10 вересня прес-центр Економічного форуму в Криниці Гурській в Польщі спростував чутки, що в Юлії Тимошенко забрали титул „Людина року". В повідомленні йдеться, що програмна рада Економічного форуму присудила дві нагороди в номінації „Людина року Центрально-Східньої Европи". Одну з них отримає екс-президент Польщі Лєх Валенса. Натомість іншу присудили мільйонам людей, які під час Помаранчевої революції в Україні змінили обличчя східньої частини Европи. Їх символічним представником повинна бути Юлія Тимошенко. Однак у зв'язку з скасуванням поїздки Ю. Тимошенко до Польщі, нагороду їй не вручили, але обов'язково зроблять це найближчим часом", - говориться в повідомленні.

За матеріялами ЗМІ

В. Литвин взяв участь у світовій конференції



В. Литвин (зліва) та Постійний представник України при ООН, посол В. Кучинський на Другій світовій конференції голів національних парламентів. Фото: Володимир Денисюк (Генеральне консульство України в Ню-Йорку)

НЮ-ЙОРК. – 7-9 вересня в ООН відбулася Друга світова конференція голів національних парламентів, на якій виступив і провів низку двосторонніх зустрічей голова Верховної Ради України Володимир Литвин. Його візита мала тривати до 9 вересня. однак 8 вересня, після відставки Кабінету міністрів України, В. Литвин передчасно вилетів до Києва.

В останній день перед поверненням, 8 вересня, В. Литвин взяв участь у засіданні голів національних парламентів країн - членів ГУАМ (Грузія, Україна, Азербайджан, Молдова), які обговорили питання трансформування ГУАМ у міжнародну організацію. Вони висловили єдину позицію щодо необхідности цього процесу. Крім того, на засіданні піднімалось питання ролі парламентів у сфері безпеки, у тому числі у врегулюванні конфліктів на територіях держав-учасниць ГУАМ; необхідність вироблення єдиних підходів та координації дій, спрямованих на інтеграцію до евроструктур, а також на розвиток інтеграції та партнерства з евроатлантичними структурами; співпраця з іншими міжнародними організаціями. Особлива увага була приділена принципам діяльності Парляментської асамблеї ГУАМ. „Ми повинні співпрацювати з усіма організаціями, у яких ми можемо відстоювати як кожен свої, так і наші спільні інтереси", – сказав В. Литвин, наголосивши на позиції, яка вже була підтримана у ході попередньої зустрічі в Ялті і полягає в тому, що ПА ГУАМ є відкритою для усіх учасників, які поділяють погляди організації.

В. Литвин цього ж дня зустрівся з головою Державної думи РФ Борисом Гризловим. У ході зустрічі було наголошено на необхідності активізації парляментської співпраці з метою підвищення результативності україно-російських взаємин. Підкреслювалась важливість дружніх і партнерських відносин між державами.

УНІАН

Чи в Україні...

(Продовження зі стор. 1)

9 вересня - Ю. Єхануров повідомив, що голосування Верховної Ради за запропонованою Президентом кандидатурою на посаду прем'єр-міністра відбудеться за тиждень, коли парлямент почне працювати в режимі пленарних засідань. За його словами, формування складу уряду поки не почалося.

9 вересня - Юлія Тимошенко, виступаючи в телепрограмі „Подробиці" на телеканалі „Інтер", підкреслила, що на вибори піде окремо від В. Ющенка. „Ми підемо на вибори паралельними шляхами", – сказала вона. Вона заявила, що не хоче йти на вибори з тими людьми з оточення Президента, які „дискредитують його", але не повідомила про те, хто може увійти до першої п'ятірки її списку на вибори. Водночас Ю.Тимошенко заявила, що пробачає Президентові свою відставку. „Велика несправедливість була проти мене зроблена, але я пробачаю його", – сказала вона. Ю. Тимошенко зауважила, що ідея відправити всіх у відставку належала Романові Безсмертному. Екс-прем'єр-міністер також заявила, що БЮТ не братиме участі у формуванні нового уряду. Ю. Тимошенко закликала підтримати її на виборах всіх тих, хто стояв на майданах, незалежно від кольору. „Щоб ми пішли не окремими командами, не різнокольоровими, а потужною командою", – сказала вона.

9 вересня - В. Ющенко обговорив питання формування нового уряду з провідниками депутатських фракцій Верховної Ради. На зустрічі були присутні провідники 11 з 13 фракцій парляменту. Не прийшли на зустріч представники фракцій комуністів і Соціял-демократичної партії України (об'єднаної). На зустрічі були присутні в.о. прем'єр-міністра Юрій Єхануров і держсекретар Олег Рибачук. В. Ющенко поінформував депутатів про мотиви свого рішення щодо зміни керівництва держави. Фракція блоку Юлії Тимошенко у Верховній Раді заявила про незгоду з рішенням Президента В. Ющенка про відставку уряду Ю. Тимошенко. На думку фракції, рішення Президента одночасно відправити у відставку корупціонерів з його найближчого оточення і членів Кабміну, які боролися з корупцією, виглядає нелогічним.

9 вересня - колишній президент Польщі Лєх Валенса застеріг В. Ющенка від помилок, а маршалек Сейму В. Цімошевич порадив йому не розривати з Ю.Тимошенко. Л. Валенса вважає, що нестабільна політична ситуація в Україні виникла серед іншого через брак демократичних структур в країні та брак підтримки з боку Польщі та Евросоюзу.

9 вересня - експерт з українських питань Центру Карнегі у Вашінґтоні Андерс Ослунд заявив, що вважає правильним кроком відставку уряду України. „Була цілком очевидна глибока урядова криза, уряд фактично не працював, і я, якщо відверто, з полегшенням дізнався про те, що Президент В. Ющенко рішуче втрутився", – сказав він в інтерв'ю ВВС. Що стосується Ю. Єханурова, який зараз є виконуючим обов'язки голови уряду, то А. Ослунд дав йому виключно позитивну характеристику.

9 вересня - засновник Фонду громадських свобод, російський олігарх Борис Березовський в інтерв'ю виданню „Сейчас", заявив, що відставка уряду Ю. Тимошенко – „це особистий крах Ющенка як Президента". Б. Березовський уважає, що без П. Порошенка і тим більше О. Третьякова Помаранчева революція була б можлива. А без Ю. Тимошенко - ні і що „відставка Тимошенко не зупинить демократичний процес, однак як лідер нації Ющенко існувати перестане".

10 вересня - Президент США Джордж Буш під час телефонної розмови з Президентом України В. Ющенком сказав, що Сполучені Штати підтримують всі процеси, спрямовані на демократизацію та становлення громадянського суспільства в Україні. Під час розмови були обговорені питання двостороннього українсько-американського співробітництва, а також ситуація в Україні, США та світі.

10 вересня - колишній Президент України Л. Кучма заявив, що Ю. Тимошенко власноруч створила такі політичні умови, що змусили Президента України В. Ющенка відправити її уряд у відставку. За його словами, Ю.Тимошенко добре розуміє, що восени та взимку з огляду на непрості відносини з Росією ситуація в економіці України погіршиться, тому їй вигідно піти з посади сьогодні „у всьому білому". Наразі треба зробити все, аби допомогти В. Ющенку і Ю. Єханурову сформувати дієздатний уряд, аби виправити ситуацію в економіці.

11 вересня - перший президент України Леонід Кравчук висловив свою думку, що Ю. Тимошенко після своєї відставки піде в опозицію. „Звільнення Юлії Тимошенко та її уряду було найбільшою помилкою Віктора Ющенка, – вважає він. – Президент має змінити свою філософію, політику і навчитись відповідальності". Л. Кравчук також категорично відкинув можливість СДПУ(о) брати участь у формуванні нового уряду, навіть якщо їм запропонують посаду прем'єр-міністра.

11 вересня - В. Ющенко сказав журналістам, що вважає виступ Ю. Тимошенко на каналі „Інтер" емоційним і артистичним. „Треба було говорити фактами, але, на жаль, я фактів не зустрів", – сказав В. Ющенко. – Я знаю, Юлія Володимирівна знаходиться не в найкращому морально-психологічному стані, бо я сам пережив таке. Моя порада їй: якщо на першому місці стоять чесноти, про які ми говорили на Майдані, то це в будь-якому вигляді краще, ніж просто робити грубий опозиційний підхід". Він заявив, що, на його думку, уряд має бути деполітизованим і прагматичним і , що попередній уряд займався піаром замість евроінтеграції. В. Ющенко також сказав, що влада подасть руку підприємництву і виправить помилки, які, на його думку, були зроблені останніми місяцями. Коментуючи можливі політичні кроки колишнього прем'єр-міністра Ю. Тимошенко, В. Ющенко заявив, що вона має обирати свою дорогу в відповідності зі своїми чеснотами та уявленням про цінності, і додав, що Ю. Тимошенко як глава уряду мала більші повноваження, ніж її попередники. Відповідаючи на питання про повернення до влади Петра Порошенка, Президент сказав, що перш за все має пройти розслідування звинувачень на його адресу. Щодо перспектив Ю. Тимошенко після парляментських виборів, він сказав: „Я не закрию свої двері ні перед ким".

12 вересня - провідник парляментської фракції „Наша Україна" Микола Мартиненко розцінив звинувачення на свою адресу з боку Ю. Тимошенко та її команди як складову добре продуманої кампанії, що ознаменувала старт виборчої кампанії екс-прем'єр-міністра. Ю. Тимошенко з самого початку вважала „Нашу Україну" своїм суперником та конкурентом на виборах-2006", – відзначив він.

12 вересня - колишній віце-прем'єр з адміністративно-територіяльної реформи Роман Безсмертний висловив телеканалу "Інтер" думку, що „Народний Союз Наша Україна" і Бльок Юлії Тимошенко підуть на вибори не паралельними шляхами, про що раніше заявляла екс-прем'єр, а „назустріч один одному". „Знаєте, коли два вершники роз'їжджаються, тримаючи списи в руках. Мені здається, що це проголошення паралельно, воно звучить приблизно так", – сказав він. Р. Безсмертний також вважає, що Ю. Тимошенко має піти в опозицію.

13 вересня - Ю. Тимошенко повідомила в інтерв'ю газеті „Комерсант", що вона впевнена у своїй перемозі на парляментських виборах і обіцяє взяти участь у президентських.. За її словами, вона не бачилася з Президентом після своєї відставки. Ю. Тимошенко також повідомила, що в неї з Президентом є письмова угода про те, що вона піде разом з ним на парляментські вибори, і про те, що вона підтримає його на президентських виборах 2009 року. „І ця угода лежить у Президента, на ній мій підпис. І Президент твердо знав, що я не зраджу його ні за яких обставин", – сказала Ю. Тимошенко.

13 вересня - Президент Віктор Ющенко, голова Верховної Ради Володимир Литвин, в.о. прем'єр-міністра Юрій Єхануров та представники 9 фракцій парляменту підписали декларацію „Єднання та співпраця заради майбутнього України". В. Ющенко назвав підписання декларації „історичною подією, коли політичні сили починають брати на себе солідарну відповідальність за економічний, соціяльний та гуманітарний розвиток суспільства". Він закликав політичні сили зосередитися на розвитку України, незважаючи на „гарячий час" парляментських виборів. В са-

(Закінчення на стор. 27)

АМЕРИКА І СВІТ

Кандидат до Верховного Суду США обіцяє неупередженість

ВАШІНҐТОН. – Кандидат на посаду Головного судді Верховного суду США Джон Робертс, висунений Президентом Джорджем Бушем,12 травня заявив перед Сенатським комітетом, який розглядає його призначення, що підходитиме до всіх справ у суді неупереджено. Суддя Дж. Робертс, якого вважають консерватором з соціальним ухилом, відповідав на запитання кількох представників Демократичної партії щодо його ставлення до громадських свобод та прав жінок. Спостерігачі кажуть, що комітет, швидше за все, схвалить його кандидатуру. Якщо це відбудеться, то суддя Дж. Робертс стане першим новим суддею в Верховному Суді за останні одинадцять років і наймолодшим Головним суддею за двісті років. Його попередник Вільям Ренквіст помер 3 вересня після тривалої хвороби.

Вшанували пам'ять жертв 11 вересня 2001 року

НЮ-ЙОРК. – На місці зруйнованого Центру світової торгівлі відбулася церемонія на відзначення четвертої річниці нападів 11 вересня 2001 року. Майже 3 тисячі осіб загинули, коли викрадачі спрямували літаки у вежі-близнюки Центру світової торгівлі в Ню-Йорку та в будівлю Пентаґону у Вашінґтоні. Брати і сестри загиблих зачитали список жертв, який нараховує 2 тисячі 749 осіб. Родичі й колеги загиблих плакали й обіймалися під час церемонії. Вони заслухали короткі промови секретаря Державного департаменту Кондолізи Райс, посадника Ню-Йорку Майкла Блумберґа та колишнього посадника Руді Джуліяні. Басейн, споруджений з нагоди річниці, був заповнений квітами, які плавали на воді, та фотографіями загиблих. Родичі жертв написали свої послання на краях басейну. Увечорі два промені світла, які символізували вежі-близнюки були спрямовані в небо з Манегетену. Вшанування також відбулися біля Пентаґону у Вашінґтоні та на поляні у Пенсильванії, де пасажири зумисно спричинили аварію третього, захопленого терористами літака, що прямував до Вашінґтону.

Знову жахливі сцени у Багдаді

БАГДАД, Ірак. – Іракська поліція 14 вересня повідомила про загибель принаймні 100 осіб внаслідок нападу бомбіста- смертника у переважно шиїтському районі Багдаду. Офіційні іракські джерела повідомляють, що поранено 160 осіб. Щоранку на площі в північній частині міста збирається багато робітників, яких потім розвозять на будівельні майданчики. Бомбіст-смертник заїхав автом на площу, і, як кажуть свідки, перед тим як привести у дію вибухівку, підкликав до себе робітників. Це найкривавіший напад за останні два роки. У вміщеній на інтернеті заяві угрупування, яке назвало себе „Аль-Кайдою" в Іраку, твердить, що розпочало кампанію бомбувань у відповідь на нещодавну військову акцію проти повстанців. Вибух є найпотужнішим з поміж усіх, що сталися у Багдаді упродовж кількох тижнів. Поліція вважає, що було використано 500 кілограмів вибухівки.

Останні ізраїльські війська вийшли з Ґази

ҐАЗА. – Тисячі палестинців 12 вересня зайняли покинуті єврейські поселення невдовзі після того, як ізраїльські війська остаточно залишили свої позиції в смузі Ґаза. Палестинські сили безпеки не можуть впоратися з святкуючим натовпом. Ізраїльтяни зруйнували більшість будівель, проте ті кілька, що лишилися, стали мішенями - деякі з них було пограбовано, деякі підпалено, включно з синагогою в колишньому поселені Мораг. Раніше ізраїльський уряд вирішив не руйнувати синагоги, проте палестинська адміністрація попередила, що не може ґарантувати збереження синагог від занечищення. Заступник палестинського прем'єр-міністра Набіль Шаатх сказав, що не знає, що буде з синагогами і що ізраїльтяни навмисно створюють палестинцям проблеми. Ізраїль плянує і надалі контролювати, хто в'їжджає чи виїжджає з Ґази. Ізраїльтяни також зберігають контролю над повітряним простором та водами поблизу смуги Ґаза.

Естонія почала депортувати ветеранів Радянської Армії

ТАЛІН, Естонія. – Влада Естонії, як було оголошено раніше, почала 7 вересня висилати з країни колишніх радянських офіцерів. Першим депортованим став громадянин Росії, колишній військовослужбовець Микола Брагін. 6 вересня влада визнала, що пенсіонера передали російським прикордонникам. Естонія почала підготування до вислання з країни групи російських військових пенсіонерів ще влітку 2003 року. Після виведення російських військ з Прибалтики в серпні 1994 року за узгодженням з естонською владою РФ і США видали посвідки вартістю 25 тисяч долярів на купівлю квартир у містах Росії російським військовим, котрі недавно вийшли у відставку. Відставники зобов'язувалися виїхати з Естонії, однак зробили це не всі. М. Брагін теж відмовлявся залишати Естонію. Видалення найближчим часом чекають ще шість росіян.

Переконлива перемога японського прем'єра Коїзумі

ТОКІО. – Партія японського прем'єр-міністра Джунічіро Коїзумі 11 вересня виграла вибори. Його ліберально-демократична партія здобула досить місць у нижній палаті парляменту, щоб сформувати дієздатну більшість. Фондовий ринок у Токіо стрімко зріс після оголошення про цю перемогу. Як очікується, Д. Коїзумі скористається нею, щоб відновити свої пляни приватизувати пошту. Саме незгода парляменту з цими плянами змусила його оголосити позачергові вибори. Тепер більшість у парляменті дозволить Д. Коїзумі братися за інші серйозні проблеми, такі як пенсійна реформа. Проте Д. Коїзумі сказав, що не має досить часу, аби переписувати японську конституцію, дозволяючи Японії брати активнішу участь у міжнародних справах. Діяч опозиційної Демократичної партії Японії Кадзуо Іноуе вважає, що Д. Коїдзумі переміг, зокрема і тому, що переконав виборців у потребі реформ.

Госні Мубарак переміг на виборах

КАЇР, Єгипет. – Проурядові газети 9 вересня повідомили, що діючий єгипетський глава Госні Мубарак був переобраний і з великим відривом став переможцем. За неофіційними даними, за Госні Мубарака, який посідає крісло президента уже 25 років, було подано близько 89 відсотків голосів. Один з провідних кандидатів на президентських виборах у Єгипті, які відбулися 7 вересня, 40-річний Айман Нур, який представляє ліберальну партію Ґхад („Завтра"), закликає скасувати їхні результати і провести повторне голосування. Він вважає, що під час виборів відбулася велика кількість порушень. Незалежна група спостерігачів також повідомила про чисельні порушення під час голосування, зокрема, погрози позбавити людей соціяльної допомоги, якщо вони не проголосують за Г. Мубарака, голосування від імені неписьменних виборців, доставлення виборців спецавтобусами на дільниці.

Наступ на повстанців в Іраку

БАГДАД. – Іракська влада дала зрозуміти, що наказ прем'єр-міністра про маштабний наступ на опорний пункт повстанців в Тал Афарі 9-10 вересня був початком ширшої кампанії. За словами міністра оборони Іраку, упродовж двох днів в Тал Афарі, поблизу сирійського кордону, було вбито 141-го повстанця і майже 200 заарештовано. Більшість повстанців, як вважають, араби з-поза меж Іраку. Урядовці звинуватили повстанців в намаганні ізолювати місто від решти Іраку і політичного процесу. Міністер оборони сказав, що іракські військові готуються до подібних наступів у чотирьох інших містах на півночі і заході країни.

У Північній Ірляндії відбулися заворушення

БЕЛФАСТ, Північна Ірляндія. – Причиною серйозних заворушень стало рішення британської влади не змінювати маршрут традиційного маршу оранжистів столицею Північної Ірляндії у Белфасті. Саме через це у місті відбулися зіткнення молодих людей з поліцією. Ситуація в Белфасті різко загострилася після того, як уряд змінив маршрут традиційної паради протестантів, заборонивши їм проходити католицькими районами. У висліді зіткнень 10 вересня заворушення розпочалися й у деяких інших районах Північної Ірляндії. Відразу в декількох районах було побудовано барикади з викрадених автомобілів. До того ж, заколотники почали закидати правоохоронців пляшками зі запальною сумішшю і камінням. Таких масштабних заворушень у Північній Ірляндії не було вже близько 10 років. Поліцейські звинуватили організацію „Орден оранжистів" в організації заворушень. Паради оранжистів відбуваються у Північній Ірляндії щороку. У такий спосіб члени ордену святкують перемогу воїнів-протестантів, на чолі яких стоїть принц Віліям Оранський, який у 1690 році розбив армію католицького короля Джеймса. Кілька років тому спеціяльна урядова комісія з парад змінила маршрути демонстрацій, зробивши їх в обхід районів, де проживають католики. Проте активісти ордену вважають, що рішення комісії є порушенням їхніх громадянських і релігійних свобод. Протягом багатьох років паради оранжистів були причиною жорстоких зіткнень між протестантами і католиками.

Понад 1 млрд. осіб на плянеті живуть за межею бідности

НЮ-ЙОРК. – Доходи 500 найбагатших мешканців плянети перевершують сукупний дохід 416 млн. найбідніших людей, а це свідчить про крайню нерівність у розподілі багатства, зазначено в доповіді Програми ООН для розвитку на 2005 рік. У документі, оприлюдненому 7 вересня в Ню-Йорку, сказано, що з 1990 року кількість осіб, що живуть за межею крайньої бідности, зменшилася з 28 відсотків до 21 відсотка, або на 130 млн. осіб. Хоча це є найзначнішим зменшенням в історії людства, його все ще недостатньо в сучасному світі, для якого характерною є величезна прірва між бідними і багатими. За даними експертів, у наші дні понад 1 млрд. осіб змушені існувати менше ніж за 1 дол. на добу, а ще 1.5 млрд. – на 1-2 дол.

Велика Британія підготувала список небажаних чужинців

ЛОНДОН. – Міністер внутрішніх справ Великої Британії Чарлс Кларк 8 серпня заявив, що Лондон склав список до сотні чужоземних громадян, яким можуть відмовити у в'їзді до країни. Ч. Кларк повідомив, що поміж тих осіб є ті, хто потенційно може становити загрозу британській безпеці. Після бомбових нападів у Лондоні на початку липня, внаслідок яких загинуло більш як 50 осіб, Ч. Кларк заявив депутатам британського парляменту, що запровадить низку заходів аби стати на заваді в'їзду до Британії особам, яких підозрюють у заохоченні тероризму.

Створять єдине кладовище для німецьких вояків

ЛЬВІВ. – У Жовківському районі на Львівщині мають намір створити єдине велике кладовище, де перепоховають німецьких вояків, що загинули під час Другої світової війни. Їхні рештки звезуть туди з різних районів области, де активно ведуться розкопки колишніх німецьких поховань. У селі Потеличі Жовківського району виявлено найбільше поховання німецьких вояків. Саме на цьому місці заплановано впорядкувати один із чотирьох меморіялів німецьким воякам, – повідомив 31 серпня заступник голови міста Ходорів Мирослав Ботарик. Усі пошуки та земельні роботи проводить спільне україно-німецьке товариство з упорядкування військових поховань. Німеччина просить дозволу на розширення площі розкопок. У Ходорові виявлено рештки трьох десятків вояків. Ідентифікація тіл проходить дуже швидко. На частині алюмінієвого жетону, який знаходиться при тілі, вказано особисті дані, номер частини і навіть групу крові власника жетону.

За матеріялами ЗМІ

„Помаранчеве коло" об'єднає яскраві особистості світу навколо ідеї свободи і демократії в Україні

Ольга Миханцьо

Відгомін подій Помаранчевої революції в Україні народив нові ініціятиви. Зусиллям міжнародної спільноти, яка нині є зацікавлена в інвестуванні української економіки й розвитку фінансово-економічних зв'язків не лише на державному рівні, а й на рівні приватних компаній та корпорацій, була створена міжнародна фундація з символічною назвою „Помаранчеве коло". Координатором і її гарячим серцем став Андріян Каратницький, колишній президент Дому свободи („Freedom House"), активний профспілковий та політичний діяч, людина, яка була у 80-их роках у горнилі демократичних процесів в Центральній і Східній Европі. Отож, перше запитання до нього:

– Чому саме „Помаранчеве коло?" Яка мотивація створення такої організації?

– „Помаранч"... – це не просто слово. Це символ. Це яскраві емоційні живі переживання. Це відлік нового часу, нової епохи. Ми створили цю бездохідну фундацію, щоб підтримати українську демократію. Тут об'єдналися видатні діячі від політики, бізнес-еліти, відомі громадські діячі, яскраві особистості США, Канади і Европи. Це ті люди, які щиро хочуть допомогти зміцненню міжнародного іміджу України в світі, підтримати інтеґраційні процеси входження України в Европейський союз і ширшу демократичну світову спільноту. Це віддзеркалення основних принципів Майдану.

– Які люди ввійшли до складу фундації? Чи є відомі імена?

– Так. І дуже багато. Це Колен Павел, Меделин Олбрайт, Збігнєв Бжезінський, Віталій Кличко, Жерард Депард'є, Адам Міхнік, Емма Баніно, Рудольф Джуліяні та багато-багато інших провідних діячів зі світовим іменем.

– Знаю, що ініціятива заснування цієї фундації належала Вам, пане Андріяне, і коріння Вашого роду – в Україні. Чи дістав цей проєкт підтримку на батьківській землі?

– Так, звичайно, і найперше – в Президента Віктора Ющенка. На адресу „Помаранчевого кола" від Віктора Андрійовича надійшов лист-підтримка ініціятиви щодо збереження і поширення цінностей Помаранчевої революції. Також цей проєкт дістав підтримку від Юлії Тимошенко, Бориса Тарасюка, Олега Рибачука та інших яскравих провідників, патріотів України.

– Де зареєстрована фундація і якими коштами буде управляти?

– Як я вже говорив, „Помаранчеве коло" – це коаліція цивільних, культурних, підприємницьких діячів США, Канади і Европи. Зареєстрована в США і збудована на групі волонтерів, які добровільно будуть працювати задля поширення демократичних процесів в Україні. Коли повністю буде зформована група, наші бюра і представники працюватимуть в Ню-Йорку, Канаді, Брюселі та Україні. Річний бюджет налічуватиме приблизно 1.5 мільйона дол. Ми будемо провадити конференції, зустрічі, публічні виступи, співпрацювати з журналістами, видавати книги, редаґувати статті, проводити круглі столи і дискусії, ретельно аналізувати всі процеси, що відбуватимуться за демократичних ініціятив.

– Пане Каратницький, а як би Ви прокоментували події, що нині прикули увагу світу до України?

– Нормально. Цілком нормально. Це, за звичай так, і відбувається в країнах, які будуються на засадах демократичних процесів. Відкрито і публічно. Не може все бути бездоганно. Це життя, живі процеси. І коли двоє чи більше сильних провідників перетинаються на полі, рано чи пізно виникають певні конфліктні ситуації. Або між провідниками, або між їх оточенням. Важливо, аби в цьому лише не втратити основних цінностей, ідей державности, демократії, не збитися зі шляху.

– А як би Ви зпрогнозували наслідки цих подій в історичному контексті в порівнянні з Польщею?

– Я людина, котра роками була заанґажована в процесах підтримки мирних демократичних перемін в закритих суспільствах (у 80-их роках). Щойно повернувся з Польщі, де ми святкували 25-ту річницю повстання „Солідарности". Я був залучений до організації підтримки Солідарности не тому, що я є польонофіл (хоч дуже шаную польський народ), але чітко бачу, що через Польщу можна добитися до ширших змін на теренах колишньої радянської імперії. Коли повстала велика течія „Солідарности", я зрозумів дуже конкретно, що незалежна Польща не може бути без незалежної України. І революційні рухи, що відбуваються в Центральній і Східній Европі матимуть вплив на всі держави, які прагнуть демократичних змін.

Я працював в американських профспілках, був президентом тієї організації, що має 60-річний досвід в питаннях демократичної підтримки. Останні 25 років був залучений до кольорових мирних революцій в Східній і в Центральній Европі і дуже радий, що ця хвиля дійшла до України. Там нині проходить розструктуризація різних течій і поглядів. Такі ж процеси відбувалися і в Польщі. Нині там святкують дату єдности „Солідарности", бо це дало поштовх до народження нової Польщі. Хоч дійсно Валенса розсварився з деякими своїми дорадниками і вони пішли іншими течіями. Були навіть суперниками в наступних виборчих компаніях і виступали з окремими політичними програмами. Тут немає нічого нового. Але поляки будували свій дім, а українці будуть будувати свій. Можливості є дуже великі.

Мушу сказати, що до подій позаминулого тижня в Україні була лише одна потужна коаліція. Ця помаранчева коаліція складалася з течії, котра найбільше пов'язувалася з двома яскравими особистостями – Віктором Ющенком і Юлією Тимошенко. В тому тандемі була сила Помаранчевої революції. Тепер я думаю, вони роздвоїлись і підуть, як сказала Юлія Володимирівна, двома паралельними напрямками. Не можна говорити про це, як щось небезпечне. Це зовсім нормальне розрізнення інтересів, політичних тенденцій і т. д. Історичний досвід доводить, що навколо сильних особистостей часто зводилися інтриги, оточення впливало на закулісні ігри і відбувалося політичне та ідеологічне розрізнення. Так проходить очищення. Часто дуже болісно.

Я вважаю, що Віктор Ющенко і його прибічники та Юлія Тимошенко і її прибічники будуть, незважаючи на волю інших, просто змушені до майбутньої співпраці в коаліційному уряді. Я прогнозую повернення такої „помаранчевої коаліції", але вже на цілком інших засадах, – не на засадах Майдану і підібрання кадрів, які робили внесок в революцію, а на підставі волі народу в преференціях поміж різними течіями, враховуючи професіоналізм та моральні засади кожної особистості. А це найбільше надбання. Люди перевіряються владою, часом, грішми.

Лагідна Помаранчева революція в Україні залишила великий резерв пошани, як до провідників, так і до всього мудрого і свідомо зрілого народу України. Це феномен, який дослідники історії ще будуть довго вивчати.



Андріян Каратницький в дома.

Нові часи - нові газети

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – У вересні 1996 року в Україні сталися дві значні події – українська гривня врешті ввійшла в обіг, а в продажу, також врешті, з'явилася газета „День".

Випуск гривні протягом кількох років опікав головний банкир України, нині її Президент Віктор Ющенко. Плеканням „Дня" протягом кількох років займався Володимир Рубан, який у вересні 1996, як головний редактор, випустив газету в світ.

Нині і гривня і „День" далі „прописані" в Україні, але відають ними інші особи. Володимир Рубан перестав підписувати випуски „Дня" після чотирьох місяців – в січні 1997 року він грюкнув дверима, на які йомі показали, і покинув своє дітище. Віктор Ющенко перестав підписувати українські гроші у 2000 році, коли став прем'єр-міністром України.

У вересні 2005 року Президент Ющенко переорав свій перший уряд, і вже у другому числі „Газети по-українськи" редактор В. Рубан на першій сторінці подав такий заголовок: „Президент відставив усіх. Юрій Єхануров в'їджає до кабінету Юлії Тимошенко" – і велике фото голови держави.

Протягом останніх дев'яти років Володимир Рубан два чи три рази працював у штабі політика В. Ющенка, але здебільшого займався редаґуванням газет і неперіодичних видань. Декількох. А тепер створив ще одну, неординарну, інакшу газету, якою у 1996 році був „День", котрий відрізнявся від більшости української періодики з її совєтськими навичками і смаком. (До того часу в Україні вже були й інші, „інакші" газети: „Україна молода" з липня 1991 року, „Київські відомості" з липня 1992-го, „Дзеркало тижня" з осені 1994-го. А ще раніше „інакші" газети створили у Львові покійний Олександр Кривенко – „Поступ"/„Пост-Поступ" і Василь Базів – „За вільну Україну". Дві останні нині тільки „сильветки" своїх ранніх років і залишаються реґіональними.)

„День" Володимира Рубан з'явився як „щоденна всеукраїнська газета" великого формату (хоч справді щоденною вона стала поетапно). У неї досі тверде гроно лояльних читачів-передплатників, але тираж низький, в кіосках Харкова чи Одеси її не знайдеш, зате при допомозі Інтернету її читають по всьому світі. Я чув, що редаґуючи „День", В. Рубан стремів до якости і не звертав досить уваги на витрати, а інвестори почали хвилюватись витратами. Щось подібного було у нас, коли Вілі Моріс став редактором журналу „Гарперс" десь 35 років тому. Якість журналу пішла вгору, але власників турбували витрати, і з Вілі Морісом розпрощались.

А в Києві, у 90-их роках, В. Рубан перебрав редакторство „Всеукраїнських відомостей", витіснивши з цієї посади її засновника Олександра Швеця (нові власники хотіли нового редактора). В половині 90-их, за В. Ру-

(Закінчення на стор. 18)

Не просто країна, а держава

„Тішилися, сварилися", а про відповідальність забули. Саме такою думкою пояснив 8 вересня Президент України В. Ющенко відставку уряду Юлії Тимошенко. Ознаки урядової кризи, що сталася в Україні на початку вересня, поволі наростали вже тривалий час. Прем'єр не знайшла спільної мови з міністром юстиції, влаштувала проблему з пальним і Президент був змушений втрутитися у її дії, міністер культури встряла у судовий конфлікт зі столичним театром, секретар РНБО оприлюднив невластиві посаді законодавчі претензії, державний секретар побачив довкола себе хабарників і пішов у відставку і т. д. Усе ж думалося, що минеться і уряд знайде спільну мову і розпочне виконання обіцянок, які прозвучали на Майдані, поверне Україну на шлях до зростання і добробуту. Цього не сталося, сім місяців виявилися втраченими на внутрішні чвари. Ще раз світ переконався, що де два українці – там три гетьмани.

Чому так сталося? Вочевидь, криза почалася з того, що хвиля Помаранчевої революції винесла до вершин влади прихильників і помічників В. Ющенка, які не мали досвіду управління державою. В. Ющенко, ставши Президентом, до певної міри повернув політичні „борги" і дещо поспішно надав їм обіцяні високі посади. Не всі з новопризначених провідників мали необхідні для цього особисті якості і професійний досвід. Хвиля їх винесла і кинула, відкотившись, а вони усе ще мали інерцію до промов, до боротьби, тоді як вже настав час починати ретельну, повсякденну працю. Супротивник відступив і енергія боротьби обернулася проти вчорашніх союзників.

Але й супротивник, відступивши, не зник, не розтав у безвісті... Політтехнологи В. Путіна і команда В. Януковича, люди Л. Кучми, комуністи і соціалісти програли президентські вибори, але не зреклися своїх намірів, перегрупувалися і відновили працю. Аналітики не виключають таємного впливу на київські події „кремлівських чекістів", українських олігархів чи імпортних політтехнологів.

Незалежна Україна вже пережила численні відставки прем'єрів, свого часу Верховна Рада відправила у відставку весь уряд В. Ющенка, але тоді причини таких дій були іншими і непрозорими. Л. Кучма усунувся від тодішньої відставки прем'єра В. Ющенка, хоча його неприязнь до нього була на поверхні. Тепер сам Президент відправив у відставку людей, які були обіч нього на Майдані. Це – небажаний крок, який принижує авторитет України у світі, применшує значення Помаранчевої революції. А втім, слід відверто визнати що події на Майдані не були революцією, оскільки не вели до зміни соціяльно-економічного устрою, а тільки дали надію оновлення, на реформи того, що маємо. Отже, це була еволюційна зміна діючого устрою в напрямі демократії, реформування економіки, підвищення життєвого рівня населення.

Рішення Президента, хоча на Україні воно викликало незадоволення в багатьох – були навіть відгуки „зрада!" – західний світ сприйняв як необхідне, рішуче і правильне. Президент сам признався, що його стиль керування полягав в тому, що він віддавав багато влади іншим з надією, що вони зрозуміють свої завдання і відповідальність перед посадою, а головне, перед народом. На жаль, є достатньо доказів, що всі котрі були звільнені і один одного звинувачували, не зрозуміли їхнього державного завдання і продовжували використовувати посади і владу, щоб задовольнити власні наміри і амбіції, забуваючи, що саме вони, по-перше, понад всім мали забезпечити стабільність, міжнародну репутацію України і виправдати надії Майдану. Україна вже не просто країна, а держава і так повинна поводитися. Держава – це не Майдан і не політика – це інше завдання, інший рівень. Багато нових діячів України цього не зрозуміли.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наших журналістів та їхню етику

Коли в останньому часі розгорілася „війна" між журналістами в Україні та Президентом країни, яка допровадила до цього, що Президент Віктор Ющенко „забувся" та ужив не дуже то гарні слова у відношенні до одного із журналістів, що спонукало журналістів до написання спільного листа із обуренням до В. Ющенка, я „витягнула" із своїх архівів матеріяли про діяльність українських журналістів в США та взагалі на Заході і з повною цікавістю прочитала давні звіти з їхньої праці, а насамперед із загальних з'їздів, на яких, між іншим, жваво обговорювано т. зв. „кодекс українського журналіста" та усі його точки.

Знаєте, добре є часом пригадати давню активність нашої української спільноти, а вже зовсім окремо – активність наших журналістів, які опинилися поза Україною, але ніколи не втомилися писати українською мовою і для українських читачів, яких було так багато як на європейському континенті, так і на американському, і всі були зацікавлені українськими справами та українським життям.

Ось так і повстала Спілка українських журналістів Америки, яка, завдяки своїм передовим членам, добре відомим журналістам ще із передвоєнних часів, розвинула поважну діяльність доповідями, дописами, з'їздами, а вкінці ще і славними „балями преси", що мали також великий успіх на терені США і Канади. Появлявся також довгі роки журнал для журналістів США і Канади під назвою „Український журналіст", в якому порушено широкий діяпазон тем, близьких усім журналістам.

Саме однією із обговорюваних постійно тем було питання, як український журналіст має писати, і про що, живучи поза межами своєї батьківщини.

Живі дискусії, доповіді для публіки, статті в загальній пресі, а особливо у професійній пресі постійно заторкували цю тему, яка вкінці стала „законом", схваленим ще у 1966 році на Другому з'їзді українських журналістів Америки і Канади у формі „Кодексу етики українського журналіста". Без найменшого „але" усі працюючі поза кордонами України журналісти цей кодекс уважали обов'язковим та його дотримувалися. Але роки йшли, а з ними ставалися нові події, які змінили характер нашої преси та її зміст з уваги на те, що постійно діється в Україні.

І так „дожили" ми до часу Помаранчевої революції та до подій, що, як вихор, охопили нашу Батьківщину в останньому часі. У цих головокружних політичних та громадських подіях важливу ролю, як завжди, відіграє наша преса „і тут і там", а з нею і ті, що пишуть.

Одні із тих журналістів стали майже „героями", інші знову викликають завваги і негодування навіть у провідних осіб, як ось недавно у Президента України, що порушило усім журналістичним світом України. І саме переглядаючи давні книжки, а з ними видрукувані там колишні обов'язуючі рішення – насувається питання, чи не добре було б оці „порохом припалі" рішення тепер витягнути знову на денне світло і якось „збудувати" на їхній підставі новий актуальний кодекс, який зобов'язував би нас усіх – українських журналістів в Україні та поза нею. Бо нас таки тепер є дуже багато і ми можемо писати по різному.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040 adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

На захист рідної і державної мови

Прикро було мені недавно почути розповідь учительки з Донецька, яка говорила з болем серця про „псевдоукраїнців", які з ненавистю ставляться до української мови, проживаючи в Україні. Я, американський українець, зрозумів ще краще, під яким режимом жила Україна в останні десятиріччя. Коли в США і в Канаді ми маємо українські родини, які в кількох поколіннях зберегли українську мову, свою Церкву і культуру, і то, як кажуть, на чужині, то в рідній Україні є такі, що стали яничарами-перевертнями та ще й руйнівниками рідного кореня. В Україні хочуть завести російську мову як другу державну. Вже тепер російська мова панує в Україні. А що було б, якби вона стала другою державною? Тоді українська мова пішла б „попідтинню сиротою", як писав Т. Шевченко. Вже сьогодні у Києві я розмовляв з ученицею, яка ходить до школи, де всі предмети викладають українською мовою, але мені каже, що всі діти у школі і поза школою розмовляють між собою російською. А що ми робимо, щоб так не було, щоб дитина українського роду не цуралась своєї мови, а відкрито, без якогось внутрішнього страху і тиску, послуговувалась всюди, як личить вільній людині у своїй державі – рідній хаті, своєю рідною українською мовою?

Коли тепер в Україні знаходяться люди, які, попри чужий тиск, таки борються, передусім за рідну мову, то чужі Україні кричать, що розвивається міжнаціональна ворожнеча і переслідується російська мова.

Знаємо, що всі імперії, які були будовані на меншому чи більшому насильстві, вже розвалились, і народи та нації звільнились з їх рабства, бо це природний процес. Ще деякі залишені імперії доживають свого віку і казяться, що їм приходить кінець. Але треба зрозуміти, що час меча проминув, а настав час круглого стола. Кожна імперська нація мусить відійти до свого початкового місця і всі народи світу мусять бути вільними, творити своє власне життя за своїм уподобанням і бажанням! Нам, українцям, треба добре разом попрацювати, щоб українська свідомість була на високому рівні, а не лише зосереджена на виживанні.

Треба усім українцям цілого світу попрацювати разом і не шукати все якоїсь „кістки незгоди", щоб наш народ почувався у рідній Україні, як господар на своїй ниві, щоб ми могли їхати в Україну будь-коли і там жити як у своїй рідній хаті.

Яким правом Москва через своїх прибічників намагається заводити в Україні російську мову, як другу державну, в той час, коли у своїй імперії не дає українського шкільництва для дванадцяти мільйонів українців? Чому в Сургуті , Тюменської обл., де живе близько 300 тисяч українців, є лише недільна школа?

Добрий приклад на освітній ниві дає Українська світова спілка професійних учителів (УССПУ), під опікою якої створено гуртки плекання української мови , до яких вже належать тисячі української шкільної молоді. Вони брали участь у Помаранчевій революції. Українська молодь відродить українську мову і Україну, тоді не буде тих, що зневажають українську мову. Скажу, перефразуючи слова американського Президента Джона Кенеді: „Не питайте, що Україна вам дає, а запитайте себе, що ви даєте Україні?!".

Зиновій Квіт,
Філядельфія

УГКЦ в Києві – нагода для любови, а не для ворожнечі

Повернення осідку УГКЦ з Львова до Києва полонила увагу всіх українських засобів масової інформації. Згадаймо деякі факти. 15-12 жовтня 2004 року Синод єпископів УГКЦ в Києві схвалив рішення Патріярха Любомира , Глави УГКЦ, повернути центр УГКЦ до Києва. Це рішення випливало з 57 канону Кодексу канонів Східних Церков: „Патріярша Церква повинна мати в межах власної території сталий осідок резиденції Патріярха, встановлений, по змозі, в головному місті, від якого Патріярх одержав титул; цей осідок можна перенести лише з дуже поважної причини, за згодою Синоду Єпископів патріяршої Церкви і за згодою Римського Архиєрея. Всі три умови (Київ - головне місто; згода єпископів, згода Папи Івана Павла II в грудні 2004 року) були дотримані, тому акт повернення – абсолютно леґітимний.

Точка зору УПЦ Московського патріярхату вкрай відмінна. В моменті поділу між Заходом та Сходом на світовій арені з'явилася нова сила, яка у сфері міжцерковних взаємин почала претендувати, після падіння Константинополя, на главенство, – Московська Церква. Згідно з теорією „Москва – Третій Рим", зформульованої в XVI ст. російським ченцем Філотеєм Псковським, старовинний Рим упав під ударами варварів через єретичні погляди папів, а Візантію було покарано подібним чином через те, що на соборі у Фльоренції Константинопіль здійснив спробу об'єднання з „нечестивими латинянами". Єдиною імперією, котра по сьогоднішній день вірно береже основи „істинного православ'я", є Московська держава, котрій Сам Господь доручив бути на сторожі Церкви „аж до кінця світу".

Проти кроку УГКЦ гостро виступив Московський Патріярх Алексій II. У своєму коментарі він назвав повернення УГКЦ до Києва „недружнім кроком", лякаючи Рим заявою, що внаслідок цього виникнуть утруднення екуменічного діялогу між РПЦ МП та Римо-Католицькою Церквою. Іґноруючи кричущі історичні факти, він сказав, що „замість подяки за те, що після 1946 року багато греко-католиків отримало духовну підтримку у РПЦ МП, УГКЦ повернулася до практики XVI-XVII століть, коли унію насаджували силою за підтримки антиправославно налаштованої влади". В цій аґресивності до католиків у зв'язку взяли участь і політичні діячі православного віровизнання, зокрема проґресивна соціялістка Наталія Вітренко, яка підбурювала люд гаслом: „УГКЦ хоче окатоличити східну Україну". На запитання кореспондента „5-го каналу", чи не лякає ієрархію УГКЦ така реакція, Патріярх Любомир ввідповів: „Не лякає, лише дивує", бо усім належить шанувати свободу віросповідання, ґарантовану Конституцією України.

Заперечуючи право УГКЦ повернутися до Києва, РПЦ МП цим самим виказує свою духовну слабкість. Та й звідки в неї взялася б духовна сила, якщо московське православ'я протягом усієї своєї історії служило несправедливим політичним цілям загарбницької Російської імперії? РПЦ МП давно втратила сакральну та благовісницьку серцевину, тому й боїться все нового й нового відходу вірних від неї. Втім, УГКЦ ледве чи буде мати багато навернень, адже більшість людей в центральних та східних областях України - це діти безбожницьких совєтських часів.

Незадоволені з повернення осідку УГКЦ до Києва й багато львівян, але не з конфесійних причин. Бо ж Львів завжди був центром УГКЦ. Тут жили і діяли два наші найбільші церковні постаті XX століття – Митрополити Андрей Шептицький та Йосиф Сліпий. Львів мав певний престиж в Україні та поза Україною. Тепер, без того осідку, місто стало „сиротою"... Зате тепер, з поверненням осідку УГКЦ зі Львова до Києва, можна розпочати зближення між УГКЦ і Українськими Православними Церквами. Митрополит Андрей Шептицький, задовго до початку екуменізму, був піонером того руху. Ще в 1907 році він передбачив: „Зближаються часи, в яких ми, без сумніву, будемо в особливіший спосіб покликані до важкої, але надзвичайно важливої праці в цілях відновлення єдности Східних Церков...".

Треба буде ще трохи часу для повного зближення, але, вірю, що Христові слова – „щоб всі були одно" – неодмінно збудуться.

о. Євген Небесняк,
м. Львів

Мої зустрічі з Павлом Вірським

Читаю і не можу повірити: „Павло Вірський на американському континенті – до 100-річчя від дня народження" (*„Свобода", ч. 19*). А я мала щасливу нагоду танцювати під керівництвом чудового хореографа Павла Вірського в червні 1941 року. Київська хореографічна школа запросила П. Вірського хореографувати „Весняні голоси" Штрауса у нашій випускній виставі.

Одного разу, після довгої репетиції, він запитав мене: „Іро, які пляни у тебе після закінчення школи?". Мені було 17 років, в голові вітер віяв, різні фантазії. Я сказала: „Не знаю". „А хотіла б працювати в ансамблі?".

Але все пішло інакше. 22 червня почалась війна з німцями, в той самий день бомбували Київ, а потім – окупація Києва, примусовий виїзд до Німеччини, табори „переміщених осіб", переховування від репатріяції, переїзд до Америки. І тут, в Ню-Йорку, зустрілася з П. Вірським під час гастролів його ансамблю. Я підійшла, подякувала за чудові танці, а він глянув на мене і сказав: „Ми зустрілись, але не так, як було пляновано".

Багато говорити не було можливим, тому що інші люди звертались до нього. Лишивши П. Вірського, я натрапила на Олександра Сегала, який працював у ансамблі П. Вірського. Я його знала з молодих літ. Він зараз працює в Київському театрі оперети головним балетмайстром. Тепер, у 100-ліття народження П. Вірського, кланяюсь його прахові і бажаю йому вічної пам'яті.

Іра Федоркевич,
Томс Рівер, Н. Дж.

Г. Сковорода писав літературною мовою свого часу

З великим зацікавленням прочитала я у „Свободі" від 12 серпня статтю д-ра Івана Гвозда „Юрій Шерех – про „переяславську концепцію" і „кочубеївський комплекс". Д-р І. Гвозда подав цитати з відомої статті св. п. Юрія Шереха (д-ра Юрія Шевельова) „Москва, Маросєйка" про культурну експансію і впливи українських церковних і літературних діячів на культурно відсталу тодішню Московію перед і після Переяславського договору (1654 р.) й самодержавну політику царя Петра І й Катерини II, знищення гетьманських привілеїв та культурної самобутности України завдяки „кочубеївському комплексові" гетьманської й козацької старшини. Це все дуже докладно й об'єктивно дослідив Юрій Шерех, а д-р І. Гвозда пригадав нам ці цікаві думки з нагоди вшанування Вільною Академією Наук в Ню-Йорку пам'яті цього великого українського науковця.

Мені, як читачці не тільки вашої газети, але й творів Шереха-Шевельова, важко погодитися з однією думкою шановних докторів, а саме, що Григорій Сковорода писав, чи радше, як точно написав Ю. Шерех у статті „Москва, Маросєйка", „намагався писати російською мовою" (див. Ю. Шерех „Не для дітей", видавництво „Пролог", 1964).

Григорій Сковорода не „писав" і „не намагався писати російською мовою", а писав свої твори тодішньою літературною старо-слов'янською мовою України, яку вивчав у Києво-Могилянській академії, перетканою висловами української народньої мови.

Про мову Григорія Сковороди написано досить багато українськими й неукраїнськими літературознавцями з нагоди святкування в 1994 році 300-ліття смерти нашого великого філософа.

Стефанія Гурко,
Торонто

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу



Стівен Роберт Шіявоне, син Тані (Гандзі) та Роберта Шіявонів з Монро, Н. Дж., новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабця і дідо Марта та Володар Лиски.



Мікаела Войнов, доня Моніки та Александра Войнових з Вейну, Н. Дж., нова членка 42-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечили бабця і дідо Марія та Володимир Войнови.



Александер Любомир Мельничук, син Елізабети і Марка Мельничуків з Гейстінґсу он Гадсон, Н.Й., новий член 360-го Відділу УНСоюзу. Свого правнука забезпечила прабабця Ореста Перейма.



Дерик Джірарді, син Наталії Джірарді зі Спрінґ Ґлену, Н. Й., новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Забезпечили свого внука бабця і дідо Єлена та Іван Свириденки.

Довідкове бюро УНСоюзу

Передання права власности на полісу життєвого забезпечення

Шановний Осипе!

Я хочу придбати полісу життєвого забезпечення для моєї 88-літньої мами (похорони у нинішніх днях є дуже коштовні), але боюся, якщо б вона пішла до піклувального дому (nursing home), Medicaid змусить мене згрошевити цю полісу життєвого забезпечення.

Оленка

Шановна Оленко!

Особа, купуючи полісу життєвого забезпечення не мусить бути власником цієї поліси. Ви можете бути власником поліси життєвого забезпечення Вашої мами. Ваша мама подає заяву на полісу життєвого забезпечення УНСоюзу і передає право власности на цю полісу, підписуючи форму передання поліси, отриману в УНС, яка дає Вам право власности на цю полісу. З хвилиною, як право власности передане, усі права на полісу – у ваших руках.

Ви маєте усі права за контрактом і право власности на полісу. Ви маєте право зміняти спадкоємця, згрошевити полісу, анулювати право власности, включно з оригінальним правом власности, та діставати позику на полісу життєвого забезпечення. Очевидно, особа якій передається право власности на полісу, мусить заслуговувати на довір'я.

У віці 88 років за полісу життєвого забезпечення на суму 10,000 дол. Ваша мама заплатить 8,505 дол. – одноразовою вкладкою, і це стандартна ставка. Якщо вона не є курцем, якщо її вага ідеально відповідає нормі і якщо вона не бере жодних приписаних ліків, тоді вона відповідатиме упревілейованій ставці, яка одноразово становить 8,285 дол.



Осип Гаврилюк, професійний продавець забезпечень УНСоюзу, штат Ню-Йорк Електронна адреса: osyp@unamember.com

Одинадцятирічна дівчина за таку саму полісу на суму 10,000 дол. платила б одноразово за стандартною ставкою 895 дол., за упревілейованою – 845 дол. Майже завжди 11-літня особа є відповідною на нижчу ставку – управілейовану і має змогу податися на отримання стипендії протягом 4-ох років, як також на усі інші користі УНСоюзу.

І з цього моральна наука – придбати вчасно життєве забезпечення!

Осип

Календар подій 2005 р.

9–11 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Зальцбурзької гімназії.

11–15 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Регензбурзької гімназії.

14–16 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Ляндзгудської гімназії.

17 ВЕРЕСНЯ – Lynee Richel Anniversary/Wedding Reception.

17–19 ВЕРЕСНЯ – З'їзд шкіл Міттенвальду і міттенвальдців.

21–23 ВЕРЕСНЯ – З'їзд Байройтської гімназії.

22–24 ВЕРЕСНЯ – Засідання Головного Уряду УНС.

24 ВЕРЕСНЯ – Ellenville High School Reunion, Class of '49.

24–25 ВЕРЕСНЯ – Пласт, Курінна Рада: „Перші Стежі" і „Чорноморські Хвилі".

29 ВЕРЕСНЯ – 3 ЖОВТНЯ – Конвенція Українсько-Американських Ветеранів.

30 ВЕРЕСНЯ – 1 ЖОВТНЯ – „Вікенд" Карпатського Лещатарського Клюбу. Загальні збори і бенкет. Пласт, Курінна Рада куреня „Спартанки".

3– 6 ЖОВТНЯ – Stamford Clergy Days.

8 ЖОВТНЯ – Весілля.

9 ЖОВТНЯ – Бенкет для підтримки Республіканської партії.

15 ЖОВТНЯ – Весілля.

22 ЖОВТНЯ – КПС – Рада.

28–30 ЖОВТНЯ – Дитяча костюмова забава з нагоди „Halloween".

4–6 ЛИСТОПАДА – Пластова Орликіяда.

12 ЛИСТОПАДА – Весілля.

19 ЛИСТОПАДА – Sigma Beta Chi Fraternity Formal Dinner Banquet.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Свобода має певні рамки

З обширного інформаційного поля ми довідуємося про пошуки Президента України В. Ющенка, шляхів виходу з економічної кризи. І попри всі підніжки та блькування зі сторони чільних представників старої влади та її поплічників відчувається певне позитивне зрушення. Звичайно, це є тяжким випробовуванням для керівників держави, враховуючи нетерпіння певної частини суспільства, яке негайно хотіло б зажити пристойним і безжурним життям, не проявляючи жодних власних потуг до цього.

Попри всі старання не можна не звернути уваги і на певні хиби чільних політиків. Очевидно, що уряд не має чіткої програми розвою держави, розвитку національної культури, рішучого впровадження української мови у всі сфери життя, надання пільг видавцям української книжки і в першу чергу, підручників не тільки для загальноосвітніх шкіл, але й для вищих навчальних закладів. Звертаю увагу на вищу школу, адже більшість студентів покінчали українські школи, де вся термінологія з основних предметів є українською, то чому їм треба ускладнювати навчальний процес переведенням на російську мову? Думаю, що якби викладання у вищій школі велося державною мовою, то й в усіх більших чи менших урядових установах заговорили б українською. І зрештою, це дало б поштовх для зацікавлення батьків посилати дітей в українські школи.

Але не тут то було. Колишній секретар Ради національної безпеки і оборони П. Порошенко говорив про створення російських груп у вищих навчальних закладах, що означало дальшу тенденцію сприяння двомовности в українській державі, сприяння русифікації.

Колишній віце-прем'єр М. Томенко вважав зайвим вводити в мовний простір, як він говорив, „старого правопису" „і старої мови". Отже, виглядає, що його задовольняла зрусифікована українська мова. А вже пора б позбутися чужого впливу на розвиток мови, очистити її від нав'язаних русизмів і показати велич, мелодійність та красу чистої української мови. Тож слід було б відновити працю розпущеної Л. Кучмою правописної комісії і не слухати порад москвофілів.

Вважаю недоречним і шкідливим виступ колишнього прем'єра Ю. Тимошенко на австралійському телеканалі „АВС" російською мовою. Хіба вона не розуміла, що представляти свою країну слід державною мовою, затвердженою конституцією, а не послуговуватися мовою сусідньої і далеко не дружної країни? Усі ці питання повинна б порушувати не діяспора, а рідна українська преса, але вона лише вишукує можливості для компромітації Президента.

Чомусь та велика жертовність і посвята своєму народові в боротьбі за демократичні перетворення, ризикування власним життям, коли в часі болевих приступів він піднімався на трибуну Майдану і своїм живим словом піднімав народ, утверджував віру в перемогу, не дістала належної оцінки з сторони мас-медіа, чомусь ці факти обійшли мовчанням, як звичайну буденну річ.

Відчули свободу, але забули, що й свобода має певні рамки. І це мені нагадало ситуацію після проголошення Незалежности України, коли люди після вікового перебування в рабстві дістали свободу, але ніяк не могли осягнути змісту тієї свободи і перетворили її в анархію і своїми вчинками завдали державі багато шкоди. Для прикладу нагадаю, що тоді у всіх поїздах, електричках вибивали, хто хотів і скільки хотів вікон, вирізали покриті шкірзамінниками сидіння, а колгоспні фарми розібрали до цеглинки, бо, бачте, на те є свобода.

То ж хотілось би порадити багатьом зняти чорні окуляри, подивитись на світ Божий справжніми, „не позиченими у сірка" очима і підставити плече Президентові в так трудний доленосний період формування демократичного суспільства, допомогти добрим словом підняти нашу поруйновану Україну, донести до відома народу всі добрі починання та наміри, а не просторікувати на кожному кроці: „А що зробив доброго новий уряд?", забуваючи, що добрі і потрібні справи потребують певного часу на їх здійснення, а народові потрібно більше вирозуміння і терпеливости. І хто як не преса в першу чергу повинна і зобов'язана допомогти Президентові підтримати дух Помаранчевої революції, особливо в період перевиборів Парляменту, бо ж зрозуміло, що без цих зусиль можуть взяти реванш „вчорашні", що означало б відродження всіх обмежень, як слова так і діла.

Д-р Ярослав Геврич,
Перкасі, Па

Свободу не спинити...

Нотатки з літньої подорожі в Україну

Перебуваючи влітку цього року в Україні, я переконалася, що гасло Помаранчевої революції, яке є у заголовку статті, продовжує практично втілюватися в життя українського суспільства. Насамперед, це видно з засобів масової інформації, які цілком вільно функціонують. Тепер у програмах радіо і телебачення, у періодичній пресі завжди можна почути, побачити і прочитати різні погляди на ті чи інші події, що тепер відбуваються в Україні. Друге, що впадає у вічі – це особиста розкутість людей, які при спілкуванні між собою сміливо висловлюють свої думки щодо діяльности влади й окремих високопосадовців та політиків. Відчувається серед людей загальне задоволення і якесь піднесення та національна гордість за події, що відбувалися в країні під кінець 2004 року. Так що свобода, започаткована Помаранчевою революцією, набирає все більших обертів, і її вже нікому не спинити.

Люди з приємністю згадують і розповідають про цікаві епізоди, пов'язані з Помаранчевою революцією. Я побувала у своєму рідному селі Гниловоди Теребовлянського району на Тернопільщині, де приємно було почути від своїх земляків про чітку організацію під час виїзду людей до Києва у ті революційні дні. Обласне керівництво бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна" мала своїх представників у кожному містечку і селі, які згідно з встановленими графіками для районів, масово організовували виїзд людей до Києва. А їх було так багато, що треба було реєструвати у списках та визначати черговість виїзду. Ті, що не змогли виїхати до Києва, складали різні пожертви на допомогу „помаранчевим революціонерам" – грошима, одягом, взуттям і харчами. На фабриках і заводах молодих людей заміняли їхні старші родичі, щоб таким чином дати їм можливість взяти участь у революційних подіях. Масово виїжджали до Києва студенти тернопільських вищих навчальних закладів, хоч деякі ректори категорично забороняли їм виїзд, погрожуючи виключенням. У нашому селі під час президентських виборів було два хлопці з Донецька, які за дорученням В. Януковича спостерігали за дотриманням виборчих прав громадян. Їх люди в селі гарно прийняли, забезпечили ночівлею і харчуванням. Після закінчення виборів вони мобільним телефоном повідомляли в Донецьк про підсумки виборчої кампанії в селі. При цьому з великою похвалою відгукувалися про селян, які гостинно їх прийняли. Вони казали, що ніяких озброєних „бандьорів" тут не бачили, про що їх попереджали в Донецьку, і повертаються задоволені знайомством з добрими братами-західняками.

Після Помаранчевої революції в містах і селах відчувається досить активне національно-духовне відродження серед нашого народу. Помітно менше звучать на вулицях, в культурно-освітніх і харчових установах та в міському транспорті російські пісні, а пробивають собі дорогу українські, особливо народжені у революційні дні на Майдані. Основою для духовного відродження стало масове будівництво церков в селах і містах. Наприклад, у нашому селі існує дві церковних громади – греко-католицька і православна. Стареньку церкву зберегли за собою православні, а греко-католики для своїх духовних потреб відремонтували костел, який за більшовиків використовувався як колгоспна комора. Тепер селяни кажуть, що то Бог розділив село на дві релігійні конфесії, бо інакше цей чудовий храм, збудований напередодні Другої світової війни, напевно був би вже зруйнований.

Духовним відродженням для жителів України стало масове паломництво людей до села Зарваниці, що на Теребовлянщині, де колись появилася ікона Матері Божої, і на тому місці вже століттями б'є цілюща джерельна вода. Хоч як намагалася комуністична влада знищити це джерело і сліди святого місця, але це їй не вдалося. В останні роки число прощан до Зарваниці влітку постійно зростає і сягає сотень тисяч.

Починають оновлюватися й села, які ґазифікуються. Люди можуть брати в оренду для обробітку необмежену кількість землі. У багатьох селах відкриваються нові школи, які закривалися протягом останнього десятиріччя. Тепер випускникам педагогічних середніх і вищих навчальних закладів не видають дипломів, аж поки вони не відпрацюють два роки на вчительській праці в селі, визначеному відділом освіти. До села поступово починають повертатися ті, хто раніше покинув його, бо праця тут дає селянам вагомі прибутки. Для підтвердження цього висновку наведу лише один приклад. Знаю з дитинства працьовиту у нашому селі жінку Віроньку Ляску, яка тепер разом з чоловіком на пенсії, але ще активно працюють. Вони обробляють стільки поля, щоб з нього можна було утримувати дві корови, свинку і домашню птицю. Вироблену продукцію збувають на ринку, а зароблені гривні міняють на доляри для своїх дочок. Одна з них проживає в Естонії, а друга – в Німеччині. Раз на рік вони приїжджають в гості до тата і мами, які їх обдаровують долярами. Як бачимо, що тепер уже доляри мають і зворотну силу, повертаючись з України в інші держави. У багатьох селах вже діють й більші фармерські господарства, що мають коней і власну техніку для обробітку землі, хоч багато ще земельних площ стоять необробленими і заросли бур'янами.

У містах відновлюється праця на заводах і фабриках, які вже були на грані закриття, але після їх приватизації і технічного переобладнання увійшли в нормальний ритм праці. При цьому варто відзначити, що власники підприємств попередили робітників про звільнення їх з праці у випадку крадіжок. Звичайно, що знайшлися „сміливці", які перевірили на практиці достовірність слів підприємців і поплатилися працею. Після цього крадіжок більше не спостерігається, бо кожний дорожить місцем праці. Багато мешканців міст зайняті працею в торгівлі на ринках і в крамницях, які переповнені різноманітними промисловими товарами, товарами широкого вжитку та продуктами харчування. Особливо тепер задоволені пенсіонери, яким підвищили пенсії до рівня прожиткового мінімуму, і молоді матері, які отримують велику одноразову допомогу на новонароджену дитину. Зрештою, півроку для нової влади це надто малий час, щоб відчути ще більш позитивні зміни в суспільстві. Надіємось, що наступний рік, який за пропозицією президента України В. Ющенка буде роком села, поліпшить рівень не тільки селян, але й всього українського народу.

Віра Твардовська,
Парма, Огайо

День Незалежности України святкують в Америці

НЮ-ЙОРК

7 вересня у Генеральному консульстві України в Ню-Йорку відбувся вечір з нагоди Дня Незалежности Украни. У його програмі були представлення нової книги-альманаху про Помаранчеву революцію і мистецька частина.

Консул Наталя Костенко і президент Українського фонду з боротьби з онкологічними захворюваннями Наталя Швачко представили присутнім нову книгу „Помаранчева революція. Як це було. Хроніка перемоги", яку видав американець Ендрю Кінсел у Києві. На 250 сторінках книги вміщено світлини 45 фотомайстрів (фоторедактор Ірина Тимофєєва) і розповіді численних учасників подій в Україні від 24 серпня 1991 року до інавґурації Президента України В. Ющенка в 2005 році. Книгу видано накладом 5 тисяч примірників.

Наталя Костенко. яка провадила програмою, зупинилася на значенні Помаранчевої революції для дальшого розвитку демократії в Україні. На вечорі промовляв радник Голови Верховної Ради України, посол д-р Юрій Щербак, який, зокрема повідомив, що з ініціятиви голови Верховної Ради В. Литвина випущено тритомник документів про Помаранчеву революцію і ролю Верховної Ради у цих подіях. Також виготовлено компакт- диск, присвячений подіям на Майдані і довкола нього.

Мистецьку частину почав Заслужений артист України Ростислав Василенко, який прочитав свій вірш з нагоди свята:

Вітаємо тебе, чудова Україно,
Із Незалежністю
у цей серпневий день,
З грудей діяспори до тебе,
Батьківщино,
Могутньо лине гимн
серед хвали пісень.
Хай кажуть нам:
без крови це здобуто,
Воно і так, й не так –
морями кров лилась,
Та, може, перший раз
Помаранчеві груди
Себе підставили,
а кров не пролилась.
І хоч отруєний був
Прометей підступно,
Народ, як той Геракл,
його рятує вмить.
Сьогодні Україна –
птиця волелюбна,
На щоглах скрізь у світі
стяг наш майорить.
За чотирнадцять літ –
в вибоїнах дорога,
Але ж будуються держави
сотні літ,
Помаранчева народна перемога
Далеко висунула нас
вперед у світ.
Вітаєм знов тебе,
Державо – Україно,
Вже чотирнадцять раз,
рахунок у віках,
Де многоліття спів
щороку грімко злине.
Ніколи не назад!
Лише вперед Твій шлях!

Майстер художнього слова Ростислав Василенко також представив на вечорі твір Григорія Косинки „На золотих богів".

Зачарували співом бандуристка Алла Куцевич і Роман Цимбала, якому акомпаніювала на фортепіяні Марія Цимбала. Пісню „Чорнобривці посіяла мати" з Аллою Куцевич співала уся заля.

Вечір закінчився спілкування за частуванням і спілкуванням присутніх з Владикою Василем Лостеном, Генеральним консулом України в Ню-Йорку Сергієм Погорельцевим, Постійним представником України при ООН, Послом Валерієм Кучинським, головою Комітету у закордонних справах Верховної Ради України Станіславом Сташевським та іншими.

Л. Хм.

У справі придбання альманаху слід звертатися до фонду на адресу „Ukrainian Cancer Detection Foundation", 35 Sutton Pl., 19B, New York, NY 10022. Тел.: (212) 319-6824 або (917) 541-6440. Плата за книгу є пожертвою на фонд і може бути вилучена з оподатковуваної суми.



Юрій Щербак (зліва) і Сергій Погорельцев



Наталя Швачко з новим альманахом



Ростислав Василенко



Роман Цимбала виконав арію Петра з „Наталки Полтавки", звертаючись до ... Наталки Костенко з Генерального консульства



Владика Василь Лостен і Юрій Щербак серед учасників вечора



Алла Куцевич

День Незалежности України святкують в Америці

ДІТРОЙТ, Миш.

Спільний комітет УАКР та УККА провели відзначення 14-их роковин Незалежности України 21 серпня в авдиторії церкви св. Йосафата. Свято розпочалося внесенням прапорів українсько-американськими та українськими ветеранами, а також прапороносцями інших українських організацій під проводом полковника О. Цеплого.

Національні гимни США і України заспівав соліст Ярема Цісарук. Молитву провів о. декан Володимир Петрів. Вступне слово сказали голова УАКРади Зенон Василькевич та голова УККА Ліда Вроблевська.

Головну промову виголосив д-р Зіновій Лев Мельник, вчений-економіст, активний український громадський діяч. Він закликав громаду до єдности в суспільній, політичній і релігійній праці, до того, щоб наші активісти входили в американські суспільні, професійні, добродійні і політичні організації, де ми б змогли обороняти, пропаґувати і представляти український народ і Україну як повноцінні члени американського суспільства і при тому організовувати допомогу Україні, та щоб позбувалися почуття меншовартости.

Мистецька частина розпочалася з виступу дітей українських шкіл, який вони назвали „Люблю я тебе, Україно!", під керівництвом учительок Мирослави Борищук та Олі Новачинської. Виступили Наталія Бойко, Ляриса Ворик, Оксана Дубровська, Ростислав Козій, Неоніла Косак, Анастазія Новачинська, Данило Носовський, Аня Смаль, Дануся Шерстило. В їхній програмі було і слово про Україну, і українські пісні, і танець у символічних калинових вінках з калиновими китицями в руках. Організатори свята вручили виконавцям подарунки.

У другій частині мистецької програми виступив бас-баритон Ярема Цісарук, у фортепіяновому супроводі Ольги Дубрівни-Соловій. Місцевий жіночий квартет „Соловейки", до якого входять Ліза Келіс, Наталка Марущак, Христя Ольшанівська та Ліля Літинська під керівництвом і під акомпаніямент Ольги Дубрівни-Соловій, уже попередніми виступами в громаді завоював любов і признання. На цей раз вони співали пісні, кожна з яких викликала бурхливі оплески. Під кінець свята Архиєпископ О. Биковець запропонував громаді виконати пісню „Не пора", бо саме зміст цієї пісні найкраще передавав почуття і настрій учасників свята. Сподобалися глядачам декорації, виготовлені до свята Володимиром Дигдалом.

Ніна Василькевич

БРЕНТФОРД, Канада

Канадський Український Конґрес разом з українською громадою відсвяткували 14-ту річницю Незалежности України. При участі посадника міста і провінціяльного посла та пароха о. Мар'яна Струця під спів національного гимну України було піднесено український прапор на площі перед міською радою. Було багато людей.

Голова КУК д-р Іван Скрипух запросив до слова посадника міста і посла, які висловили привітання і вручили грамоти з нагоди свята. Співом канадського гимну закінчили програму.

Учасники свята перейшли до церковної залі на частування, де виступали о. Мар'ян і д-р Іван Скрипух з промовами. Кілька учнів деклямували вірші на святі. Свято закінчено молитвою „Боже Великий".

І. Скрипух

МІНЕАПОЛІС, Мінесота

28 серпня завдяки ініціятиві жіночого клюбу парафіяни церкви св. Константина урочисто відсвяткували 14-ту річницю Незалежности України. Цього дня о. крил. Михайло Стельмах відслужив Літургію в наміренні українського народу та його новообраного Президента і уряду. Співом „Ще не вмерла Україна" молитовну частину закінчив хор під керівництвом Юрія Івана.

Після цього парафіяни перейшли до шкільної авдиторії, де їх привітно приймали організатори свята. При столах, прикрашених квітами, синьо-жовтиим кольорами, українськими і американськими прапорцями, присутні частували кавою і солодощами. Цю частину програми приготували Роза-Марія Киця, Анна Іванок-Ройтер, Джан Ройтерч, Ірина Малецька, Володимира Таращук, Нікол Луців, Ждана Човган, Івет Павлишин, Алла Хань, Мирон Киця, Деніс Татарин і Тарас Татарин. Звучали українські мелодії і пісні.

Основною частиною програми були доповіді, з якими на сцені, прикрашеній працею Дмитра Татарина, виступили молоді парафіянки Деніс Татарин – англійською і Алла Хань – українською мовами. У доповідях було підкреслено, що шлях до волі українського народу був довгий, тяжкий, вимагав великої самопосвяти, людських жертв і пролиття крови. Це стремління до волі ворог душив ув'язненнями, сибірськими засланнями, розстрілами і Голодоморами.

24 серпня 1991 року Україна стала самостійною державою, але невповні вільною, бо нею управляли оліґархи, які багатіли, а народ біднів і терпів. Це терпіння довело до Помаранчевої революції. Щойно тепер народ вибрав нового Президента, котрий для народу обіцяв повну свободу і поліпшення щоденного життя.

Промовці закінчили кличем, що нашим основним обов'язком є підтримати право для українського народу мати свою незалежну державу і свободу, бо це є таке саме право, що ми маємо в Америці.

Д-р Михайло Козак

МІЛВОКІ, Висконсин

Неділя, 21 серпня, видалася надиво лагідною – ранкове сонце, що виглянуло з-за ялин, яскраво освітило оселю, ніби нагадуючи, що сьогодні відзначатиметься День Незалежности України. Цей день наближали наші діди, що із зброєю в руках відстоювали право бути українцем у роки війни з німцями, а потім – з більшовиками. Вже тут, на землі Північної Америки, стверджували своє право називатись українцем, вчили своїх дітей та онуків любити та поважати Україну, вчили культури і мови свого народу. Вони виховали покоління, що любило землю своїх батьків, дуже часто навіть не бувши на цій землі.

В Мілвокі усі заздалегідь почали готуватися до свята. Було вибрано групу людей, що займалися підготуваннями. Кожної суботи та неділі збиралися на пробу нашого квартету, бо троє членів квартету вже мали досвід хорового співу, а один із учасників – саме автор цих рядків – останній раз співав у 15 років. Але керівник квартету Уляна Тишинська віднеслася з розумінням, затративши досить багато часу на проби.

Було приготовлене частування – борщ і пироги, м'ясо та голубці, капуста і ковбаса, кава та солодке. І ось з'являються перші гості – старші та молоді, у вишитих сорочках. Вони поступово заповнюють залю, так що для декого немає крісел і треба доставляти додаткові. На обличчі – цікавість та радість. Деякі знайомляться, інші обнімаються, бо довгий час не бачили одне одного.

Програму почав голова відділу УККА у штаті Висконсин Ярослав Тишинський, доповідь „Відроджена нація" про Помаранчеву революцію зробив автор цих рядків, а затим в'язанку українських танців продемонстрував колектив „Дніпро". Вірші українських поетів виконав Юрко Ониськів. Далі програму продовжили Леся Хоген-Демчук, яка розповіла про почуття людей, які були учасниками революції, а потім був артистичний виступ Таміли Колісник. Квартет у складі Уляни Тишинської, Олі Тишинської, Ярослава Тишинського та Олега Ониськіва виконав кілька українських пісень.

Урочистий вечір пройшов цікаво. Цього вечора було створено невидимий ланцюжок духовного єднання, що творить усіх українців однією великою родиною, яка розкидана по цілому світі, але серце усіх в ній належить Україні.

Олег Ониськів



Учасники свята в Брентфорді

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Прощальний обід на честь о. Івана Чировського

МАЯМІ, Фльорида. – 14 серпня парафіяни Греко-католицької церкви Успіння Пресвятої Богородиці взяли участь в прощанні з парохом о. Іваном Чировським та його родиною з причини його переїзду на іншу парафію. Сім років о. І. Чировський перебував в Маямі.

Багато парафіян прийшли цього дня на Службу Божу, яку о. І. Чировський служив востаннє, та на прощальний обід, щоб висловити о. І. Чировському повагу та вдячність.

Голова 17-го Відділу СУА в Маямі Ірина Дзюбинська подякувала о. Івану Чировському за співпрацю, підтримання ідей і напрямів роботи відділу, легке вирішення питань, які виникали. Відділ СУА в Маямі був ініціятором побудови церкви. Домівка і всі заходи Союзу Українок відбуваються в світлиці церкви, яка є місцем, де зберігаються українська мова, традиції, виконується багато корисних справ, як для добра України, так і для місцевої громади. Союз Українок організував фінансову допомогу в сумі 62 тис. дол. до університету в Отаві, Канада, для виховання молодих католицьких священиків. Володіючи глибокими знаннями, о. І. Чировський гарною українською мовою поширював їх серед молоді.



Членкині 17-го Відділу СУА з парохом о. Іваном Чировським

Членкині відділу СУА в Маямі приготували невелику програму, яка включала поему Юрія Липи „Бо та Мати" (деклямувала Ірена Ракуш), молитву „Під Твою милість..." (співала Оксана П'ясецька), а Оксана Кос написала поему, присвячену о. І. Чировському та його дружині:

Сім літ, мов сім секунд, відходять
вже у вічність...
Невтомна праця, радощі, і болі,
і тривоги.
Благословен будь день, коли ми Вас
пізнали!
Благослови Господь усі Ваші путі-
дороги!...
Ми збережемо в серці Ваше слово,
Зерно, що Ви засіяли від Бога,
Передамо і дітям, і онукам!
Нехай воно цвіте на всіх їхніх дорогах!

Дириґент церковного хору Дана Максимович-Васькевич підсумувала семирічну спільну працю з о. І. Чировським, як в церковному хорі, так і в Українсько-американському клюбі. Члени парафіяльної ради Дана Криса та Іван Хобтій побажали йому й надалі нести і поширювати Боже Слово на новому місці призначення, в Пітсбурзі, Пенсильванія.

Смачний, як завжди, обід приготувала родина Максимовичів. Довго тривала остання зустріч, розмови з парафіянами.

Ірена Ракуш
Ірина Дзюбинська

Український Музей в Ню-Йорку – на мою думку

Богдан Бойчук

Минає або й минуло сорок років від того часу, коли я гостро полемізував з Юліяном Ревасм і Святославом Гординським, протестуючи проти того, що вони викинули музейні експонати Союзу Українок з Українського Інституту Америки, та що у Вашінґтоні не поставили пам'ятника Т. Шевченкові роботи Олександра Архипенка.

Немає сумніву, що Український музей міг чудово примоститится в домі Українського Інституту Америки, що гармонійно можна було поєднати діяльність музею з програмою інституту. Немає сумніву, що в такому „музейному" розташуванні (5-та евеню й 79-та вулиця) музей міг за сорок років здійснити дуже значну працю. Немає також сумніву, що пам'ятник Т. Шевченкові роботи О. Архипенка притягав би міжнародних відвідувачів Вашінґтону, а не лише вряди-годи українців. Але особисті міркування Ю. Ревая й особливо С. Гординського взяли верх над культурними візіями й потребами нашої спільноти. Стільки про ретроспективи.

Щасливим і дивним збігом обставин, Український музей відкрився таки цього року на 6-ій вулиці, і саме виставкою творів Олександра Архипенка. Цю справді визначну подію треба завдячувати жертвенності наших численних меценатів (особливо подружжю Диймен та Евжену Шклярам і „Самопомочі" в Ню-Йорку), усієї діяспорної спільноти, зокрема наполегливості Союзу Українок.

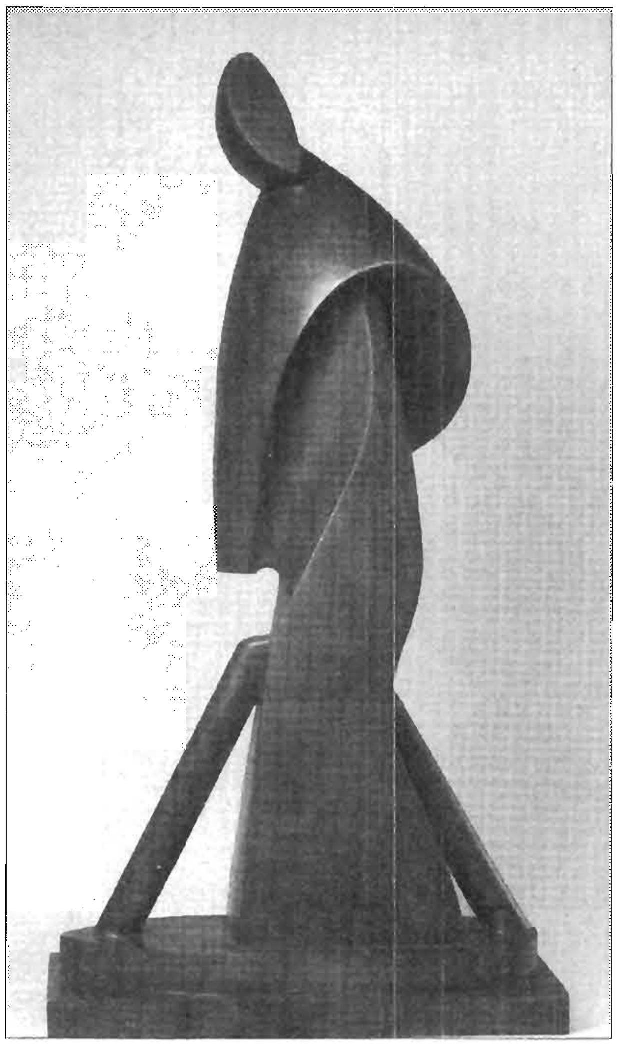
Як відзначила Ґрейс Ґлюк у „Ню-Йорк Таймс", інавґураційна виставка скульптур О. Архипенка була захоплююча й на високому професійному рівні. Це треба завдячувати творчій візії куратора вистави Ярослава Лешка та фаховому розміщенні студії Морріс Сато. Понад 60 скульптур були виставлені у хронологічному порядку. І це давало глядачеві можливість спостерігати за розвитком творчости О. Архипенка від найранніших до останніх творів. Найцікавіше в тому розвитку те, що найосновніші формальні властивості скульптур О. Архипенка зберігалися продовж усього його творчого життя. Мінявся тільки зміст, який у свою чергу, вимагав нових, додаткових, експериментальних розв'язок.

Та було одне надзвичайне відхилення від хронологічности: куратор Я. Лешко згрупував найоригінальніші скульптури на прозорій, освіченій знизу і згори площині. І ціла ця інсталяція робила якесь особливе духовне враження.

Отже, українська спільнота в Америці має всі причини бути гордою за свій музей і за першу експозицію в тому музеї. Та все таки найважливішим залишається запитання: який буде зміст музею, які його перспективи?

По-перше, музей не повинен, на мою думку, повертатися до народности. Живий і повноцінний музей народного мистецтва може існувати тільки в Україні, де в народі є ще цінні експонати народного мистецтва. В діяспорі такої можливости нема. А те, що іміґранти привезли з собою, нечисленне і не завжди цінне. Тож музей народного мистецтва перетворився б тут на мертву шкатулку.

По-друге, серцем кожного музею є його перманентна колекція. То й основною ціллю Українського музею мусить бути надбання високоякісної колекції. Це, в першу чергу, повинні бути найвищі здобутки наших художників тут, у діяспорі. Бо саме це є нашим всеуспільним досягненням. Воно також є на висоті найкращих досягнень українського мистецтва в загальному. Нема потреби в зайвій скромності. Експонати перманентної колекції музею повинні стало експонуватися, ці експозиції можна міняти, можна також вряди-годи робити великі виставки з перманентної колекції. Відворотним порядком, коли є великі ретроспективні виставки окремих художників чи групові, – перманентні експонати знімаються. При цьому треба дуже уважати, щоб не захаращувати музей другорядними й графоманськими картинами (а їх дуже багато). Пригадую, для прикладу, як покійний Богдан Цимбалістий, тодішній директор музею, стягнув із Швайцарії доробок свого друга-художника. А тепер з цими картинами проблема: неетично викидати їх, не можна їх також приймати до музею. Може, найкраще продавати такі речі на авкціоні? Нехай ідуть між люди й живуть там. „Ню-Йорк Таймс" відзначив, що Український музей відкрився на сильній „базі модернізму". Я думаю, що цю базу, модернізму й постмодернізму, варто зробити основним змістом музею. На це є три добрі причини: світ зацікавлений такими творами; в Україні досі нема музею модерного мистецтва, хоч є там дуже добрі художники модерністи й пост-модерністи; найцінніші діяспорні досягнення – саме в цьому напрямку. А це Архипенко, Грищенко, Мазепа, Гніздовський, Соловій, Гуцалюк, Мілонадіс, Урбан, Оленська-Петришин, Христя Оленська та інші. Цих художників треба зберігати в музеї й експонувати.



О. Архипенко. „Вояк, який йде"

По-третє, дуже важливими для майбутнього музею будуть творчі стосунки з музеями в Україні. У співпраці з американськими музеями, з одного боку, і з українськими музеями, з другого боку, можна було б влаштовувати виставки, наприклад, скитського золота, трипільської кераміки, цінних археологічних знахідок в Україні, українського авангарду та групових експозицій. Крім того (і особливо!), треба було б влаштовувати виставки творів найкращих художників України. Тут, знов же, треба зважити, щоб не виставляти другорядних художників, які в більшості досі пхалися в діяспорні ґалереї.

В Україні є ряд значних митців, яких можна показувати світові: У Києві – Олександер Дубовик, Іван Марчук, Марко Гейко, Микола Кривенко, Олександр Бабак, Денисова, брати Малишки й інші; у Львові – Любомир Медвідь, Андрій Букотей, Микола Шимчук, Петро Гуменюк та інші. Динамічне й дуже цікаве мистецьке життя в Одесі.

Таким же порядком Український музей повинен організувати виставки діяспорних художників (із своєї перманентної колекції) в музеях України. Це особливо важливе. Український музей (тут дозволю собі на метафору) повинен стати духовним кристалом, який випромінював би досягнення діяспорних художників в Україну, а українських художників – у світ.

Тому вважаю, що з часом Український музей повинен стати дуже необхідним для експозицій духовности України в Америку (і тим самим у світ, бо Ню-Йорк є центром мистецького світу). І міністерство культури України повинно стати зацікавленим в існуванні Українського музею в Ню-Йорку й підтримувати його, щоб здійснювати ці цілі. Отже, перед Українським музеєм – широкі перспективи й можливості. Сподіваюся, що управа музею матиме достатні візії, щоб здійснювати їх, а наша спільнота матиме глибоке розуміння цих завдань, щоб активно підтримувати музей.

М. Мацелюх стажуватиметься в Посольстві

ВАШІНҐТОН. – Посольство України в США вибрало Марту Мацелюх, студентку Школи закордонної служби Джорджтавнського університету, для однорічного стажування при посольстві. Цього року понад 50 студентів внесли свої прохання до Співдружнього фонду стажування Вашінґтонської групи в Посольстві України у Вашінґтоні в 2005 році.

М. Мацелюх редаґує вісник новин для Фундації „США-Україна", стажувала у Фундації порятунку дітей, є учителькою учнів третьої кляси в Школі українознавства ім. Тараса Шевченка у Вашінґтоні та вчить українських танців.

„Це справді для мене велика честь – бути обраною цього року стипендисткою Вашінґтонської групи, – заявила М. Мацелюх. – Якраз тепер я передумую про дипломатичну службу, як своє майбутнє зайняття, і це стажування ближче ознайомить мене з цією професією".

Наталя Голуб, другий секретар для справ культури, інформації та пресового бюра в Посольстві, говорить, що Марта є дуже зайнятою особою. „Працюючи в політичному відділі, Марта розділяє свій час між політичним відділом Посольства, відділом культури та інформації і пресовим бюром. Частиною для її досвіду у стажуванні Марта пише довгі звідомлення, редаґує і перекладає документи, організує тури Смітсонського музею американської історії і допомагає приводити до відповідности інформації на „вебсайт" сторінці Посольства. У загальному, праця Марти є колосальною поміччю для Посольства," – підкреслила Н. Голуб і заявила, що Посольство України сподіється в майбутньому дальше співпрацювати з Вашінґтонською групою.

М. Мацелюх народилася у Львові та приїхала до США дев'ятирічною дитиною. Перед прибуттям до Вашінґтону вона отримала бакалавреат з політичних наук і міжнародніх студій з Фейрфілдського університету у Фейрфілд, Конектикат.



Марта Мацелюх

Подяка також належиться членам комітету Співдружнього фонду стажування Вашінґтонської групи – Орестові Дейчаківському і Адріянові Кармазинові за їхню допомогу у виборчому процесі, президентові Вашінґтонської групи Адріянові Підлуському та членові ради Степанові Бойдуєві за їхню допомогу в розголошені про згадане стажування. Головою комітету є Михайло Драбик.

Пожертви на Фонд Співдружности Вашінґтонської групи можна відтягати від податку та посилати до: TWG Fellowship Fund, P.O. Box 7951, McLean, VA 22106. Вашінґтонська група дякує всім жертводавцям, які своїми датками уможливили ці стажування.

Вашінґтонська група

Україна: криза...

(Закінчення зі стор. 1)

фактів і назвав Зінченка „засланим козачком", то з півтора десятка журналістів покинули залю на знак протесту. А по закінченні Порошенко не отримав жодного оплеску. Вийшовши на вулицю, він продовжував розмову з групками журналістів і зробив широкий жест – запросив журналістів на свою дачу…

– Може, ще до ваших оцінок, ви поділитесь враженнями від прес-конференції Президента Віктора Ющенка?

– Повідомлення Зінченка було настільки маштабним і сенсаційним, що аналізувати його вистачило б на довгий період. Але країна, затамувавши подих, чекала реакції Президента. Довге мовчання дратувало. Було безліч думок і припущень. У вівторок- середу (6-7 вересня) ні про що інше країна не думала, лиш про те, відправить, чи не відправить уряд у відставку. В ці дні написали заяви про відставку прихильники Тимошенко: віцепрем'єр з гуманітарних питань Микола Томенко, голова СБУ Олександер Турчинов, а ще пару днів до того голова Національної телерадіокомпанії Тарас Стецьків – один з „польових командирів" Майдану. Тепер ми знаємо, що йшли переговори, зустрічі, висувались умови всіх сторін, з команди Тимошенко навіть звертались до посла США, щоб допоміг відвернути кризу.

На прес-конференції Президента 8 вересня було дуже мало журналістів, бо час її не був заплянованим, оголошеним. Як ви знаєте, Віктор Андрійович заявив після довгого вступу, що він 8 місяців мирив дві ворогуючі сторони, що йому набридло їх мирити, бути нянькою і він вирішує відправити у відставку і уряд, і секретаря Ради національної безпеки. Це спрощена концепція подій і ситуації.

Моє суб'єктивне враження від виступу Президента: мені він сподобався, що буває останнім часом не часто. Він постав перед нами перш за все як людина, яка переживає, говорить з жалем, ніби розмірковує разом з нами, і віриш, що він дійсно хотів щось зробити. Віктор Андрійович був спокійним і впевненим. Якщо слухати його як людину, то все зрозуміло, було жаль, що так підвели його соратники. Це з одного боку.

З іншого – душа криком кричала. Як би я не співчував Ющенку, як людині, його гуманізму – а це перший гуманний у нас Президент, – розум підказував, що він мусів би бути жорстким, прагматичним, але й справедливим. Таким, хто не придумував би для своїх друзів посади, хто не садив би у державні крісла, які вимагають управлінського таланту і державного мислення, своїх фаворитів. Слухаючи його, я думав про те, що він розсьорбує зараз власну, хибну концепцію своєї кадрової політики. Він роздав державні крісла в багатьох випадках, як нагороди за спільну боротьбу, своїм друзям і соратникам. Наприклад, Червоненко – міністер транспорту - мав спільного з галуззю, яку очолив, тільки те, що ганяв на спортивній машині. Оксана Білозір – чудова співачка, але нульовий менеджер. Зварич виявився авантюристом. Штучно придумані посади віцепрем'єра з євроінтеґрації і адміністративній реформі були введені для близьких людей – О. Рибачука та Р. Безсмертного, тоді як життєво важлива для країни посада віце-прем'єра з паливно- енер-ґетичного комплексу була скасована. А секретареві Ради нацбезпеки навмисне розширив повноваження, які, в тому числі, дали змогу контролювати і міністрів. Все це зроблено не для справи, а для задоволення амбіцій ображеного друга Порошенка, що не отримав посаду прем'єр-міністра.

– А які почуття у вас викликав виступ екс-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко на телеканалі „Інтер" пізно увечорі 9 вересня?

– Юлія Володимирівна майстерно провела 1.5 години свого телевиступу. Вона виграла багато в чому і рейтинґ свій підняла. Так, на початку телевиступу було оголошено інтерактивне голосування глядачів з питання „Що робити Юлі далі?". Вказали три варіянти: компроміс з Ющенком, опозиція, новий Майдан. На початку виступу різко йшов вгору перший варіянт. В кінці – навпаки. За компроміс з Ющенком телеглядачі віддали 6499 голосів, за опозицію – 6587, за Майдан – 4046. Якщо скласти два останніх – це понад 10 тисяч голосів. Тобто за 1,5 години Юля змінила настрій глядачів. Коли після виступу я позвонив мамі на Черкащину, то вона сказала, що „весь наш будинок за Юлю". Тобто, народ на периферії сприйняв її, як ту, „яку образили, і яка – за людей". А якщо об'єктивно, то були моменти, коли вона переґравала, „тягнула ковдру на себе". Мовляв, тільки вона хороша, а всі їй заважали, чи не підтримували. Ми ж розуміємо, що все насправді було глибше, все не так просто. Вона мусіла б бути більш самокритичною. І всі ми знаємо, що в неї не простий характер: вольовий, агресивний, стовідсотково провідни-цький.

– В чому все ж найбільша стратегічна помилка екс-прем'єра ? Тут кажуть, що в тому, що вона не мусіла б втягуватись у війну з Порощенком.

– Не втягуватись було неможливо, бо це закладено з самого початку, коли Порошенко леліяв надію бути прем'єром і не став ним через неї. Юлія Володимирівна каже, що саме у нього була стратегічна мета з самого початку довести, що вона поганий прем'єр. Той це відкидає.

А в чому основна її стратегічна помилка? Тут краще говорити не про помилку, а про характер. Юля не була б харизматичною принцесою Помаранчевої революції, якби мала інший характер, силу якого вона кувала змолоду. Вона зуміла позбутись опіки свого першого шефа Павла Лазаренка, вдруге- переслідування Леоніда Кучми, зараз вирвалась з-під опіки будь-кого з часів Помаранчевої революції. І зараз є сама собою. Це означає, що вона була провідником і залишилась ним. А провідник - це людина, яка не може зупинитись на пів шляху, бути дипломатом. Провідник – це бульдозер, який їде і змітає на своєму шляху всі перепони.

– Але Юлії Володимирівні притаманний не тільки сильний характер, а й розум. Але чи розумно було зачіпати, наприклад, цукрові інтереси Порошенка, а пізніше втягуватись у розподіл Нікопольського феросплавного заводу?

– Якщо говорити тактичними категоріями, можливо вона не мусіла б чіпати Порошенка і дочекатись першого січня, коли в результаті політреформи прем'єр отримає сильні повноваження. Але я думаю, що оточення Президента переконувало Віктора Андрійовича, що не можна Юлію Володимирівну залишати прем'єром з сильними повноваженнями, тобто фіґурою нарівні з Президентом. Уявіть собі, що з такими повноваженнями залишається Юля з її суперлідерським характером. Вона підм'яла б будь-кого. Як у Кучми, який через рік звільняв своїх прем'єрів, коли вони набирали рейтинґ. Того ж самого Ющенка. Здавалось би, Віктор Андрійович, як народний Президент, не мусів би мати заздрощів, але він повторив кроки Кучми.

– А в чому помилки екс-прем'єра в економічному пляні, чим їй зараз закидає Президент?

– Помилки економічні були. Так чи інакше, вона не втримала ціни, економічне зростання у 2005 році нижче минулого року, навіть з поправкою на їх можливу тогорішню фальсифікацію. Ціни продовжують стрімко рости. Наприклад, за серпень ціни на житло виросли десь на 30 тис. дол. Для України це просто якесь цінове цунамі. Хто в цьому винен ? Порошенко, Третяков, Мартиненко? Думаю, що в уряду є своя вина. Але я хочу розділити економічний аспект і морально- психологічний. У другому – Юля виграла. Вона набирає точки.

– А хто є сьогодні в Україні екс-голова Ради Нацбезпеки лиховісний Петро Порошенко, який згідно слів оточення Тимошенко фактично очолював паралельний уряд?

– Порошенко, безумовно, визначна фіґура в режимі Віктора Ющенка. Знаю його давно, з часів, коли він перший раз виграв депутатство. За ці роки Порошенко дуже змінився, він впевнений, вольовий, впливовий, багатий. Об'єктивно він виріс. Але можу сказати, що кількість звинувачень проти нього величезна. І не тільки з оточення Тимошенко. Багато хто вважає, що у владі він займається підприємництвом, збагачується. Поки суд цього не доведе, розглядатимемо це як гіпотезу.

– А чи є в Україні сьогодні незалежний суд, який може сказати об'єктивну правду, коли без кінця пишуть про панування і сьогодні телефонного права?

– Висловлюсь обережно. На мій погляд, є можливість, щоб будь-який суддя виніс об'єктивний вирок. Може я помиляюсь. Щодо факту перевірки звинувачень в корупції Порошенка. По перше, Президент публічно висловився, що фактів корупції слідчі, мовляв, не знайдуть. Що це як не тиск на слідство? Якщо навіть оголосять, що „корупції немає", ви думаєте, що люди повірять? Наведу яскравий приклад. 11 вересня ми дивились по ТБ теледебати Мирослави Ґонґадзе і Генпрокурора Піскуна. По інтерактивному голосуванню запитали: „Чи знайдуть замовника?". Результат: „Так"– 6 відс., „Ні"- 8 відс., „Він відомий"- 86 відс. Ви тільки вдумайтесь – Генпрокуратура заявляє, що замовники не виявлені, а народ масово стверджує, що вони добре відомі. Тобто, 86 відсотків з народу знає правду, хто є замовником, але песимістично вважають, що він покищо не буде названий, бо вже дуже явно влада прикриває цих замовників. Соціяльна психологія має свої закони. Вона скаже своє слово і у випадку з корупціонерами. Народ не повірить, а Ющенко втратить ще якусь частку довіри.

– Як би ви, Вікторе Федоровичу, вчинили в цій кризовій ситуації за принципом „Якби я був президентом"?

– … то я згадав би про очищувальну дію самокритики.Якщо я так довго, вже 8 місяців бавлюсь, як нянька, зі своїми неслухняними „дітьми-соратниками", то чому я допустив таку ситуацію? Може, дозволив їм забагато? Може, треба було не мирити, а чітко контролювати і вчасно, а не запізніло зробити висновки, причому справедливі?

А тепер, я вважаю, що було б вірним таке: відсторонити від виконання обов'язків Порошенка, Третякова, Мартиненка і оперативно провести об'єктивне розслідування. І якщо люди винні, то не затушовувати це, а відкрити кримінальну справу. Оце був би президент вищої проби. А при цьому уряд нехай діє, витягує економіку. Адже ніякої логіки: на 100 днів Президент дає уряду найвищу оцінку. На Майдані 24 серпня каже, що уряд працює прекрасно. Через два тижні – уряд не годиться. Ніхто там не працював. Тут знову постає питання – так коли ж Президент казав те, що насправді думає?

І ще: завдання і мистецтво провідника нації полягає в тому, щоб не просто прийняти рішення, а прийняти його так, в такий момент і в такій формі, і з таким поясненням, щоб цьому повірив народ. Якщо ти робиш вірний крок, а нація тобі не вірить, значить ти правий, як державний муж, а помилився, як психолог, і у підсумку програв електорально. Адже попереду вибори. Потрібна і єдність, і вірність ідеалам Майдану, і довіра людей. А замість цього владою вибрано шлях міжусобиць, війни, як би це Віктор Андрійович не заперечував.

– А ось американська преса, взагалі, західня схвалила крок Президента Ющенка…

– В Україні теж є і прибічники, і противники цього кроку. Я роблю свої висновки передусім із стратегічних міркувань. Попереду вибори. Якщо Юля зі своїм бльоком піде на вибори самостійно, а вона про це уже заявила, то вона відтягне величезну кількість голосів і команда Ющенка не набере потрібної кількости для майбутньої більшости у парляменті. Почнуться парляментські бої, як при Кучмі, і знову не буде ладу, і Ющенко не зможе провести реформи, які плянує. Тобто, стратегічно Ющенко від цього не виграв.

– Про які ще моменти Ви хотіли б сказали на завершення розмови?

– Хочу зазначити, що любов, навіть політична, часто є категоричною. Я помітив, що гарячі прихильники якогось політика (з будь-якого табору) не терплять іншої точки зору, не сприймають критику свого кумира, сердито називаючи її „брудом", чи щось подібним. Але пошук істини вимагає об'єктивности. Закликаю до того, щоб читачі могли переступити поріг можливої упередженности і сприймати точку зору іншу, ніж їхня. В широкому колі прихильників Ющенка є також різні точки зору.

Взагалі, я вірю, що Україна йде стратегічно правильним шляхом до демократії і зміцнення незалежности. На цьому шляху є помилки, але цей шлях вірний.

УКРАЇНА І СВІТ

Жалібні церемонії у місцях боїв під Бродами

Мало радости випало на долю 80-літних ветеранів, колишніх вояків Дивізії „Галичина", яких мачуха-доля під час радянської дійсности не голубила, а після репресивних покарань, які довелося їм нести за любов до своєї батьківщини, розкинула по таборах і в'язницях. Ті, які різними способами зуміли повернутися в свої рідні місця, закріпитися там та дочекатися Незалежности своєї держави, щорічно з'їжджаються на Меморіяльний цвинтар під Золочевом, на схилі залісненої гори між селами Червоне і Ясенівці, де в часі пролому з оточення загинуло багато побратимів.

24 липня учасники зустрічі зібралися біля драматичного театру ім. М. Заньковецької і виїхали автобусами на Золочівщину. Прибули автобуси з Тернопільської та Івано-Франківської станиць. Крім побратимів з Галичини, прибули теж побратими зі США, члени Братства ОУН–УПА, політв'язні, багато вдів та родичів колишніх вояків дивізії, представники адміністрації, численна громада села Червоного.

До початку Літургії було перепоховано тлінні останки трьох колишніх вояків дивізії. Під час молитви побратими стали на струнко, а гармаші Золочівського куріня Козацького війська з двох гармат тричі салютували вистрілами.

Літургію відправив о. Петро, парох УГКЦ села Червоне, який є також капеляном військової частини в Золочеві. Після Богослуження о. Петро виголосив проповідь, в котрій звернувся до молоді з закликом творити добро Ненці-Україні.

Дивізійники з Дрогобича спершу поїхали з капеляном станиці о. Софроном в село Ясенів, а потім побували на братській могилі в Підгірцях, де відправлено Богослуження. Заступник голови Золочівського районної ради Володимир Зубач виступив з промовою.

Опісля виступив учасник боїв під Бродами, голова Братства охорони воєнних могил „Броди-Лев" в США Ю. Ференцевич. „Ми збираємось тут, на освяченому місці, вже багато років, щоб пом'янути та віддати честь нашим побратимам, які в гарячі дні липня 1944 року на брідських полях віддали своє молоде життя в боротьбі за волю України. Спільними силами ми розбудували на місці прориву з оточення Меморіяльний цвинтар, де знайшли місце вічного спочинку тлінні останки наших побратимів, які загинули в боях і яких вдалося нам відшукати. Ми поставили символічні хрести тим, які загинули, але місце їх поховань залишились невідомим. Хоча ми живемо далеко від рідної землі, нам не байдужа доля нашого народу. Разом з вами раділи ми Помаранчевій революції, коли народ відстояв свої права вільних громадян України і рішуче виступив проти корумпованого уряду", – сказав Ю. Ференцевич.

До мікрофону підійшов учасник боїв під Бродами, німець Перто Кох, вояк Вермахту з 13-го корпусу, який вже кілька років підряд приїжджає, щоб взяти участь у відзначенні річниці боїв. Він привітав учасників та після патріотичної промови сказав: „Хай живе Україна, хай живе Німеччина, хай живе Европа!".

Ведучий програми М. Бендина подякував всечесним отцям, гостям та усім присутнім за участь у святкуванні.

Біля пам'ятного знаку при дорозі Львів–Золочів, на 35-му кілометрі від Львова, біля села Підгайчики, де 25 липня минулого року загинули в автокатастрофі побратими-дивізійники, зібралося багато людей. Його освячення і відкриття організувала управа ОБВУ у Великій Британії та Спілка офіцерів України, які прибули з Києва, Львова, Тернополя та інших міст. В Богослужінні брали участь п'ять священиків греко-католицької та православної конфесій.

На таблиці викарбувані прізвища та військові ступені майора д-ра Святомира Фостуна, хор. Маркіяна Шептицького, бул. Володимира Пігія та інж. Романа Панкевича зі Львова. Згадали добрим словом покійних за їхню невтомну діяльність у розвитку незалежної України поет Ігор Калинець, голова Спілки офіцерів України на Львівщині полк. Р. Саляк, секретар партії КУН С. Процюк, полк. А. Кошіль з Києва, який знаходився у авті, яке потерпіло аварію. Він у виступі описав цю жахливу мить трагедії.

Голова Братства „Броди-Лев" Ю. Ференцевич сказав про св. п. Святомира Фостуна: „Вістка про його смерть, коли людина говорила з нами ще годину тому, була для нас величезним ударом. Він переїхав у 1947 році з полоненими дивізійниками з Італії до Англії і, вийшовши на волю, включився в організацію громадського життя. Побратим С. Фостун працював не лише серед колишніх вояків, він займав інші пости в громадському житті українців Англії, брав активну участь у створенні централі Світового Конґресу Вільних Українців. Він був людиною, яка уміла співпрацювати з іншими, яка уміла нести поміч другим, уміла згуртувати людей з різних соціяльних верств в одну велику сім'ю і бути для них духовним провідником".

Державним гимном України закінчилося відкриття пам'ятного знаку.

Іван Мамчур



На відкритті пам'ятного знаку біля с. Підгайчики



Перепоховання трьох вояків дивізії

„Кайрос" – конференція нового покоління богословів

ЛЬВІВ. – Слово „богослов" належить до тих понять, котрі надзвичайно тяжко витлумачити на мові сучасности. Асоціяції, що виникають при цьому, часто відводять нас до якихось давніх образів середньовіччя. Словосполучення „сучасний богослов" звучить мов анахронізм. У цьому трагедія і сучасности, і богослов'я.

Змінити цю ситуацію якраз і покликані богослови нового покоління. Представники різних богословських центрів, шкіл та поглядів зібрались 28 – 30 серпня в нових приміщеннях Духовної семінарії на першу в історії Української Греко-Католицької Церкви наукову конференцію „Кайрос", що у перекладі з старогрецької означає „час" або „пора".

Вона почалася з привітального слова Патріярха Любомира, котрий нагадав про нерозривність богословського досвіду та плідного життя Церкви.

Більшість з понад 250 учасників – двадцяти-, тридцятилітні жінки та чоловіки, світські богослови, ченці та черниці. Вони завершили або ж завершують вищі студії, дехто вже розпочав працю в богословських закладах УГКЦ. Тобто це справді молоде обличчя українського богослов'я.

У перший вечір праці конференції молоді богослови склали в подарунок Блаженнішому Любомирові свої перші звершення – докторські дисертації, окремо видані чи друковані в періодиці праці.

Про перспективи й майбутності українського богослов'я йшлося на пленарних засіданнях. Особливу увагу викликали доповіді о. д-р Андрія Чировського – засновника Інституту східньо-християнських студій ім. Митр. Шептицького (Канада) та о. д-ра Святослава Шевчука – віце-ректора Львівської Духовної семінарії Святого Духа.

Основною метою конференції було зібрати богословів, „у розсіянні сущих" здійснилась, і цієї мети досягнуто.

Марко Філевич

В Росії усе ще не забули про острів Тузлу

Левко Хмельковський

Восени 2003 року сталося протистояння в Керченській протоці Озівського моря між Україною і Росією. Причиною став намір Росії побудувати дамбу до українського острова Тузла і, з'єднавши його з берегом, оголосити півостровом і територією Росії. Уряд України вжив рішучих силових заходів, поставив на Тузлі прикордонну станицю, державні символи і застеріг про незгоду на насипання дамби.

Відтоді минуло вже два роки, але проблема острова Тузла усе ще тривожить російських політиків. У нинішньому році відомий російський політик і вчений Олександер Травников випустив в Росії книжку „Коса Тузла і стратегічні інтереси Росії“, вже сама назва якої свідчить про значення Тузли в закордонній політиці Москви.

Проф. О. Травников – обізнана в політиці Кремля особа – в СССР він закінчив Вищу школу КҐБ і аспірантуру Інституту сходознавства Російської академії наук. Зрозуміло, що з такої вищої школи виходили не сільські вчителі...

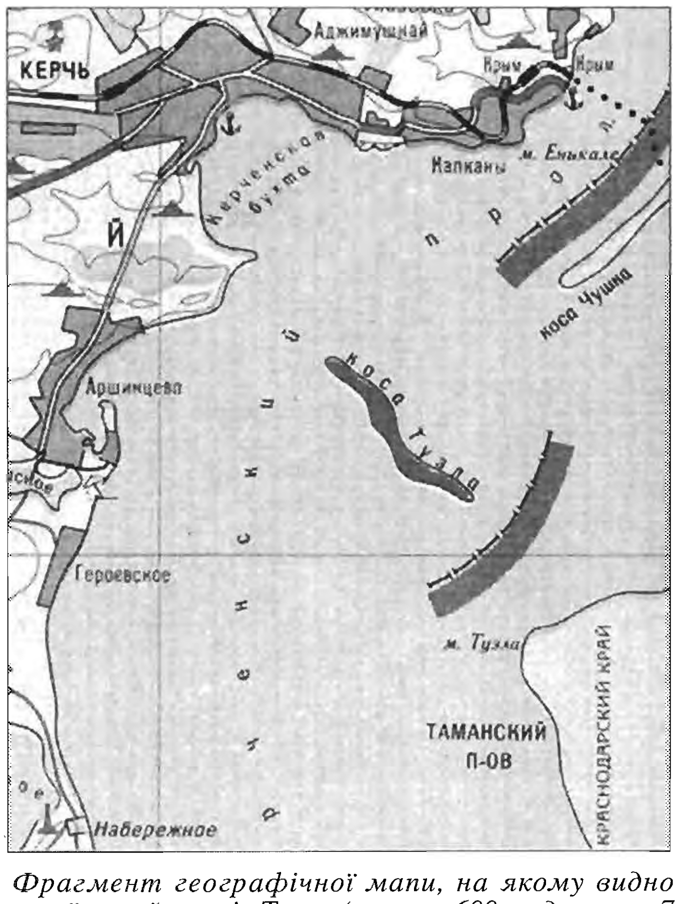
В анотації до книжки говориться: „В політиці маленька коса Тузла в Керченській протоці – це не дрібниця. Це принцип. Принцип відстоювання національних інтересів Росії. А принципи не можуть бути предметом торгу“.

Отже, з-за принципу не можна поступитися і залишити український острів Тузлу у спокої.

Що ж воно за Тузла? Чому О. Травников називає острів – косою? Це теж принцип, бо коса, тобто довгий і вузький півострів є продовженням суходолу, а острів - це вже окрема територія. Тузла як острів належить до України, а коли Тузлу назвати косою, півостровом, то як можна відірвати її від російського суходолу?

Усе ж Тузла – це острів, відділений від російського узбережжя протокою. Довжина Тузли разом з підводною частиною – 14 км., ширина трохи більше 700 м., але сам острів має тільки 7 кілометрів довжини. Мілководна протока відділяє його від Росії.

Тузла має багату історію. Назва походить від імені хазарського хана, який тут мав осередок своїх володінь. Звідси російські війська здобували Кубань, а в 1792 році козаки дістали дозвіл цариці Катерини Другої селитися на Таманському півострові Кубані і почали заселення саме з острова Тузла. О. Травников пише: „Саме на косу Тузла ступила нога першого запорожця“. Додамо – українського козака. Утворюючи губернії уряд імперії відніс Тузлу у 1869 році до Кубані, але в 1922 році Москва включила Тузлу до складу Кримської области. У 1941 році було видано указ президії Верховної Ради Російської Федерації про приналежність Тузли до Криму. В 1972 році кордон між Кримом і Краснодарським краєм було визначено з віднесенням Тузли до Криму, який разом з Тузлою після розпаду СССР залишився в складі України.



Фрагмент географічної мапи, на якому видно український острів Тузла (ширина 600 м, довжина 7 км), українське місто Керч і Таманський півострів (Росія) *Фото УНІАН*

Чому ж росіяни вважають Тузлу косою? Виявляється, що відділення острова від суходолу було штучним – у 1925 році на мілководді між островом і суходолом було прокопано канал для проходження рибальських човнів шириною 50 м., але море розмило канал, слід його залишився на мапах, а протока існує й досі. Колись, у давні часи, на мапах зображували Тузлу як півострів, але це давно минулося. За 63 роки до Різдва Христового правитель Пантикапею (тепер – Керч) Митридат VI Евпатор повстав проти Риму і, готуючись до війни, зібрав з залежних племен великі скарби, але програв війну і покінчив самогубством. Вчені вважають, що великі його скарби закопані на Тузлі.

До 1917 року на острові проживало близько 500 осіб, було 9 хуторів. Пізніше тут виник рибозавод, пансіонати „Альбатрос“ і „Два моря“, школа, приїздили катером відпочиваючі. Тепер у пансіонатах живуть українські прикордонники і митники, цивільного населення залишилося дуже мало. Воду привозять з Керчі, струм дає дизель-генератор.

Чому ж Росії заманулося боротися за цей, здавалося б, малозначущий клапоть української землі? Одна з причин полягає у судноплавстві. Протокою між Тузлою і Таманським півостровом жоден корабель пройти не може, тому російські і закордонні кораблі, що йдуть до російських портів, мусять рухатися вздовж кримського берега Керченсько-Єникальським каналом, а за це платити Україні. Коли б Росії вдалося захопити Тузлу, кордон пройшов би на захід від острова і канал опинився б у нічийній зоні між двома державами. Отже, Росія змогла б заощадити чималі кошти...

Друга причина – риба, яка двічі на рік масово проходить Керченською протокою між Кримом і Тузлою. Чия протока, того й риба...

Пишучи про канал і рибу, О. Травников докоряє Україні, що в перші роки незалежности уряд мало дбав про канал, не очищав його від намулу. Що ж, докір справедливий... А от щодо риби він докоряє, що українські рибалки ловлять рибу забороненими „ставними“ сітями, від чого особливо страждає осетрова молодь, яку на приморських базарах України продають відрами на вагу. Що ж, бракон'єрство, зокрема й українське, заслуговує на осуд. Але в додатку до книжки автор пише, що в Краснодарі 10 січня 2004 року на базарі було багато молодого осетра, переважно тільки метрової довжини. Отже, російські рибалки теж грішать бракон'єрством і немає чого кивати на сусіда, коли й сам не кращий!



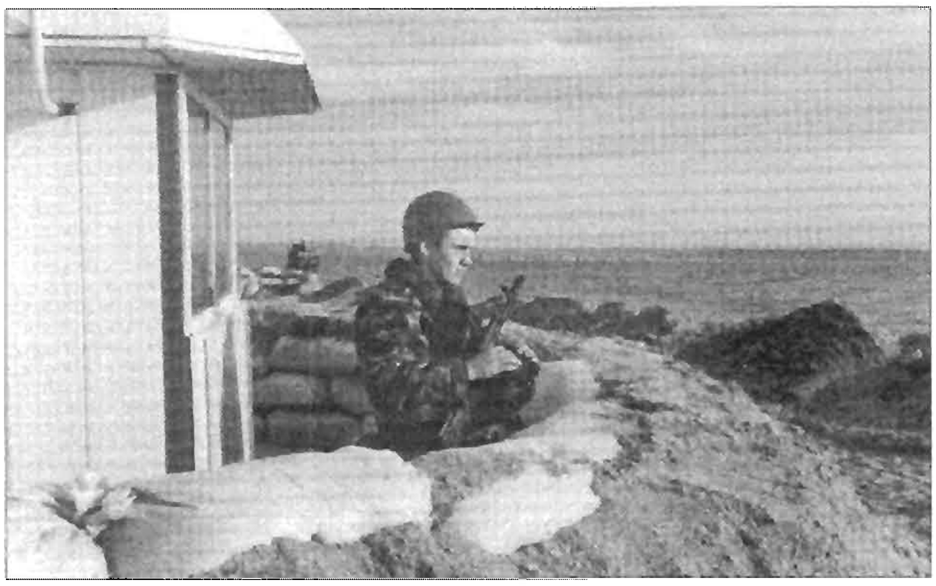
Книжка О. Травникова

В книжці розглядаються дві можливості розв'язання проблеми острова: передання Росії Тузли або й усього Криму. Перший варіант для автора більш прийнятний, тому що Росія дістане можливість вільного судноплавства в Керченській протоці і спільного управління Керченсько-Єникальським каналом. Другий варіант сам автор відкидає, тому що, пише він, „було б для України глупотою віддавати просто так Крим і самій бути залежною від Росії в питаннях виходу у Чорне море“. Свята правда!

Але Україна не поступається й островом Тузла. То що чинити? А треба збудувати інший канал вздовж російського узбережжя, на схід від Тузли. „Для України, пише автор, це буде катастрофою, бо при появі альтернативного чисто російського проходу з Озіва в Чорне море використання Україною Керч-Єникальського каналу стане взагалі не тільки не прибутковим, а й збитковим“.

Є у книжці й фантастичні передбачення. Якщо коли-небудь зима буде холодною, а води Таманської затоки стануть більш прісними, крига знесе своїм напором український острів Тулзу. Автор застерігає, що володіння Тузлою перетворює Україну у евро-азійську державу, хоча насправді Тамань ніколи не була Азією.

(Закінчення на стор. 24)



Українські прикордонники на краю українського острова Коса Тузла в Керченській протоці. *Фото УНІАН*



Жовтень 2003 року. Так росіяни будували дамбу з Таманського півострова (Краснодарський край, РФ) до українського острова Тузла в Озівському морі. *Фото УНІАН*

Нові часи...

(Закінчення зі стор. 5)

бана, у вікно редакції „Всеукраїнських відомостей“ невправні зловмисники жбурнули „коктейль Молотова“, але втрати були невеликі. Правоохоронці винних не найшли. Що врешті вбило газету, то це судовий процес за „образу гідності“. В газети не було досить грошей покрити дуже високу кару. (Нині цей спосіб придушування небажаних засобів масової інформації в Україні через суди практикується рідше, ніж колись, але все ще з'являються позови незадоволених політиків і підприємців). Тим часом В. Рубан, після чергового періоду безробіття, у 2001 році оживив повністю летарґічний „Вечірній Київ“, газету, яка перейшла на фінансування управи міста Києва. Він змінив вигляд „Вечірки“, зробив газету цікавою, але після кількох місяців пішов з неї. Якість „Вечірки“ дещо сповзла, але вона тримається на міських дотаціях і на старих читачах, які уболівають за цю колись дуже популярну газету. Я навіть чув, що деякі цікаві штрихи В. Рубана ці читачі не сприймали.

Останнім часом були слухи, що В. Рубан готує новий проєкт. У вересні 2005-го він з'явився. „Газета по-українськи“ має більш англо-американський, ніж европейсько-совєтський вигляд головно тому, що має окрему частину, віддану на коментарі – редакційні сторінки, і навіть має передовицю під назвою „Думка редакції“ – рідкісна річ в українській журналістиці. Та навіть дані про газету: імена редакторів, адреса, тираж, друкуються на редакційній сторінці, не на другій, чи передостанній, чи останній, як тут прийнято.

І зміст газети, і формат редакції також „американські“. Тут і політика, і культура, і економіка, і спорт, ілюстрації, ґрафіка, але також домашні поради (якість тинкування на стінах), і особистості (скечі п'яти неодружених українських VIP-жінок; інтерв'ю з силачем Василем Вірастюком, якого шанує наш каліфорнійський ґубернатор Арнолд Шварценеґер; розповідь про дівчинку, яка народилася в Чорнобилі шість років тому, у батьків які без дозволу поселились у „зоні відчуження“. Вона жвава і здорова, і збирається до школи в сусідньому селі).

Приміщення редакції – одна велика кімната з робочими столами і комп'ютерами журналістів і редакторів, а кабінет головного редактора там же, але за скляною стіною, з повним видом на усіх співпрацівників. (За совєтською традицією, головний редактор має працювати в окремому кабінеті, за приймальнею, а іноді й за подвійними, оббитими цератою і ватою дверима!).

В. Рубан сказав мені, що в жовтні плянує видати львівську версію „Газети по-українськи“, яка буде виходити того ж дня в „галицькій столиці“, і замість київської вставки з міськими матеріялами і телевізійною програмою, матиме львівську вставку, що її готуватимуть у Львові. І ще цього року, сказав В. Рубан, він плянує перейти на щоденне видання, а також на інтернетне, де матеріяли будуть появлятися відразу після того, як їх зредаґують.

Серед співпрацівників нової газети є декілька давніх колеґ головного редактора, але наголос він зробив на зовсім молодих журналістах, без совєтського багажу, яких „настроює“ по-своєму.

І в першому, і другому випуску „Газети по-українськи“ є серйозні матеріяли про українську мову як лінґвістичне, так і політичне і соціологічне явище. Але це – в частині коментарів, де автори – запрошені спеціялісти. Вісті і коментарі тут розділені.

Поява на світ чергового проєкту безумовно талановитого, але дещо норовитого Володимира Рубана – приємна подія. Це газета, яка мала б стати і всеукраїнською і справді українською, на відміну, наприклад, від „Фактів“ Олександра Швеця, яка дуже популярна, друкується одночасно в різних частинах України, але виключно російською мовою. („День“, „Дзеркало тижня“ виходять в паралельних українських і російських версіях. Свого часу тижневик „Галицькі контракти“, що його заснував Михайло Вейсберґ, виходив виключно українською мовою і я двічі був свідком – у Києві й Одесі – як російськомовний читач купував цей україномовний економічний тижневик, мабуть, тому, що в ньому були матеріяли, яких деінде не було).

Серед незадоволених появою „Газети по-українськи“ є видавці нової (їй зо два роки) „Газэти по-кіевскі“. На мій погляд, це одна з найкраще редаґованих популярних періодичних видань в Україні. Цю газету – справді українську, хоч російськомовну – створив колишній партнер Володимира Рубана (в аґенції УНІАН і в газеті „День“), також талановитий Сергій Тихий. „Ґазэта по-кіевскі“ збирається випускати паралельне україномовне видання і назва нового україномовного конкурента вже плутає читачів. Керівники „Ґазэти...“ вважають, що Рубан „вкрав“ у них назву. Здогадуюсь, що львівське видання „Газети по-українськи“ також не вітатимуть видавці й редактори відносно нової „Львівської газети“, яка скерована на подібного читача. В Україні, люди уважно рахують гроші на пресу, а ті, в яких гроші є, газет не читають.

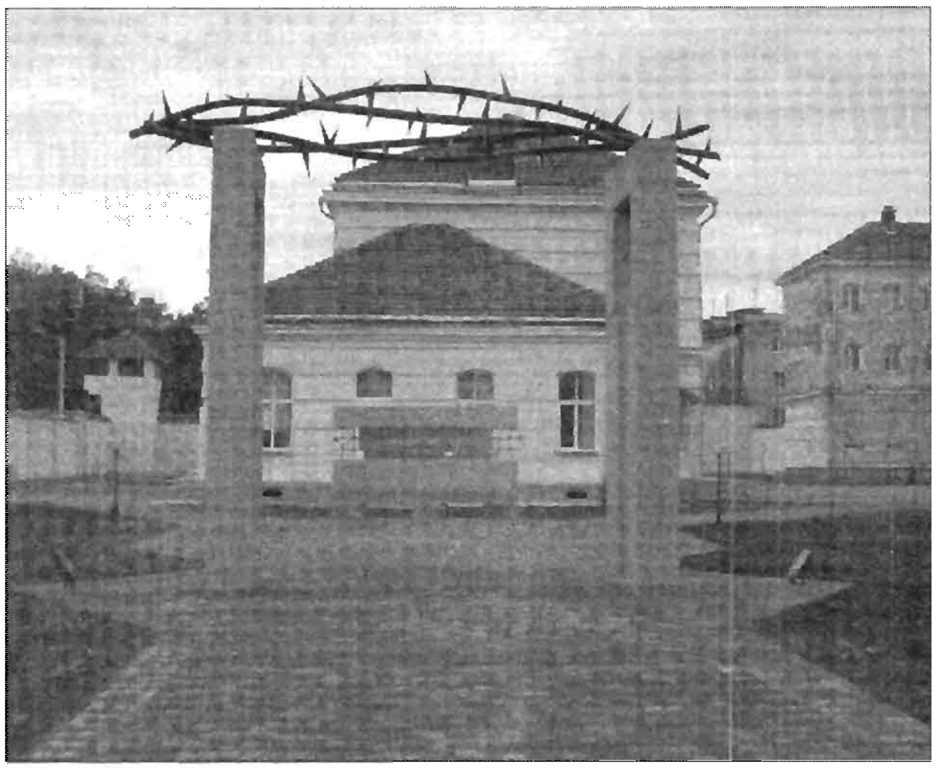
Пантеон скорботи і шани

СТРИЙ, Львівська обл. – Місцем скорботи і глибокої шани став для жителів Стрийщини меморіяльний комплекс „Борцям за волю України", відкритий 19 червня на території колишньої тюрми. Адже тут за польської влади було ув'язнено багато патріотично настроєних українців, а в роки комуністичної інквізиції замордовано тисячі в'язнів різних національностей. Вражає своєю жорстокістю акт вандалізму НКВД у червні 1941 року, коли більшовицька влада залишила на території тюрми гори трупів і потоки застиглої крові. Довгі роки таємниця цієї страти була захована за високими мурами.

Але людська пам'ять зберегла все, демократичні процеси пролили світло на це питання. Двері катівні були відкриті у червні 1990 року. Тоді за ініціятиви вчителя історії Романа Грицая при підтримці Стрийського товариства „Меморіял" та нової демократично обраної місцевої влади почалися розкопки на тюремному подвір'ї. Було знайдено 255 останків людських жертв, замордованих НКВД у 1941 р. Прах полеглих урочисто захоронили в могилі-саркофазі і оформили Стіну скорботи. А через п'ятнадцять років тут постав величний меморіяльний комплекс.

Ідея створити меморіял з'явилася у липні 2002 року при дієвій підтримці міського голови Василя Дмитришина. Був створений організаційний комітет з відкриття комплексу. Будівництво музею проголошено народною будовою. Люди жертвували свої денні заробітки, пенсії, заощадження. Списки жертводавців публікувалися на сторінках газети „Гомін волі". До збирання коштів долучилися установи та підприємства.

Сьогодні меморіяльний комплекс постав у своїй скорботній задумі. Це символічна кована огорожа, яка складається з елементів, що нагадують простягнуті до неба руки мучеників. Огорожа переплетена гілками троянд – усобленням нескореної боротьби, духовної краси загиблих, які віддали своє життя за волю України. По боках вхідної брами – фрагменти стіни з загратованими вікнами, які нагадують перехожим про місце неволі. Далі – вхідна арка з терновим вінком угорі і меморіяльна стеля.



Вхідна арка до меморіяльного комплексу



Скульптурна композиція „Пієта"

За вхідною аркою – двоповерхова будівля музею, навпроти якої – скульптурна композиція „Пієта" (мати тримає на руках знеможене тіло свого загиблого сина). Ще кілька кроків і відвідувач опиняється біля Стіни скорботи у вигляді великого чорного хреста і барельєфу мучеників. Поруч – могила-саркофаг, де завжди є квіти і свічки. Тут – місце молитви за душі загиблих. Збережено також сторожову вежу тих жахливих часів.

На приміщенні колишньої в'язниці встановлено Дзвін пам'яті. Авторами ідеї меморіяльного комплексу були скульптор Василь Ярич та архітектор Орест Скоп.

Музей тюрми висвітлює її історію, починаючи з другої половини XIX століття. Тут пробув одну ніч, з 12 на 13 червня 1880 року, Іван Франко, коли повертався з ув'язнення до Нагуєвич. Портрет великого Каменяра розпочинає експозицію. На імітованих металевих гратах розташувалися портрети знаних діячів національно-визвольного руху, уродженців Стрийщини, які були ув'язнені в Стрийській тюрмі. Це Олекса Гасин, Василь Бандера, Теодор Охримович, Іван Чубко та інші. По обидва боки – скульптури о. Остапа Нижанківського, композитора і громадського діяча, який загинув від рук польських вояків у 1919 році, погруддя Степана Охримовича, що помер у 1931 році після катувань у польській тюрмі.

Кульмінація експозиції – кістки і черепи, викопані на території тюрми влітку 1990 р. Експозиція розповідає про тих, хто був замордований в застінках НКВД. Це Марія Весоловська – голова філії „Союзу Українок", Євстахій Микитка – інженер, Ярослав Заяць – студент, Антін Юревич – організатор сільської „Просвіти" та ін. Далі – два стенди з портретами тих, що загинули в Стрийській тюрмі у 1939–1941 роках. Завершує експозицію стенд про те, як відбувалися розкопки на території тюрми, а також про вшанування пам'яті загиблих.

Над експозицією музеїні працівники працювали, починаючи з 1990 року, коли за матеріялами розкопок була оформлена виставка „Реквієм". Цікаві експонати знайдені в центральному та обласному архівах Львова. Але найбільша допомога надійшла від громадян Стрийщини і сусідніх реґіонів. За пропозицією директора Стрийського краєзнавчого музею „Верховина" Галини Верес було розіслано сотні листів до місцевої преси, сільських рад, шкіл і парафій з проханням допомогти інформацією про тих, хто загинув чи був ув'язнений у Стрийській тюрмі. Багато людей відгукнулося на це. Щодня до музею навідувалися люди, які приносили фотографії, розповідали про загиблих рідних чи про особисте перебування у цій в'язниці. Праця над збиранням інформації до музею ще не закінчена.

Зеновія Ханас,
заступник директора
музею „Верховина"



Біля Стіни скорботи

Загальні збори Ради директорів СКУ

ХАРКІВ. – 17-18 серпня відбулися річні загальні збори Ради директорів СКУ, на яких, крім членів Екзекутивного комітету, були присутні представники від СФУЖО, Европейського конґресу українців, інших центральних організацій СКУ. У зборах взяли участь представники українських громад майже з двадцяти країн світу (Австралія, Бельгія, Бразилія, Вірменія, Естонія, Італія, Еспанія, Казахстан, Канада, Литва, Німеччина, Польща, Португалія, Російська Федерація, Румунія, Словацька Республіка, Сполучені Штати Америки, Угорщина та Чеська Республіка), які представили письмові або усні звіти.

На зборах було затверджено бюджет СКУ на 2006 рік, прийнято до складу СКУ Союз русинів-українців Словацької Республіки та Федерацію українських асоцій Еспанії, створено Комітет допомоги українським громадянам за кордоном, у який увійшли представники з Еспанії, Португалії, Італії та Греції.

Збори відбулися в приміщенні Харківської філармонії, саме там, де 75 років тому проходили горезвісні судові розправи СВУ. На місці судових розправ була відправлена Поминальна служба, а в кількох кроках від того місця, де у 1961 році був ув'язнений Патріярх Української Католицької Церкви Йосиф Сліпий, було відкрито пам'ятну дошку. Реквієм та освячення провів Архиєпископ УАПЦ Ігор Ісіченко. Серед присутніх були представники українських католицьких та православних церков.

Заходи завершилися зустріччю з громадою Харкова та концертом у філармонії.

СКУ

О. Хомяк: „Ми цінуємо взаємини з Ізраїлем“

Посольство України в Ізраїлі влаштувало на березі Середземного моря, під звуки українських мелодій, серед синьо-жовтих прапорів, вечір на честь 14-их роковин Незалежности України. Серед гостей були перші особи Ізраїлю, дипломати, представники ділових кіл, української діяспори, журналісти, гості з України. Звучали вітання на адресу України, говорили про взаємини України та Ізраїлю, які останнім часом значно активізувалися. Журналістка Світлана Глаз на святі мала розмову з Тимчасовим повіреним у справах України в Ізраїлі Олександром Хомяком.

– У яких площинах діяльности Україна та Ізраїль досягли відчутних успіхів?

– Ми взагалі цінуємо взаємини з Ізраїлем як з державою, де є значний потенціял для спільних проєктів в економічній сфері, науково-технічній, військово-промисловій та культурній. Особливо це стало можливим після того, як в Україні сталися зміни в керівництві, визначилися пріоритетні напрямки розвитку народного господарства. В минулому році товарообіг між нашими державами досяг 420 мільйонів долярів – на 20 мільйонів більше, ніж за 2003 рік. В цьому році він також зросте. Збільшилося число туристів до України. Цьому сприяють нижчі, ніж світові ціни і поліпшення якости та складу послуг, відкриття нових маршрутів з урахуванням єврейської тематики.

– Очевидно, допомагає і мова, і те, що в Ізраїлі близько пів мільйона колишніх мешканців України?

– Звичайно, і мова, і спільна історія, і бажання працювати на благо наших країн. Нещодавно відкрився центр співробітництва України та Ізраїлю, спрямований саме на об'єднання зусиль у виконанні спільних завдань і залучення ізраїльських інвестицій в економіку України. Останнім часом активізувалася праця торговельної палати „Ізраїль-Україна“. В цьому році в Ізраїлі вийшло перше число журналу „Соборність“ – це єдине видання українською мовою на Близькому Сході. Створено також спілку ізраїльських письменників, які пишуть українською мовою. Готуються Дні української культури в Ізраїлі.

– За останні півроку до Ізраїлю з України було кілька делеґацій з офіційними і робочими візитами. Які їхні завдання?

– Так, політичні взаємини України та Ізраїлю також говорять про спільний інтерес та пріоритетні завдання. До Ізраїлю приїздили перший віце-прем'єр Анатолій Кінах, міністер науки та освіти Станіслав Николаєнко, міністер оборони Анатолій Гриценко. До речі, це була перша візита військового міністра до Ізраїлю за 14 років незалежности України. Всі візити закінчилися прийняттям відповідних документів, спрямованих на подальший розвиток взаємин двох країн в різних галузях. В Києві відбулися політичні консультації між міністерствами закордонних справ України та Ізраїлю. Все це передує головній події – візиті Президента України Віктора Ющенка до Ізраїлю, яку заплановано на осінь нинішнього року.



Олександер Хомяк

– Яка позиція України щодо ситуації після виходу Ізраїлю з сектора Ґази?

– Україна категорично виступає проти терору в будь-якому куточку світу. Ми підтримуємо плян „Дорожня мапа““ і маємо надію, що розмежування з Палестинською автономією буде сприяти мирним процесам в реґіоні.

Українське радіо в Сербії

НОВИЙ САД, Сербія. – Українська національна рада в Сербії і Чорногорії провела декілька зустрічей з керівництвом общини „Інджія“, на які відгукнулися словаки, угорці та українці, які чекали на інформування рідною мовою. Заплановано надання часу для національних меншин у співпраці з радіомовленням в містах Новий Сад та Стара Пазова.

Найкраще підготовлені до транслювання програм були українці, тож першу програму передано у неділю, 4 вересня. Передбачено, що у радіоновинах з общини „Інджія“ йтиме мова про загальні громадські події, а також значну увагу буде надано справам української спільноти. Радіо „Інджія“ зараз є п'ятою радіостанцією у Сербії яка транслює україномовну програму. Готує українські програми Оксана Стецюк.

Інформаційна служба „Просвіти“

Президент В. Путін – про Україну і про Захід

ЛОНДОН. – Лондонська газета „Ґардіян“ 6 вересня вмістила статтю з приводу того, що думає президент Росії В. Путін про Україну, Европейський союз і взагалі Захід у зв'язку з перемогою в українських президентських виборах Віктора Ющенка, а не Віктора Януковича. Отже, В. Путін відкидає припущення нібито стосунки Росії з Европейським союзом стали прохолоднішими через те, що ЕС не підтримав у президентських виборах в Україні проросійського кандидата екс-прем'єра Віктора Януковича.

„Ґардіян“ пише, що напередодні візити В. Путіна до Німеччини та зустрічі „ЕС-Росія“, що відбудеться в жовтні у Лондоні, російський керівник „досить таки гірко висловлювався щодо Помаранчевої революції і вуличних протестів, які привели до влади в Україні прозахідного президента“. За словами газети, В. Путін безпосередньо не звинувачував західні уряди, однак, він вважає, що Евросоюз чи Сполучені Штати працюють проти Росії, і що „Росія знала певні неурядові організації в Україні, які фінансувалися закордонними урядами“. „Ґардіян“ відзначає, що Путін „доволі злісно“ висловлювався щодо того, що нині відбувалося у колишніх радянських республіках, хоча одразу ж додав, що „вороття до Російської імперії неможливе“.

Водночас „Таймс“, інше британське видання, у статті „Путін каже Заходу не втручатися до колишніх радянських республік“ підкреслює, що Росія через свого президента заявила, що „не толеруватиме зовнішнього втручання до колишніх радянських республік або ж будь-яких спроб дестабілізувати країни, що мають кордон з Росією“.

„Російський президент, як видно, й надалі злий на українську Помаранчеву революцію, яка провалила проросійського керівника у грудні минулого року, В. Путін засудив те, що він визначив як неурядові організації, які нібито нишком підтримувались західними урядами і підбурювали повстання у колишній сфері впливу Москви“, - пише „Таймс“.

Бі-Бі-Сі



НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

8-9 жовтня: фестиваль київського літургічного співу

До 120-річчя від дня народження проф. Івана Трухлого

ЧИКАҐО. – На вшанування пам'яті заслуженого хорового диригента проф. Іавна Трухлого та з нагоди 120-річчя від дня його народження 8-9 жовтня відбудеться фестиваль хорового літургічного співу в Культурному центрі Української православної церкви Св. Андрія в Блумінґдейлі. Запланований також теоретично-практичний семінар церковної музики. На цю подію запрошуються диригенти та любителі церковної музики. Учасники матимуть можливість почути доповіді знавців, а в робочих сесіях попрацювати зі спеціяльно підібраним професійним хором під вказівками та зразками експертів. Наголос на семінарі буде зроблений на київському церковному наспіві. Відбудеться концерт в авдиторії ім. Івана Трухлого. В неділю – архиєрейська Служба Божа і Панахида. Після Літургії – товариський бенкет та підписування збірки проф. Івана Трухлого „Літургія".

Видатний диригент, талановитий інтерпретатор української народної пісні, проф. Іван Трухлий добре знав і глибоко відчував український релігійний спів. Він був представником київської школи хорової культури, сучасником та співпрацівником Миколи Леонтовича, Кирила Стеценка, Миколи Лисенка, Якова Яциневича та Олександра Кошиця. Близька дружба з О. Кошицем та К. Стеценком збуджувала активний обмін думками та ідеями, які, без сумніву, впливали на творчість учасників у цей плідний час українського національного відродження - час створення Української Народної Республіки в 1917 році.

Іван Трухлий народився на Полтавщині 19 вересня 1884 р., вчився у Київській консерваторії у проф. Риба, одночасно був студентом фізико-математичного факультету університету св. Володимира в Києві, який закінчив у 1910 р. Ширші кола слухачів познайомились з Іваном Трухлим уперше, коли він заміняв О. Кошиця як диригент студентського хору Київського університету св. Володимира і поділяв тріюмф цього відомого колективу. Між двома світовими війнами диригував катедральним хором церкви св. Іллі в Мукачеві в Карпатській Україні, водночас студентським хором Торговельної академії в Мукачеві. У той період І. Трухлий багато зробив для розвитку та популяризації української хорової культури на „Срібній Землі". Його діяльність включала також поширення українського хорового мистецтва та культури в Словаччині, Чехословаччині та Німеччині, де він диригував Українським академічним хором.

У США Іван Трухлий диригував катедральним хором Української автокефальної православної церкви св. Трійці в Ню-Йорку і давав багато успішних концертів з цим колективом. Вершиною успіху хору був випуск перших українських довгограйних платівок у США - „Покаяння" і „Колядки та щедрівки". Обидві платівки були оцінені, як „Вибір критика" на Ню-Йоркській радіостанції „WQXR-AM і FM", з'явилася захоплена рецензія в „Ню-Йорк Геральд Трібюн".

У 1961 р. проф. І. Трухлий був запрошений очолити катедральний хор „Боян" Катедри св. кн. Володимира в Чикаґо. Роком пізніше він став головним диригентом та мистецьким керівником хору „Сурма". Цей хор записав і випустив платівку „Шевченко в пісні" 1964 року, якраз до урочистого відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні 27 червня 1964 р. Пізніше І. Трухлий записав з хором „Сурма" ще іншу збірку колядок і щедрівок. Обидві платівки були перевидані на магнітофонних стрічках під назвою „Коли звізда ясна" та „Ой, Дивнеє Народження". З нагоди святкування Тисячоліття християнства в Україні видано альбом з двома платівками релігійних творів. З початку 1970 року І. Трухлий уже почав відходити від диригування, але продовжував свою діяльність як музичний інструктор та вихователь нового покоління диригентів в метрополітальному Чикаго, де помер 1975 року, проживши 91 рік.

І. Трухлий виїхав з України з Республіканською капелою в 1919 р., щоб представляти українську культуру за кордоном, і вже ніколи не повернувся до своєї, комунізмом зруйнованої, батьківщини. Сьогодні старанно збережені ним музичні скарби у формі „Збірка проф. Івана Трухлого" під назвою „Літургія" повертаються до незалежної України, до коріння його таланту, до країни його народження.

Проф. І. Трухлий дбайливо збирав і записував мелодії та пісні майже все своє свідоме життя. Дещо із зібраного матеріялу він не встиг упорядкувати, але більшість каліграфічно записав у партитурах. Літературно витриманий український текст було так покладено на музику, щоб він не лише відповідав правильному смисловому перекладові з церковнослов'янської мови, але й у думці, музичній фразеології та естетиці. На обкладинці збірки зображено професора в диригентській позі – фотографія бронзової скульптури на чорному тлі (праця скульптора Анатолія Куща). Перша частина з 572 сторінок є „Життєвий шлях Івана Трухлого", де подано багато цінних історичних документів з часів УНР, як і документи та коротка історія Української республіканської капелі. На решті сторінок книжки вміщено багатющий матеріял літургічних співів різних композиторів.

Іван Трухлий вважав хорове мистецтво без інструментального супроводу (a capella) найвищою формою творчости людських голосів. На його думку, мішаний хор давав кращі можливості використати ширший діяпазон цього природного інструмента. Згідно з українською хоровою традицією, в складі хору мають завжди чисельно переважати чоловічі голоси, а особливо басова партія з наголосом на других басах. В доброму хорі мусить бути декілька октавістів.

З розчаруванням та сумом в серці проф. І. Трухлий спостерігав зміни в українських хорах – і то не лише в діяспорі, а й в Україні, де склад хору і стиль співу копіюється дедалі більше з Заходу, замість того, щоб плекати унікальний своєрідний хоровий скарб східніх слов'ян, так глибоко, з захопленням оцінюваний західними композиторами.

Про книжку можна дізнатися за адресою: Dr. V. Truchly, 4300 Marine Dr., ч. 904, Chicago IL 60613. Електронна адреса: truchly@sbcglobal.net

Д-р Василь Трухлий

Духовна музика України на „CD"

ЛЬВІВ. – 31 серпня, в Українському католицькому університеті, презентували компакт-диск „Архієрейської Божественної Літургії для хору та оркестри" на музику Олександра Козаренка. Це вперше в історії духовної музики України, що Літургія записана на компакт-дискові.

Як повідомив прес-секретаріят глави УГКЦ, проєкт присвячений Голодоморові українського народу в ХХ ст. Проєкт був реалізований у серії „Духовна музика України" спонсором якого була Фундація „Андрей". Головним фундатором проєкту виступив Владика Василь Лостен, Єпископ Стемфордський (США). На 15 компакт-дисках поєднуються імена клясиків національного мистецтва – Дмитра Бортнянського, о. Михайла Вербицького, Олександра Кошиця з нашими сучасниками Мар'яном Кузаном, Віктором Камінським, Олександром Козаренком.

Олександер Козаренко народився 1963 році у Коломиї, сучасний львівський композитор, піяніст, вчений, громадський діяч і педагог. Закінчив навчання у Київській консерваторії та аспірантуру при ній у класі композиції Мирослава Скорика.

За придбання компакт-диску можна звернутися на адресу: Bishop's Chancery, 14 Peveril Rd., Stamford, CT 06902. Ціна: 15 дол. (з пересилкою).

Яра мистецька група святкуватиме своє 15-річчя

НЮ-ЙОРК. – В суботу, 24 вересня, Яра святкуватиме своє п'ятнадцятиліття. Усі події відбудуться у Театрі Ля Мама на 4-ій вулиці в Ню-Йорку.

Святкування розпочнеться о 7-ій вечора світовою прем'єрою фільму Андреї Одежинської „Шептуха". Це розповідь про подорож Андреї до малого села в західній Україні, де вона зустрічає цілительку, котра назавжди змінює життя Андреї.

О 8-ій Яра представить українську поезію, переплетену з англійськими перекладами та музикою з своїх вистав, поставлену Вірляною Ткач. Яра мистецька група вже 15 років творить оригінальні театральні вистави, що звеличують культури Сходу, особливо України. Прем'єра першої вистави Яри „Світло зі сходу" відбулася в театрі Ля Мама в листопаді 1990 р. Наступного літа мистці поїхали на Україну та створили нову двомовну версію постановки разом з українськими акторами. Еймі Ґрапел зняла фільм про свою участь у цьому проєкті, який відбувався на тлі розпаду Радянського Союзу та проголошення Незалежности України. Показ відбудеться о 9-ій вечора. Адреса: „La MaMa Experimental Theatre", 74 East 4th St. (between 2nd Ave and Bowery) в Ню-Йорку. Вступ 20 дол. Тел.: (212) 475-6474. Сторінка в Інтернеті: www.brama.com/yara

Яра мистецька група



Сцена з вистави. Фото: Ватоку Уено



НОВІ ВИДАННЯ

Наближення до Лесі Українки



Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріяли. Спогади. Іконографія. (Редактор О. Біланюк. Автор проєкту і вступної статті Т. Скрипка). Ню-Йорк–Київ: Факт, 2004. – 448 ст.

Відчуття наближення до мистця найчастіше виникає під час ознайомлення з його приватним архівом, зі спогадами про нього різних, друзів, знайомих, іншими словами – під час сприймання інформації про мистця з перших уст, а також написаних на її основі науково-популярних біографій. Укотре переконуєшся в тому, ознайомлюючись з минулорічним солідним виданням Української Вільної Академії Наук (УВАН) у США „Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріяли. Спогади. Іконографія". Автор проєкту, вступної статті, коментарів, родовідного дерева Косачів і Драгоманових – Тамара Скрипка, знана уже як автор разом з професором Іваном Денисюком книги „Дворянське гніздо Косачів" (Львів, 1999). Потрапляєш приблизно у той самий, що й упорядниця рецензованого видання, за її ж свідченням у передмові, стан: не відірватись від невідомих досі сторінок родинного архіву Косачів. Розумієш, чому окремий розділ з фотографій, індивідуальних та колективних, Лесі Українки, її рідних, друзів, знайомих отримав незвичну назву „Іконографія": світлини людей і подій з минулого, сприймаються з таким же трепетним відчуттям наближення до недосяжного, бачення недосяжного, що й ікона.

Основний зміст книги – матеріяли, які доповнюють, деталізують і коригують біографію Лесі Українки. Їх автори – Ольга Косач-Кривинюк (1877-1945) й Ізидора Косач-Борисова (1888-1980), молодші сестри письменниці. З Ольгою – порівняно невелика різниця у віці, 6 років і, головне, душевна спорідненість. З Ізидорою – напевно, психологічно материнське бажання Лесі допомагати молодшій від неї на 17 літ сестрі, яка могла б бути її дочкою. Леся тричі рятувала Ізидору: двічі – ще за свого життя від тяжких хвороб (дифтерії і черевного тифу), а втретє – вже після смерти, зі сталінських концтаборів.

Доля дала змогу обом віддячити своїй геніяльній, але при тому уважній і турботливій сестрі. Ользі Косач-Кривинюк судилось стати її найдостовірнішим біографом, автором фундаментальної „Хронології життя і творчости" (видання УВАН у США, 1971 р.). Ізидорі Косач-Борисовій – останньою берегинею вцілілого родинного архіву. Саме архів Ізидори Косач-Борисової, з яким її дочка Ольга Сергіїв (1914-2001) ознайомила Тамару Скрипку, – основне джерело матеріялів, що надають йому великої вартости.

А вперше у книзі „Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріяли. Спогади. Іконографія" друкуються спогади Ольги Косач-Кривинюк про матір, Ольгу Драгоманову-Косач, про колодяжнянський період життя родини Косачів, про Лесю Українку; перелік специфічно вживаних у родині Косачів імен, назв, прізвищ, прізвиськ, слів, який склала Ольга Косач-Кривинюк; виписки Ольги Косач-Кривинюк з „Рукопису" Гліба Лазаревського та її зауваження до нього; останні листи Ольги Косач-Кривинюк до Ізидори Косач-Борисової; автобіографія Ольги Косач-Кривинюк; спогади Ізидори Косач-Борисової про святкування Різдва у батьківській хаті, про Олену Пчілку; відповіді Ізидори Косач-Борисової на запитання, поставлені у листах кореспондентів з України; інтерв'ю з Ізидорою Косач-Борисовою для радіо „Голос Америки"; рецензія Ізидори Косач-Борисової на книгу „Спогади про Лесю Українку" (Київ, 1971); повний текст спогадів Ізидори Косач-Борисової про Миколу Лисенка, її спогади про Михайла Кривинюка, Людмилу Старицьку-Черняхівську; автобіографія Ізидори Косач-Борисової; спогади про Лесю Українку Наталії Косач; листи Ірини Стешенко до Ізидори Косач-Борисової; переклад (гіпотетично) Лесі Українки з допомогою Оксани Косач праці невідомого автора „Угорщина і угри"; недрукований лист Михайла Драгоманова до Лесі Українки.

Найбільше і за обсягом, і за потрійним пізнавальним значенням відкриття рецензованого видання – виписки Ольги Косач-Кривинюк з „Рукопису" Гліба Лазаревського. Вони – єдине, що залишилось від архіву Михайла Драгоманова, який зберігався у Варшавському Українському Інституті, зруйнованому бомбами під час Другої світової війни, і на основі якого Гліб Лазаревський склав свій „Рукопис", та від самого, досі незнайденого, „Рукопису" – вступної статті Гліба Лазаревського й копій 142 листів Лесі Українки до різних адресатів з його примітками фактографічно-біографічного характеру, в яких найдетальніше фіксується історія хвороби і лікування Лариси. Виписками Ольги Косач-Кривинюк з „Рукопису" Гліба Лазаревського додає ціни те, що, роблячи їх, вона, де було необхідно, уточнювала їх зміст.

Важливо відзначити і рецензію Ізидори Косач-Борисової на книгу „Спогади про Лесю Українку" (К., 1971), яку упорядкував і до якої написав передмову Анатоль Костенко. Теоретично, спогади про людину – найдостовірніша інформація про неї тоді, коли їх підтвердили її рідні. Оперуючи критерієм правдивости, Ізидора Косач-Борисова коротко, але змістовно схарактеризувала власні й записані від інших спогади про Лесю Українку, рідних, знайомих, сторонніх.

Своєрідна рецензія в епістолярній формі – листи до Ізидори Косач-Борисової її подруги дитинства, онуки Михайла Старицького Ірини Стешенко (1898-1989), цінні тим, що адресатка критично оцінює художні твори про Лесю Українку, зокрема і головне її художні біографії, покликання яких – наблизити читача до мисткині, людини творчої і земної. Ірина Стешенко схвалює лише одну з написаних на той час, справді достойну похвали – „Леся Українка (художня біографія)" Анатолія Костенка (К., 1971).

Узагалі – то у виданнях на зразок „Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріяли. Спогади. Іконографія" немає матеріялів другорядних. Навіть документи, здавалося б, неінформативні для науки, викликають у дослідника необхідні відчуття доби, мистця; людей, які його оточували; обставини, у яких він жив і творив. У тому переконує вперше застосований у рецензованому виданні родинний підхід при поданні біографічних матеріялів та фотодокументів. І мало хто так наблизився сам і наблизив інших до виходу з лябіринту доль і архівів роду Драгоманових-Косачів, як Тамара Скрипка.

Ореста Мацяк,
Львів

З любов'ю до України



Віра Крива. „Журавлині ключі". Поезії. „Тясмин". Сміла. 2005.

Віра Крива живе в Америці вже 16 років і весь цей час пише вірші. Вийшла друком друга її збірка „Журавлині ключі", до якої ввійшли також твори з першої - „Народ мій встав". Народилася авторка в селі на Тернопіллі, закінчила Львівську політехніку. У своїх творах звертається переважно до тематики української державности, християнської етики, порушує проблеми повсякденного життя. Про Україну вона пише:

Люблю свою Землю,
сповиту в росу,
Всім серцем до неї я лину, -
Її, пошматовану, зболену всю,
Страждальну мою Україну.

Поезія Віри Кривої спрямована в Україну. Про це свідчать навіть назви більшости з її 9 розділів: „Україна і українці", „Діяспора", „Політична лірика" та ін. Вона вболівала за усі негаразди, які ділися в Україні, раділа Помаранчевій революції. Великий цикл становлять вірші на теми взаємин закордонних українців зі своїми друзями і рідними в Україні, а також початків життя нових емігрантів в Америці. Ці поезії, на мою думку, передають настрої, типові і для новоприбулих, і для тих, хто вже давно живе на американській землі. Новачкам видається дивною коштовна лікарська допомога в Америці, їм важко звикати до нових побутових товарів, до іспитів на право водити авта, обидві групи дивуються різниці у мові людей зі західних і східних теренів. Віра Крива з гумором пише про прагнення мешканців України дістати якомога більше допомоги від земляків з Америки, за яку вони не завжди дякують, а іноді й гудять, бо немодне або мало... Також зустрічаються жіночки, котрі полюють за чоловіками старшого віку в надії успадкувати їхні заощадження.

У анотації до книжки про Віру Криву говориться: „Перебуваючи далеко від своєї Батьківщини, вона жваво цікавиться її життям, зуміла зберегти й не розгубити на теренах еміграннтського буття живий зв'язок з Україною".

Є ще одна приваблива сторона у новій книжці – її видано на поліграфічному підприємстві районного міста Сміла, яке ніколи не було центром високоякісного книгодрукування, а тепер видало книжку високої поліграфічної якості. Ще кілька років тому мені важко було б уявити. що поезії такого змісту могли б з'явитися у Смілі, котра завжди була дуже „благонадійною" до комуністичної влади. Батьки упорядника книги Олеся Вівчарика дістали дозвіл оселитися в Смілі після воркутинських страждань саме тому, що місто не мало жодних національних устремлінь. І раптом – книжка виразно національного спрямування! Досконало, з вигадкою виконав комп'ютерне оформлення книжки Олександер Слєпцовський.

Збірку поезії Віри Кривої можна придбати у неї (більшу частину накладу вона подарувала Україні) за 10 дол., звернувшись на адресу: 3825 Sunflower Ln., Warren, MI 48091-1927.

Л. Хм.

Видано „Літургію" М. Вербицького

З радістю повідомляємо колекторів духовної музики та хорових диригентів про появу друкованої „Літургії" першого професійного композитора Галичини, Михайла Вербицького (1815-1870 рр.). М. Вербицький – творець національного гимну „Ще не вмерла Україна" та величної музики до „Заповіту" Тараса Шевченка. За життя Михайла Вербицького його твори розповсюджувалися тільки у манускриптах і це стало причиною, що багато з його композицій не дійшло до наших днів.

Тому наш випуск подуманий не тільки як відзначення 190-ліття з дня його народження, але як збереження духовної спадщини композитора для майбутніх поколінь.

„Літургія" написана на звичайну неділю з текстом, виданим Синодом Української Католицької Церкви з 1988 р. З практичних причин, дотримуємось виключно хорової фактури без позначень сеґментів у виконанні солістів, не подаємо ні темпів, ні динамічних знаків.

Партитуру можна замовити, висилаючи чек на 50.00 американських долярів на адресу: Bohdann Markiw, 126 Newton Rd., Woodbridge, CT 06525.

СПОРТ

„Тризуб” став чемпіоном УСЦАК з копаного м’яча

УСО „Тризуб”, Філядельфія – СТ „Україна”, Торонто – 8:1

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – 4 вересня на спортовій площі оселі відбулися фінальні змагання за звання чемпіона УСЦАК з копаного м’яча , в якому вдруге зустрілися минулорічний чемпіон – „Тризуб”, Філядельфія, і віце-чемпіон – СТ „Україна”, Торонто. Обидва суперники затримали свої „титули” ще на один рік.

Перед поєдинком відбулася коротка церемонія, в якій ланковий копаного м’яча УСЦАК Євген Чижович привітав фіналістів та представив голову управи УСЦАК Мирона Стебельського, який, в свою чергу, вітаючи суперників, позитивно оцінив їхній ентузіязм, виявлений в третьому чемпіонаті УСЦАК в цій ділянці спорту. Від власників оселі учасників фіналу вітав Мирон Приймак.

Перша половина змагань пройшла рівнорядно і не виглядало, що гра закінчиться з таким розгромним вислідом. Канадці першими відкрили рахунок і грали з „вогником”, хоча ще перед перервою пропустили у свої ворота ґоль, яким „Тризубівці” вирівняли вислід – 1:1. Після перерви футболісти „України” знизили темп і грали без ентузіязму, мали втомлений вигляд. Додатковим лихом виявилося видалення одного футболіста, чим скористалися суперники, які до закінчення зустрічі семикратно примусили воротаря „України”, витягати м’яч із сітки своїх воріт. Переможні ґолі для „Тризуба” здобули Вірджініюс Анушускас (3), Колін Лярмонд (2), Алвін Мелгадо, Діно Томазос і Петро Борецький – по одному. Ґоля для „України” здобув Ігор Пізонюк.

Склад УСО „Тризуб”: Т. Левус, П. Борецький, Дж. Ростовскіс, А. Мелгадо, Ш. Дейвіс, А. Бучкевич, К. Лармонд, А. Бабушкін, В. Анушускас, І. Штейн, М. Франек, Д. Томазос. Провідник дружини – М. Юрчак.

Склад СТ „Україна”: О. Шкляренко, Р. Паласіос, Д. Спольський, П. Пізанюк, З. Маркович, М. Труджіло, Д. Луців, І. Пізанюк, Б. Сандовал, Л. Мунро, К. Чолій – провідник.

Трофеї чемпіонам і віце-чемпіонам вручили М. Стебельський і Є. Чижович.

Омелян Твардовський

Бокс

Жодної поразки!

11 вересня в бою за титул інтерконтинентального чемпіона світу за версією Всесвітньої боксерської організації („WBO„) український боксер Володимир Вірчіс, який виступає у суперважкій категорії, легко здолав аргентинця Лісандро Діаса. Поєдинок тривав лише 2 хвилини, після чого рефері вирішив його припинити і визнати переможцем саме українця. Тепер в активі В. Вірчіса 19 успішних боїв, з яких 17 він закінчив нокавтом, і жодної поразки.

В Росії...

(Закінчення зі стор. 17)

Слід зазначити, що О. Травников справедливо вважає конфлікт через Тузлу спадщиною правителів СССР, які навмисне ділили терени і народи, щоб потім мати нагоду посварити їх. Нинішні заклики російських політиків об’єднати Росію, Україну і Білорусь в оновленій єдиній союзній державі О. Травников називає проявом великодержавного шовінізму, демагогії і імперських амбіцій, але відразу ж заявляє такі ж імперські претензії на Тузлу. Справа ж і справді у принципі, а не в розмірах острова. Щодо Тузли О. Травников відразу ж пригадує „національну гордість та національний інтерес“ та голосить: „Чому мовчить наша преса? Чому така м’яка і незрозуміла позиція численних служб і міністерств у відстоюванні національних інтересів Росії?“. Як докір російським можновладцям наведено в книжці їхні висловлювання з приводу злощасної дамби, яку споруджували у 2003 році. В. Путін уникнув прямої відповіді і сказав, що на Росію чекає велика праця з урегулювання кордонів і акваторій. Посол Росії в Україні В. Черномирдін дорікнув росіянам: „Коли починають коряво, то й вислід корявий. Не треба було й порушувати цю проблему“.

Політик О. Травников вважає інакше. Він пише: „Особливість стратегічних завдань, які стоять перед державою, полягає в тому, що тут немає можливості вибору. Виклик в будь-якому випадку держава має прийняти, вирішення має бути знайдене. Яке рішення буде прийнято і як буде забезпечена для Росії свобода судноплавства в Керченській протоці, вирішить час. Відтягування ж часу і прийняття половинчастих рішень тільки підвищує кошторис рішення.. Головне тільки, щоб ці рішення політиків, які керують державою, не були глупотою чи непрофесійністю“.

У його книжці є й такий пасаж: „Я своїм критикам можу відповісти словами великого російського поета Михайла Лермонтова, в часі перебування якого на Тамані коса Тузла належала Росії: „Не смеют что лі командіри чужіє ізорвать мундіри о русскіє штикі?“

При такому закликові до багнета відразу пригадується, що О. Травников, які і В. Путін, - вихованці Вищої школи КГБ, стратегією якої були і хитрість, і насильство.

ФІЛАТЕЛІЯ

Спеціяльне погашення в Бережанах



Поштовий штемпель на честь гімназії

29 серпня у Бережанах Тернопільської області відбулось погашення поштових конвертів спеціяльним штемпелем, присвяченим 200-літтю Бережанської гімназії.

Конверти, що символізують гімназію і Бережани, розійдуться по всьому світу. Це своєрідна данина шани старовинному місту, його гімназії, що дала світові багатьох видатних людей. До речі, це вже вдруге в Бережанах відбувається таке погашення: перше відбулося в 1997 році до 125-ліття від дня народження Б. Лепкого.

В Україні кожна область має можливість відобразити на штемпелях чотири події на рік. У попередні роки на Тернопіллі погашувались конверти з нагоди річниці заснування ЗУНРу, ювілеїв У. Самчука, О. Смакули, І. Пулюя, М. Заньковецької, пошанування Зарваниці, Почаївської лаври. Деякі з цих експонатів, представлених філателістами, були показані на пошті.

Тетяна Будар



У день погашення

Новий альбом „Поштові марки України – 2004"



Сторінка альбому з марками і штемпелями, що розповідають про області України

Видавництво „Марка України" випустило черговий щорічний альбом „Поштові марки України – 2004" (Київ, 2005, укр. і англ. мовами, наклад 2 тис. прим.). Перший альбом побачив світ минулого року. В альбомі вміщено оригінальні поштові марки, описи подій, яким вони присвячені, а також численні кольорові ілюстрації, які повніше розкривають теми кожного випуску. Подані також відбитки штемпелів першого дня обігу кожної марки. У 2004 році були створені серії марок, які розповідають про видатних українців, ювілеї та події міжнародного значення, історію та сучасну добу України, її природу, міста і області, спортивне життя. Випуск серії „Европа" знайомить з пам'ятками України і її красою. Серія „Гетьманські клейноди" показує коштовні атрибути державної влади часів Богдана Хмельницького. Представлено також будування сучасних суден і літаків. Приваблює серія „Українські народні казки". Гортаючи альбом, можна побачити краєвиди Києва і Полтави, Карпат і Криму, Острога, Великих Сорочинців і Почаєва. Альбом готували фахівці на чолі з директором видавництва Валентиною Худолій. Підприємство „Досконалий друк", яке виготовило альбом, засвідчило цим виданням, що його виріб відповідає назві.

У справі придбання альбому можна звернутися до видавництва на адресу: Хрещатик 22, Київ, 01001 Ukraine. Електронна адреса: stamp@stamp.kiev.ua. Сторінка в інтернеті: www.stamp.kiev.ua. Тел.: (380-44) 278-2668.

Подаємо одну розповідь з альбому.

Л. Хм.

Реґіони та області України

У 2004 році серія „Регіони та адміністративні центри України" поповнилися ще чотирма художніми марками, які стануть своєрідними поштовими візитівками для чотирьох областей, що чекали своєї черги. На марках – Полтавська, Тернопільська, Рівненська та Херсонська області, як і на попередніх сімнадцяти із цієї серії традиційно зображуються герб і символічні атрибути, що передають характерну самобутність краю.

Тернопільська область

І за площею території, і за кількістю населення Тернопільська область становить 2.3 відс. України. Тут виробляється майже 70 відс. текстилю країни. Европейську славу здобули світильники „Ватри-Шредер" та бережанські скловироби. Але основним багатством області є ґрунти, що належать до групи найродючіших у світі. Їх площа сягає близько 1000 гектарів. Це один з найвищих показників в Україні. Серед туристичних об'єктів відомі Товтровий кряж, Кременецькі гори, Дністровський каньйон, карстові печери, а також державний природний заповідник „Медобори", розташований на лівому березі Збруча.

На півдні Тернопільщини розміщені величні Траянові вали, насипані у VIII – VII ст. до н. е. З ними пов'язаний відомий Михалківський скарб золотих та срібних прикрас. Щодо історії та культурної спадщини краю, то з його багатством і унікальністю не може змагатися, можливо жоден реґіон України. Тут і слов'янські городища, і давньоруські гради – Теребовля, Шумськ, Збараж, Микулин, Стіжок, Данилів.

Унікальним є й те, що маленька Тернопільщина поєднала в собі частини трьох етнічних земель – Галичину, Волинь і Поділля, що відбилося на історико-архітектурному, духовному і культурному розмаїтті. Мабуть, саме тому цей край упродовж усієї історії був щедрий на таланти. Тернопільщина – батьківщина першого гетьмана країни Байди-Вишневецького, вчених світової слави Івана Пулюя, Олександра Смакули, Івана Горбачевського, Нобелівського лавреата Шмуеля Агнона, співачки Соломії Крушельницької, видатного польського поета Юліуша Словацького та багатьох інших світочів.

Рівненська область

Рівненська область належить до невеликих областей з площею 20 тис. кв. км і населенням 2 млн., але потужним промисловим і сільськогосподарським потенціялом, обумовленим природними ресурсами і традиційно високим рівнем інтелектуального і культурного розвитку.

В реґіоні розвідано понад 600 родовищ різноманітних корисних копалин, однією з найцінніших є бурштин, тому Рівненщину називають бурштиновим краєм. Основу промисловості області складає електроенергетика та хемічне виробництво.

Саме на цій древній землі жили ранньослов'янські племена черняхівської та зарубинецької культур. В середині XVI ст. було започатковано першу серед східних слов'ян вищу школу – Острозьку академію та написано перше українське – Пересопницьке Євангеліє.

Про історію краю свідчать пам'ятки архітектури: Дубенський замок, монастирі Бернардинців і Кармеліток, Успенський костел у місті Острозі. Про одну з найславніших і водночас трагічних сторінок історії України розповідають „Козацькі могили" – меморіяльне поховання загиблих козаків під час Берестейської битви.

Полтавська область

Ця земля овіяна леґендами, це край письменників і художників, мислителів і вчених, чиї імена золотом закарбовані в пантеоні слави світових діячів мистецтва і науки. Це батьківщина першого філософа України Григорія Сковороди й основоположника української літератури Івана Котляревського, Панаса Мирного і Володимира Короленка. А населені пункти Полтавщини: Миргород, Сорочинці, Диканька, оспівані безсмертним полтавчанином Гоголем.

Про часи Київської Русі (територія входила до Переяславського князівства) свідчать „змієві вали" – залишки Посульської лінії оборонних укріплень, до яких входило близько 40 острогів і містечок, згадуваних у літописах. Одне з них – Лтава – перетворилось у Полтаву (1173 р.), але з XIII ст. тривалий час в історичних документах ця назва не згадується, бо Полтава, як і інші містечка, була сплюндрована монгольським нашестям.

Полтавська область була створена 1937 року. Сьогодні населення області становить близько 1.7 млн. осіб. За структурою господарства Полтавщина належить до індустріяльно-аґграрних і вирізняється залізорудною, паливною, машинобудівною і легкою промисловістю та агропромисловим комплексом з розвинутою харчовою промисловістю, зерновим, буряко-цукровим виробництвом та м'ясо-молочним тваринництвом.

НА ДОЗВІЛЛІ

„Яка ти гарна, рідна Ненько-Україно!"

У 1939 році, в Буенос-Айресі, вийшла друком автобіографічна книжка протоєрея о. Олексія Пелипенка „Під владою комуністів", з якої подаємо уривок опису українського села в останні роки перед революцією 1917 року. Мову автора збережено.

Любий читачу, сядьте, будь ласка, праворуч мене і поїдемо разом. Не пожалуєте. Віз гарно вимощений свіжим сіном і застелений чистесеньким килимом, тож сидіти буде нам вигідно. А такі картинки, які стеляться перед нами, не скрізь можна побачити. Ось погляньте: що за пишний килим вкриває нашу українську землю! Ось межуються вузькі смуги жовтої пшениці, білої гречки, зеленого проса, чорніють смуги приораної стерні... Чи ж це не килим? Де ви знайдете такий на чужині? Ні, ні. Це лише в Україні є така краса!..

Сонце вже підійшло вище й щедро розсипає своє благородне проміння над українськими полями. Воно охоплює цим своїм ніжним ласкаючим промінням кожного працюючого, кожне живе єство, кожну билинку. Все оживлюється під життєдайною силою соняшного світла та його тепла. Воздух чистий, чистий. Нагрітий сонцем, він колишеться, хвилюється, відбивається в очах легеньким мерегтінням...

А якими голосами наповнений цей воздух! Ось високо, високо виспівує, аж заходиться, жайворонок. Він любується українськими ланами й, обласканий соняшним промінням, співами вихвалює Творця. Він то піднесеться до небес, то опуститься аж над землю, а все співає, виспівує, наповняючи чистий воздух чудовими аріями. Там далі перекликаються перепелиці, шукаючи одна другу в густій високій пшениці. Ще далі стелиться перед нами балка, перерізана вузенькою річкою. Балка вся засипана кавунами, динями та всякими іншими благодатями, що створені на поживу людям. А там, при кінці балки, де росте висока зелена трава, кружляють над нею чайки, що своїм пронизливим криком наповнюють повітря...

В'їжджаємо на греблю. Нас обіймають з обох боків старі кислаті верби й витають нас легеньким колиханням своїх віток. На баштані недалеко греблі стоїть хлопчина й тримає в обох руках два великі полив'яні глечики. Поглянувши на нас своїми чорними очима, хлопчина жваво нахиляється над криничкою, що примістилася з боку річки, набирає повні глечики води й машерує з ними на греблю.

– Як тебе звати, хлопчино? – питаю, коли підходить близько до воза.

– Петро, – каже, несміливо всміхаючись.

– А куди ти несеш воду? – допитуюсь.

– А мамі, – каже, показуючи рукою з глечиком на кількох людей, що жнуть пшеницю на недалекій ниві.

– Дай нам напитися! – прошу.

І хлопчина жваво й видно, з задоволенням підходить до воза й подає мені один глечик. П'ю. І що за вода! От покушайте, любий читачу, ще й ви! А правда, що це благодать, а не вода? Це лише в Україні така вода буває. Я вже світ об'їздив, а такої води не здибав. Чиста, як кришталь, смачніша, ніж молоко на чужині. Вона гамує спрагу, вона додає сили...

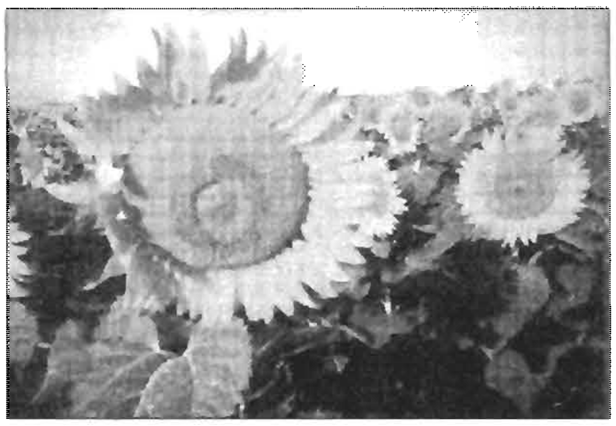


Олена Кричевська. „Копи в Хохітві". 1943 р. Картина зберігається в Канівськомі музеї

Даю хлопчині жменю мідяків. Він жваво ховає їх в кишеню й бігом повертає до кринички, щоб наповнити глечик, який ми надпили. На очах у нього відбивається велика втіха...

Їдемо далі. Знов дорога в'ється між ланами пшениці. Перед нами великий простір, якого кінця не видно. Ясне синє небо ген там далеко, куди лише може заглянути око людини, зтулилося з безкраїм золотим морем пшениці. Що за краса! Це правдивий наш український прапор, наш жовто-синій прапор, який дала нам сама природа!..

Україно! Яка Ти гарна! Яка Ти пишна! Як люблю я Тебе! Як я щасливий, що народився серед цієї краси, серед цього багацтва! Як любо мені оглядати Твою красу, Твою безмірну скатерку, якою накриті Твої безкраї лани! Чи ж неправда, читачу? Чи знайдено де другу таку красуню, як наша Україна? Ось погляньте на те море пшениці, яке під легеньким подувом полудневого вітру хвилюється. Подивіться, як доганяє одна хвиля другу й не може дігнати. Чисто, як море. А як ніжно пестить це золоте пшеничне море синій простір повітря, що наповнений ніжним промінням сонця, і мерегтить, як та синя заслона, що гойдається на вітрі. Так! Ти гарна, Україно! Так гарна, як та молода дівчина, що вбрана в красний одяг і прикрасила свою чорну косу зеленим позолоченим барвінком...



Серед цього жовтого пшеничного моря попадаються люди. Вони мов би ті кораблі, що часто перетинають море, перетинають ці лани пшениці вузенькими вижатими смугами, на яких лежать тяжкі снопи. Ось на одній такій смузі виспівує мала дівчинка над колискою майбутнього козака, а там далі її родичі завзято жнуть пшеницю...

Ще трохи перед нами друга смуга. На ній багато женців, а за ними двох пастухів пильнує свої корови та уважно визбирує згублені пшеничні колоски, які негайно палицями вимолочують і готове зерно старанно ховають в торбину. З ним напевно відвідають вони баштан і проміняють на кавун та диню...

Дорога помало наближається до невеликого містечка, яке стелиться перед нами на широкій долині. Це Вахнівка, в яку ми в'їзджаємо. Нас вітають кілька старих осикорів, що немов вартові стоять при в'їзді в містечко.

Вітає нас також ціла череда псів, що вибігли зі своїх домів і оточили наш віз зо всіх боків. Вони завзято стараються випередити один другого й з великим галасом припроваджують нас аж до площі, на якій примістилася старенька церква, що вже пару літ непорушно стоїть в оточенні вічно-зелених смерек.

Протоєрей о. Олексій Пелипенко

Поетична творчість наших читачів

Покаяння

Не бачив я битви, щоб шаблі сікли,
не чув я і свисту стрімкої стріли,
на падав з коня на шаленім скаку
і порох не нюхав у смертнім бою.

Не звідав атаки стрімкої політ
і кров'ю із рани у полі не стік,
вороння не тішило серце своє,
бо куля на землю не вклала мене.

Не сипав могили я друзям своїм,
що в битвах злягли за стражденний наш дім,
молитва із уст не злітала за них –
розп'ятих за мене дідів тих моїх.

У водах морських – то не я потопав,
ворожі галери на приступ не брав,
прикутим до весел не вчув батога,
під стягом своїм я не йшов на врага.

Етапом у ланцях не гнали мене
і нари по ночах не терли плече.
не бив я кайлом по твердій мерзлоті
у надрах Сибіру, в снігах Колими.

Сльоза на щоці не проклала стежу,
як впала китайка на волю мою,
не звідав я втрати своєї Землі –
в ярмо ще до мене Вкраїну впрягли.

Тягнула вона за собою плуги,
орала свої, та для когось, лани,
і то вже не хтось – то вже я в борозні
за тими плугами ішов по ріллі.

Не я поганяв, але бачив їх слід,
що терном зростав і Чорнобилем вріс,
і правду у кривду вдягав теж не я ,
лиш німо мовчав – без ланців, без кайла.

І ніби нікому я не завинив,
на ниві життєвій і зла не зросив,
та вдень і вночі тавром серце пекло
мовчання німе, що на душу лягло.

Скрипіла розлукою...

Скрипіла розлукою довга дорога,
мовчанням відлунював стукіт возів,
соленими верствами збита підкова
за долею в світ повела чумаків, –
не Шляхом Чумацьким по зоряним плесам
під місячний плескіт плеканих надій,
де зорі вночі миготіли колесам
про їхні шляхи до заобрійних мрій,
де пил придорожній і сонячні зливи,
в степах неосяжних розпечений день,
де вітер вишневий, який по чужині
ніс слідом тепло українських осель…
А думи збирали снопи за косою,
щоб в спеку не спала зів'ята трава,
і в дзвоні кували міцною рукою
серпи, щоб не впали дозрілі жнива…

Двадцяте століття – розхристана доля,
приречені мандри, відгомін років,
незорані ниви, бур'ян серед поля,
посипані сіллю шляхи чумаків.

Плели їх вітри, застеляли тумани,
і громи на спалах збирали дощі
над шляхом чумацьким, сповитим літами,
під Шляхом Чумацьким, що сяяв вночі.

Упали ті ночі на спалені зорі,
розвіялись сіллю у світ чумаки,
та їхні надії, як мрії дівочі,
вертають минуле у рідні краї.

Ігор Гресик
Львів

Гураґан...

(Закінчення зі стор. 1)

тункові зусилля були явно недостатніми і американська громадськість заслуговує на відповідь на ці прояви.

У той сам час провідні члени Демократичної партії посилили свої словесні напади на те, у який спосіб Дж. Буш дав собі раду з порятунковими зусиллями і з усією кризою навколо гураґану „Катріна".

Зокрема у Вашінґтоні законодавці-демократи говорили про необхідність відправити у відставку директора Федерального агентства з надзвичайних ситуацій Майкла Бравна. Крім того, висували питання, чи не варто відсторонити від загального керівництва діями в зоні стихійного лиха міністра національної безпеки Майкла Чертофа. А тим часом М. Бравн 12 вересня подав у відставку серед критики того, як американська влада поставилася до наслідків буревію. Тепер обов'язки голови агенції виконує Дейвид Полісон.

За офіційними даними від 11 вересня, внаслідок гураґану „Катріна" загинули 434 особи. У штаті Луїзіяна разом з містом Новим Орлеаном загинули 197 осіб, 221 особа загинула в штаті Міссісіпі, 14 – у Флориді, 2 – в Алабамі. Одначе вже 13 вересня це число зросло до 661 особи. Усе ж це число наразі значно менше, ніж первісні оцінки в 10 тисяч жертв. В місті врятовано 32 тисячі людей.

Представник поліцейського управління Нового Орлеану 11 вересня заявив, що співробітники поліції все ще обходять усі будинки в місті й повідомляють мешканців, котрі ще залишилися, що вони мусять виїхати в безпечне місце, але примусово евакуювати нікого не будуть. За наведеними раніше даними поліції, у затопленому місті залишаються від 5 до 10 тисяч осіб. У Новому Орлеані тривають роботи з відкачування води. Місто осушують за допомогою трьох могутніх помп. Незабаром у місто мають привезти й інше устаткування. Але транспортування, налагодження і запуск помп, за словами місцевої влади, – „це просто жах". Всі міські й приміські інфраструктури зруйновано, транспортування будь-яких вантажів, так само як і робота будь-яких великих механізмів, пов'язані з неймовірними труднощами. Тому місто можна буде осушити цілком не раніше, як в середині жовтня. Утім, як заявив керівник військових інженерів генерал-лейтенант Карл Строк, це „все одно швидше, ніж можна було гадати, бо спочатку інженери бралися осушити місто не за 40, а лише за 80 днів". Щоб якомога пришвидшити цей процес, військові інженери активно займаються відновленням електропостачання і залізниці, що пов'язувала Новий Орлеан із навколишнім світом.

Одягнені в респіратори рятувальники все ще виловлюють з води напіврозкладені трупи загиблих. Шукати їх людям допомагають спеціяльно навчені собаки. Трупи упаковують у пластикові мішки й відправляють у найближчі морги.

Після того, як телекомпанія Сі-Ен-Ен оскаржила в суді рішення влади не допускати журналістів на місця проведення пошуково-рятувальних робіт у потерпілих від гураґану і повені районах, влада поступилася і дозволила пресі своїми очима побачити, що там відбувається. Федеральне агентство управління у надзвичайних ситуаціях США „FEMA" звернулося до журналістів із проханням не фотографувати тіла загиблих від гураґану „Катріна" і повені на півдні країни. Співробітникам ЗМІ, котрі висловили бажання супроводжувати рятувальні судна, які беруть участь у пошуковій операції, відмовлено. Згідно з офіційною версією, яку представив прес-секретар „FEMA", це пов'язано з браком місця на плавзасобах. Крім того, він зазначив, що до жертв стихії треба ставитися з належною повагою, тому їх фотографії не повинні з'являтися в пресі.

Поліції нарешті вдалося цілком відновити порядок у районах Нового Орлеану, які раніше контролювали численні озброєні банди.

Маштаб майбутніх відбудовних робіт влада США вже встигла охрестити „безпрецедентним за всю історію країни".

Тим часом 9 вересня десяткам тисяч родин, що постраждали внаслідок буревію „Катрін", почали виплачувати термінову одноразову допомогу у розмірі двох тисяч долярів. Конгрес виділив додатково майже 52 мільярди долярів для ліквідації наслідків буревію. Президент США Джордж Буш заявив: „Наша мета – не лише виділяти додаткову допомогу, але й упевнитися у тому, щоб люди змогли її отримати без ускладнень. Перед нами численні важкі дні".

Тому що місто залишається частково затопленим, йому загрожує, на думку експертів, нова катастрофа, викликана забрудненням довкілля. Влада вживає необхідних заходів, щоб запобігти епідемії. Зокрема, медперсоналу, що працює з біженцями, а також усім, хто опинився на територіях, що потерпіли від стихійного лиха, рекомендують не допускати контактів незахищених шкірних покривів зі забрудненою водою. У цілому, екологічна ситуація в Новому Орлеані є смертельно небезпечною для людського життя, повідомив професор Гарольд Зелігер, відомий фахівець у царині екології.

Трагедію заподіяну гураґаном „Катріна" в США, зрозуміли й інші країни світу та запропонували свою допомогу. Серед них – Канада, Росія, Японія, Франція, Гондурас, Німеччина, Венесуеля, ОАҐ, Ямайка, НАТО, Австралія, Великобританія, Голяндія, Швайцарія, Греція, Угорщина, Колумбія, Домініканська Республіка, Сальвадор, Мехіко, Китай, Південна Корея, Ізраїль і ОАЕ. Кабінет міністрів України виділив 1 млн. гривень з резервного фонду державного бюджету на ліквідацію наслідків буревію „Катріна".

Ідеологічний суперник США – Куба запропонувала направити до постраждалих реґіонів сотні лікарів, проте і досі не отримала відповіді від Держдепартаменту.

Гураган „Катріна" коштуватиме американським страховим компаніям астрономічну суму і стане найдорожчим в історії.

Адміністрація США, з огляду на збиток, завданий гураґаном „Катріна" нафтовій промисловості (*див. „Свобода" ч. 35*) і нервозність на нафтовому ринку, дала зрозуміти, що готова за необхідності використовувати паливо зі стратегічних запасів нафти США, які сягають близько 700 млн. барелів. Президент ОПЕК заявив про намір виступити на зустрічі організації у вересні з пропозицією про підвищення квот до 500

Чи в Україні...

(Закінчення зі стор. 3)

мій декларації наголошується, що пріоритетами діяльності керівників органів державної влади і політиків мають стати забезпечення інтересів українського народу, зростання його добробуту та консолідація суспільства. Також в ньому наголошується на неприпустимості політичних переслідувань, використанні влади задля тиску на політичних опонентів та декларується необхідність проведення демократичних і чесних виборів до Верховної Ради. Фракції Бльоку Ю. Тимошенко та партії „Реформи і порядок" не підписуватимуть Меморандум стабільности, повідомив 13 вересня провідник фракції БЮТ Олег Білорус.

13 вересня - В. Ющенко в інтерв'ю міжнародному агентству новин „Асошіейтед Прес" звинуватив Ю. Тимошенко в зраді ідеалів Майдану та використанні посади прем'єра задля власних інтересів. Президент твердить, що, перебуваючи на посаді голови компанії „Єдині енергетичні системи", Ю. Тимошенко буцімто накопичила 8 мільярдів гривень боргів і використовувала свою посаду голови уряду, аби переконати кредиторів списати борги її компанії „Єдині енергетичні системи", яка вже багато років, як припинила існувати. „Багато речей, які робила прем'єр-міністер, відбувалися за лаштунками, і мали на меті вирішувати її проблеми", – сказав В. Ющенко. Він наголосив, що вона діяла в інтересах окремих кіл, і натякнув, що рішення, винесені урядом довкола реприватизації Нікопольського феросплавного комбінату, яким раніше володів зять екс-президента Л. Кучми Віктор Пінчук, стали останньою краплею, яка примусила його відправити уряд у відставку. Він водночас сказав, що вітатиме повернення Ю. Тимошенко в уряд, але тільки якщо вона повернеться до ідеалів Помаранчевої революції. В. Ющенко визнав, що його популярність дещо впала, але причинами цьому він вважає свободу слова і преси, а також великі сподівання, які покладали українці на владу, котрі ще далеко не виконані.

13 вересня - Президент Росії В. Путін констатував: „Я знав, що в них нічого не вийде. Незабаром Україна знову повернеться на орбіту Росії".

13 вересня - В. Ющенко подав до Верховної Ради пропозицію щодо надання згоди на призначення Ю. Єханурова прем'єр-міністром України.

13 вересня - Ю. Тимошенко звинуватила Президента В. Ющенка в тому, що він звільнив її уряд через зростання її популярности. В інтерв'ю агенції „Асошіейтед Прес" вона сказала, що впевнена в перемозі її команди на парляментських виборах у березні і в тому, що вона знову стане прем'єром. Ю. Тимошенко сказала, що ніколи не працюватиме проти Президента, а її уряд уособлюватиме ідеали Помаранчевої революції, завдяки яким В. Ющенко став Президентом.

У світлу пам'ять Анни Стек Максимович



Св. п. Анна Стек-Максимович (друга зліва) з доньками Ганною, Даною і Керин.

В неділю, 7 серпня, на 80-му році життя відійшла у вічність св. п. Анна Стек-Максимович, дружина покійного Тараса Максимовича. Господь поблагословив родину Максимовичів трьома доньками і вісьмома внуками, нагородив талантами, серед яких переважають любов до української пісні і танцю.

Після смерти чоловіка св. п. Анна Стек-Максимович стала серцем своєї родини. Доброї вдачі, побожна, вона любила свою церкву і Богослуження, цінила українську культуру, традиції і цей духовний скарб передала своїм дітям. Протягом довгих років св. п. Анна Стек-Максимович була невід'ємною частиною групи танцюристів, і морально, фізично підтримуючи їх, спричинялася до їхнього успіху.

Родина Максимовичів заслуговує особливої уваги і подяки. Завдяки цій родині 55 років тому в Маямі створився танцювальний гурт, який до сьогоднішнього дня демонструє професійне виконання українського народного танцю. Тріо сестер Максимовичів є виконавцями народних пісень, романсів українських клясиків, а кожної неділі в церковному хорі Української греко-католицької церкви в Маямі домінує їхній спів. Слід відзначити, що третє покоління народжених на американській землі Максимовичів поширює українські пісню і танок: „Який як зірка сіяє нам на радість і подив чужинцями" (В. Авраменко).

Похоронні Богослуження відбулися у Греко-католицькій церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі. Парастас і Панахиду 12 і 13 серпня відправив парох о. Іван Чировський. Тризна відбувалася в Українсько-американському клюбі, на якій доньки Дана Максимович-Васькевич, Ганна Лотоцька і Керин Максимович-Вілк згадували про життєвий шлях своєї мами, завдячуючи їй, що передала їм любов до української спадщини та християнське виховання.

Родина, друзі, парафіяни попрощалися з св. п. Анною Стек-Максимович, яка, відійшовши у вічність, залишила сум і добрий спогад.

Всі присутні помолилися за душу покійної Анни, щоб Господь упокоїв її на місці світлім, квітучім і спокійнім, де нема вже більше земних страждань, турбот, журби, але тільки вічне життя з воскреслим Ісусом Христом у небі.

Вічна їй пам'ять!

Ірина Дзюбинська



В ПЕРШУ
БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

МАРІЇ РУСИНКО

з дому Сотоцька

Заупокійні СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

будуть відправлені 28 вересня 2005 р.

в церквах:

- **св. Миколая в Пасейку, Н. Дж.;**
- **св. Анни в Воррінгтон, ПА;**
- **в Кинашеві, Україна;**
- **в Аннотолі, Україна**

В глибокому смутку залишились:

муж	– ПЕТРО
сини	– РОМАН з дружиною
	– БОГДАН з донькою
	– ОРЕСТ з дружиною і доньками
внучки	– ТАНЯ, ТАТЬЯНА і ОКСАНА
сестра	– ЛЮБА в Україні

Приятелів і знайомих про молитви за спокій душі п. МАРІЇ просить муж ПЕТРО з родиною

В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ
найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУН, ПРАБАБУНІ і СЕСТРИ

св. п.

ЗЕНОВІЇ ЛИТВИНИШИН

(з Комуницьких)

буде відправлена Поминальна ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА

в суботу, 24 вересня ц. р. о год. 9 ранку
в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Іл.

Про Ваші молитви просять:

муж	– ОСИП
син	– ЮРКО з дружиною ГАЛЕЮ
внуки	– ХРИСТИНА і СТЕФАНІЯ з родинами
сестра	– НАДІЯ ПАСТУШЕНКО
брат	– РОМАН КОМУНИЦЬКИЙ з родиною

Вічна Їй пам'ять!

Під час похорону, в пам'ять Покійної, замість квітів пожертвувано понад 6,000 дол. на Києво-Могилянську академію, допомогу сиротам, Український Національний Музей, Товариство Української Мови, собор в Києві і Служби Божі. Щиро вдячні Рідним і Друзям за співчуття, молитви і щедрі пожертви.

РОДИНА

В глибокому смутку повідомляємо, що в четвер 18 серпня 2005 р., відійшла у Божу вічність в Монреалі, Канада, на 93 році життя наша найдорожча МАМА, СЕСТРА, КУЗИНКА, ТЕТА і БАБУНЯ

бл. п.

ЛІДІЯ СТОЛЯР-ЛУГОВА

Нар. 24 квітня 1912 р. в Топольниці на Старо-Самбірщині, Україна

Залишені у смутку:

сестра	– МАРІЙКА СТОЛЯР-МИТРОВИЧ і швагер проф. КИРИЛО МИТРОВИЧ та їхні сини БОГДАН, МИРОН і РОМКО в Парижі
дочки	– ЛАРИСА (Монреаль), ТЕРЕСА (Отава)
син	– ЮРІЙ з дружиною ЗОРІЯННОЮ ГРИЦЕНКО-ЛУГОВОЮ і дітьми АРТЕМОМ і АДРІЯННОЮ в Монреалі
невістка	– ОРИСЯ АВДИКОВИЧ-ЛУГОВА, дружина покійного сина д-ра ІГОРА ЛУГОВОГО, і діти АНДРІЙ, ХРИСТИНА і МАРКО в Америці
кузини	– АННА ОЛЕКСИШЕН (Гартфорд, Конн.), РОМАН ОЛЕКСИШЕН (Сан-Дієго, Кал.) і БОГДАННА ЧУБАТА-ВІЛЬСОН (Торонто)
племінники	– ХРИСТИНА ЛУКОМСЬКА, ІГОР ЛУКОМСЬКИЙ в Америці і НАДЯ МИГАЛЬ-ІВАНЮТА з чоловіком і доньками в Парижі

та ближча і дальша родина в Україні

Вічна Їй пам'ять!

В пам'ять Покійної пожертви просимо складати на Українську фундацію ім. Тараса Шевченка.
Адреса: 456 Main St., Winnipeg, Manitoba R3B 1B6

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими,
що 6 вересня 2005 року відійшла у вічність
на 89-му році трудолюбивого життя наша найдорожча

св. п.

ЗЕНОВІЯ КОВАЛЬСЬКА

(Уроджена САМОТУЛКА)

Довголітня членка Союзу Українок Америки

ПАНАХИДУ відслужено 8 вересня 2005 р.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 9 вересня з церкви св. Тройці в Кергонксоні, Н. Й., а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

У глибокому смутку залишені:

внуки – МОТРЯ з чоловіком ҐЛЕН ІВЕРСОН
– РОМА з чоловіком ТОМ ВОЛТЕРС
правнуки – АЛЕКСАНДЕР і АНАСТАСІЯ ВОЛТЕРС
– МИКОЛА ІВЕРСОН
зять – БОГДАН КРИЖАНІВСЬКИЙ, чоловік покійної дочки св. п. УЛЯНИ
сваха – МАРІЯ КРИЖАНІВСЬКА
сестра – ІРИНА САВКА із сином ОЛЕГОМ в Україні
братова – ДАРІЯ САМОТУЛКА з дітьми МАРТОЮ, ОКОЮ і ЕВГЕНОМ

та ближча й дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Повідомляю Друзів, Співробітників і Знайомих, що
у Лондоні, Онтаріо, Канада дня 7 вересня 2005 року
упокоївся в Бозі, заосмотрений Святими Тайнами,
на 79-му році життя мій МУЖ і найвірніший ДРУГ
усіх задумів, шкільний ТОВАРИШ
із Першої Академічної Гімназії у Львові

бл. п.

ОРЕСТ ЩУР

Похований дня 10 вересня ц. р. на цвинтарі св. Петра у Лондоні.

Вічна Йому пам'ять!

Дружина – ЛЕСЯ ХРАПЛИВА-ЩУР з родиною в Америці й Україні

Замість квітів просимо складати датки на допомогу інвалідам Першої Дивізії Української Національної Армії на руки Братства Колишніх Вояків 1-ої Дивізії УНА, на адресу: „Вісті Комбатанта" – „Veterans' News", P. O. Box 279, Sta „D", Toronto, Ont. Canada, M6P 3G9.

Ділимося сумною вісткою,
що 11 серпня 2005 р. на 91 році життя упокоїлася в Бозі

бл. п.

ОДАРКА з Меренів ОНИЩУК

громадська діячка, мисткиня, відома писанкарка в діяспорі та Україні,
автор книжки "Символіка української писанки",
Заслужений майстер народної творчости України.

Залишила у глибокому смутку :
чоловіка – ЯРОСЛАВА
синів – БОГДАНА з дружиною ТАНЕЮ
– ЮРКА з дружиною МАРУСЕЮ
внуків – МОТРЮ з чоловіком ВІКТОРОМ МОРОЗОВИМ
– ТАМАРУ з чоловіком ПЕТРОМ ЕЛИЇВИМ
правнучку – ДАНЮ
сестру – ХРИСТИНУ в Україні
та ближчу і дальшу родину.

Бл. пам'яті Одарку Онищук поховано в суботу, 13 серпня на цвинтарі Prospect, після похоронних відправ у Свято-Миколаївській Українській Католицькій Церкві в Торонто. Нехай пам'ять про покійну завжди буде між нами!

Відправи в Сороковий день відбудуться в понеділок, 26 вересня о годині 6:00 веч. в Свято-Миколаївській Церкві 4 Bellwoods Ave., Toronto, Ont.

Ділимося сумною вісткою, що 7 вересня 2005 р.,
на 85 році життя у Нейполс, Фла., відійшла у вічність

бл. п.

ДАРІЯ ЖВІЛЬ

(з дому КОРОЛЬ)

Нар. 28 вересня 1920 р., в Україні

Колишня довголітня працівниця фірми „Dunn and Brad Street Publishing"
у Ню-Йорку, та член української церкви св. Марії у Норт Порті, Фла.

ПАНАХИДА відбулася в неділю 11 вересня 2005 р. у „Farley Funeral Home" у Норт Порті, Фла.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбулася в понеділок, 12 вересня о год. 10 ранку в Українській церкві св. Марії у Норт Порті, Фла. Тіло буде поховане на Українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

син – д-р АЛЕКСАНДЕР ЖВІЛЬ
донька – д-р ХРИСТИНА ФОРШПАНЯК
брат – ВОЛОДИМИР КОРОЛЬ
сестра – ЛІДІЯ ГУРА
5 внуків

Вічна Їй пам'ять!

У ВОСЬМУ НЕВИМОВНУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА та БАТЬКА

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ОБУЩАКА

будуть відправлені

Заупокійні СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 2 жовтня 2005 р., о год. 8:30 ранку

- в церкві св. Архистратига Михаїла
1013 Факс Чейс Ровд, Дженкінтавн, Па;
- в Катедральному соборі,
Івано-Франківськ, Україна

Рідних, приятелів і знайомих про пам'ять і молитви за спокій душі
Покійного просить:

дружина – СТЕФАНІЯ
дочка – ВІРА

Вічна Йому пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо,
що 3 вересня 2005 р. у Ню-Йорку, проживши 56 літ,
відійшов у вічність

бл. п.

ЕВГЕН ПЕТРО БАДЯК

Нар. 30 грудня 1948 р, в Німеччині

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу 10 вересня о год. 9:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Юра у Ню-Йорку, а відтак на цвинтар Святого Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишені у смутку:

сестри – МАРІЙКА і ГАЛЯ
брат – РОМАН з дружиною ІРЕНОЮ
племінники – ДАНИЛО і ОЛЕСЬ

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на Cabrini Hospice, 227E 19th St., New York, NY 10003, Attn. Development office.